NEDELJNI ILUSTROVANI SPORTSKI LIST • BROJ 520 • 11. II 1976. • CENA 3 DIN.

tempo

SRN 1,30 DM; FRANCUSKA 1,50 FF; SVAJCARSKA 1,20 SFR; SVEDSKA 2,20 SKR, SAD 0,80 DOLARA; KANADA 0,80 KANADSKIH DOLARA

IZDAJE ПОЛИТИКА

Kasijus Kloj

KLEJ NOVI TARZAN

Strana 12.

SUDBINA U RUKAMA TOŠAKA

Strana 13.

TURNIRI JAKIH

Ovih dana igraju se dva jaka turnira. U Splitu nastupaju reprezentacija SSSR, Hajduk i Partizan, a u Mostaru reprezentacija SSSR, Velež, Dinamo i Zvezda. Televizija će nam omogućiti da vidimo neke susrete sa ovih veoma jakih turnira... Na našoj fotografiji je momenat sa utakmice prošlogodišnjeg turnira u Mostaru između Veleža i Hajduka

Snimio: Volter JADREŠIN

Vladislav Bogićević

tempo

nedeljni ilustrovani sportski list

Izlazi sredom

Beograd, Makedonska 29

Direktor NIP »Politika« Vukoje BULATOVIĆ

Glavni i odgovorni urednik
Rade SOSKIC

Uređuje Redakcijski kolegijum:
Rajko MITIC,
Jovan VELICKOVIC,
Tomislav MARKOVIC,
Aleksandar MARTINOVIC (tehnicki urednik)
Ratomir KNEZEVIC (urednik fotografije)

Uredništvo lista: Beograd, Makedonska 29 XVI, telefoni: 321-075, 324-191 i 325-761, lokal: 932. Administracija: Beograd, Cetinjska 1. Oglasna agencija: Makedonska 35, telefoni: 222-711. List izdaje i štampa Novinsko izdavačko preduzeće »POLITIKA«, Beograd, Makedonska 29.

Pretplata za našu zemlju: godišnja 132,00 dinara, polugodišnja 66,00 dinara. Za inostranstvo: godišnja 264,00 dinara, polugodišnja 132,00 dinara. Pretplatu slati na tekući račun broj 60801-601-822 za uplatu iz zemlje — sa naznakom za TEMPO. Devizne pretplate iz inostranstva dostavljati preko Beogradske banke — Beograd, na devizni račun broj 60811-620-292-32000-000-00054 sa obaveznom naznakom: pretplata za TEMPO. Cene devizne pretplate (otprema običnom poštom): godišnja 18 US dolara (polugodišnja 9 — $); godišnja 46. — DM (polugodišnja 23. — DM); godišnja 86. — fran. franeka (polugodišnja 43. — franka), godišnja 78. — švedskih kruna (polugodišnja 39. — Skr) i sve ostale konvertibilne valute u visini 18. — US dolara, odnosno 9. — $. Pretplatnici iz inostranstva koji žele da list primaju avionom, plaćaju posebnu poštarinu prema međunarodnoj PTT tarifi.

Na osnovu mišljenja Republičkog sekretarijata za kulturu SR Srbije 413-29/73-02 od 22. I 1973. ne plaća se porez na promet

Primili smo Vaše pismo...

Mladiniću, gledajte Đurovića

MOGU vam reći da sam stalni čitalac TEMPA, i da povod mojem pismu — »nije jednostavan« . . .

Želeo bih, u stvari, da vam kažem da half Partizana Borislav Đurović »apsolutno zaslužuje« da se nađe na spisku kandidata za najbolju selekciju, koju »sastavlja« Ante Mladinić. Đurović je dobar fudbaler i drug, vrlo agilan i disciplinovan, pa se s toga nadam da će »odgovorni« o njemu povesti više računa nego dosad . . .

Napominjem: ne mislim da Mladinić već nije zapazio »mojeg kandidata« za državni tim, ali . . . »da ga ne zaboravi«!

Uglješa GRGUR,
Ul. Mladena Stojanovića broj 22, Međa, Banat

Poštedimo Nenada Stekića

SKOK Nenada Stekića preko evropskog rekorda, inspirisao je domaće prognozere na vrlo smele kombinacije oko njegovog plasmana na Olimpijskim igrama u Montrealu. Za većinu. Stekić je već »dobitnik« jedne od medalja, a pojedinci se ne ustručavaju da mu oko vrata okače čak zlatno znamenje!

Nema sumnje da je naš atletičar jedan od kandidata za najviši plasman, da su njegove mogućnosti velike, ali . . . zavisi li sve — od samog Stekića?

Smatraju li naši »prognozeri« da ovako, preuranjeno favorizovanje može Stekiću da donese veću štetu od koristi, da stvaranje »sportskih mitova« ne vodi uvek dobrom . . .

Ilustracije radi naveo bih »slučaj« naše proslavljene rekorderke na 800 metara, Vere Nikolić, koja se ne jednom, »kitila« medaljama. Posle izvanrednog trijumfa — obaranja i svetskog rekorda u ovoj disciplini — »zlato smo joj dodelili« još pre početka Olimpijade u Meksiku. Međutim, ona — u prvom redu, a i mi svi, doživeli smo veliko razočaranje. »Zlatna Vera« želela je, pošto-poto, da opravda poverenje miliona Jugoslovena, ali su joj »ti psihološki okovi — slomili i noge i ruke«! Nametnuli smo joj pretežak teret — unapred smo je proglasili pobednicom, i, eto — nije izdržala!

Ne tvrdim da su Vera Nikolić i Nenad Stekić iste »prirode«, ali — zašto bi naš proslavljeni as putovao u Montreal sa nepotrebnim bremenom!? S toga, poštedimo njegove ionako prenapregunute nerve!

Petar RADOVIĆ,
Ul. Velimira Jakića 9, Pljevlja 84210

Stvara se nova Zvezda

DRAGA Redakcijo, čitam TEMPO redovno već nekoliko godina, pa evo — da vam nešto napišem . . .

Navijač sam Crvene zvezde, za koju kažu da je mnogo popustila, a ja se ne slažem da je baš tako . . . Tačno je da su »crveno-beli« oslabljeni odlaskom u inostranstvo Džajića, Dojčinovskog, Karasija, Pavlovića, Jankovića, ali — stasali su drugi, mlađi i takođe dobri fudbaleri: Savić, Petrović-Pižon, Stamenković, Sušić, Muslin. Prema tome, »ubeđen sam« da će ovi mladići brzo steći rutinu svojih prethodnika i da će Crvena zvezda — već naproleće — biti jedan od glavnih kandidata za osvajanje šampionske titule u našem najelitnijem takmičenju. Doduše, ona u protekloj jeseni nije igrala loše, ali — njeno vreme tek dolazi!

Zatim, mišljenja sam da se savezni selektor Ante Mladinić sve više »hladi« prema Zvezdinim fudbalerima — kandidatima za reprezentaciju, a da, s druge strane »sve više forsira Hajdukove«. Tačno je da splitski »beli« imaju solidne prvotimce koji mogu da igraju u državnom timu, ima ih i Zvezda, pa bih s toga zamolio selektora da obrati veću pažnju mojim ljubimcima. Jer, Crvena zvezda je oduvek bila »izvor« reprezentativaca.

Predložio bih i Upravi Crvene zvezde da, kao nekad, dovodi na »Marakanu« poznate evropske klubove, da organizuje »značajne« prijateljske susrete koji bi kao i uvek, punili njen stadion!

Pavle MOSUROVIĆ,
Nova Kolonija 88, 22408 Vrdnik, Srem

Više pažnje amaterima

POŠTOVANO Uredništvo, stalni sam čitalac TEMPA i smatram ga najboljim sportskim listom u nas. To je moje mišljenje . . .

Bavim se fudbalom amaterski, cenim profesionalce, ali mi je nešto »palo u oči«, pa — ne mogu da prećutim. Naime, Hajdukovi reprezentativci, odnosno njihovi rukovodioci, zatražili su izuzeće iz državnog tima, jer su, navodno, preopterećeni. Nemam ništa, savršeno ništa, protiv zaista dobrih prvotimaca splitskih »belih«, ali me takav zahtev zaista iznenađuje! Zbog toga što znam da naši raniji učesnici u Kupu evropskih šampiona — Partizan, Crvena zvezda, Dinamo, Železničar, Vojvodina, nisu zahtevali izuzimanje njihovih reprezentativaca sa priprema ili probnih utakmica nacionalne selekcije.

Drugo, TEMPO vrlo lepo piše o fudbalskim prvoligašima i drugoligašima, a zatim — stop! Nema sumnje da su njihovi sportisti to zaslužili, da su oni mnogo cenjeniji i poznatiji od nas, amatera, ali — poklonite i nama malo više pažnje . . . Ako bismo uporedili naše i njihove uslove za rad, »došli bismo do zaključka da su i amateri — sportisti vredni napisa u TEMPU«!

Ne smatrajte ovo uvredom, već mojom željom, koja, svakako, može da bude i ostvarena. Inače, ja sam vatreni simpatizer beogradskog drugoligaša Rada, koji postiže zaista izvanredne rezultate!

Pero MOŠĆEVIĆ,
G.T.Š.
Pakrac

»Bila noć« u Beogradu

Poštovani druže uredniče!

Društvo prijatelja Hajduka — Split u Beogradu, organizuje 14. februara »Hajdukovu bilu noć« u hotelu Jugoslavija. Program zabave biće bogat, potrajaće od 20.00 časova do duboko u noć, a na njoj će učestvovati: Senka Veletanlić, Mišo Kovač, Zafir Hadžimanov, Dubrovački trubaduri, sekstet Skadarlija, humorista Milovan Ilić i voditelj Berislav Mudnić.

Zabavu će uveličati i pojedini visoki sportski i društveno politički radnici, a goste iz Splita predvodiće predsednik kluba Tito Kirigin.

Osnovni moto prošlogodišnje, ove i svake naredne »Bile noći« jeste želja društva da putem ovakvih zabava doprinese boljem upoznavanju i drugovanju navijača Zvezde, Partizana, OFK-a, Hajduka i drugih — dakle, očevidan napor zbližavanja svih navijača i svih ljudi dobre volje iz raznih sredina, tačnije iz svih krajeva naše zemlje.

Objavljivanjem ovog pisma i Vaš list će podržati i uveličati naše pozitivne napore.

Društvo prijtelja Hajduka
u Beogradu

Dosadili su već Kurir i Zvezda

MALO KO, verujem, ima »živaca« da podnese »ovaj maratonski« spor između sudije Željka Borovčića-Kurira i Crvene zvezde, nastao za vreme i posle utakmice Crvena zvezda — Vojvodina. Pre svega, smatram da je tako »prepucavanje« nedolično za obe »zaraćene« strane. I da je taj spor, odavno, trebalo »saseći u korenu«!

Ne samo što se ispostavilo da se arbitar Borovčić i Crvena zvezda »nagađaju« na račun mnogih — poštenih i vernih pristalica fudbala — već i to da su disciplinski i drugi forumi Fudbalskog saveza Jugoslavije nemoćni da reše ovaj, svakako nemio slučaj! Sada, osporava se — javno, svrha i zakonitost postojanja Udruženja Prve lige, a baš ona treba da donese »konačnu odluku« o kaznama i svemu ostalom u ovoj isuviše zamršenoj lakrdiji. Jasno: ljudi koji treba, iskreno, da kažu svoju reč — ili to ne mogu da učine, iz nama nepoznatih razloga, ili to — neće! Prema tome, ovo odlaganje od danas do sutra, razna obećanja, najave žalbi, i dopunskog materijala je »golo« zavaravanje svijuh nas, koji, naivno, očekujemo nekakvo pravilno i pošteno rešenje.

Milorad ŠILJEGOVIĆ,
službenik,
Zdravka Čelara 6,

Franc Klamer u trci koja mu je donela prvo olimpijsko zlato

Nemci imaju »Kajzera« Franca, Austrijanci »Kinga« Franca

Prvo Olimpijsko zlato 22-godišnjeg Franca Klamera

Franc Klamer, najpopularniji smučar Austrije, postao je preko noći — »king« Franc. Naravno, razlog ovom »ustoličenju« je izvanredna pobeda poljoprivrednika iz Mosvalda u spustu, prvoj disciplini alpskog olimpijskog programa.

Zašto »king«?

Zato što Nemci već imaju »kajzera« Franca (Bekenbauera) pa da ne bude zabune.

Ukratko da podsetimo kako je tekao spust: Rene Berto, Švajcarac koji je prvi startovao, postigao je izvrsno vreme i dao »ton« daljem takmičenju. A kada je Rusi, kao treći, ostvario fantastičnih (za ovakvu stazu) 1:46,06 — bilo je jasno da Klamer mora da ide na sve ili ništa, da »pobedi ili pogine« . . .

Sam Klamer kaže:

— Bilo mi je veoma teško. Startovao sam tek petnaesti (što je, u ovakvoj konkurenciji, veliki hendikep), a znao sam vreme Rusija, za kojeg sam i pre početka verovao da može da vozi oko minut i 46 sekundi. U prvoj trećini staze napravio sam jednu grešku zbog koje sam izgubio vreme pa sam, svestan toga, do kraja pokušao da se maksimalno koncentrišem i u tome sam i uspeo. U poslednjem delu trke sve mi je »išlo« kako sam želeo i ja sam pobedio.

— Kako ste saznali Rusijevo vreme?

— Radiovezom smo bili obavešteni o rezultatima kao i o kvalitetu staze. Tako sam znao i da je na nju bačena so, jer je bila suviše zaleđena a samim tim i opasna.

— Posle greške u početku, kako ste se osećali?

— Mada sam bio svestan pogreške, sve vreme mislio sam isključivo na to da moram pobediti. Znao sam da cela Austrija navija za mene, bio sam time impresioniran i posebno motivisan. Sada sam vrlo srećan što nisam izneverio očekivanja i što je sve dobro prošlo.

Pre starta u spustu, a i mesecima ranije, mnogo se pisalo o »tajanstvenim smučkama« koje austrijska firma za koju Klamer vozi priprema za Olimpijske igre. Nije bio mali broj onih koji su verovali da se radi samo o »zastrašivanju« protivnika. Ali dva dana pre starta te smučke su se pojavile. Najveća novost na njima su kružni otvori na prednjem, uzdignutom delu skije, da bi se smanjio otpor vazduha. Pored Klamera, oprobali su ih i Kanađani Irvin i Rid, Gustavo Teni, njegov zemljak Plank i Švajcarac Ru. Ipak, na startu zvaničnog takmičenja, niko ih nije imao. Zašto?

— Zato što su nove — odgovara Klamer. — Njih treba tek isprobati, navići se na njih. Možda ću se, jednog dana, i takmičiti na njima, ali sumnjam da će to biti ove sezone.

— Do kada mislite da vozite?

— Dok god postižem dobre rezultate.

— Ni na jednom od zvaničnih treninga niste imali najbolje vreme. Da li je to bila »varka« za konkurente?

— Ne, svaki put vozio sam punom snagom ali nisam bio ni dovoljno motivisan ni dovoljno koncentrisan za bolji rezultat.

— Postigli ste brzinu, u proseku, preko 104 kilometra na sat. To je daleko od vašeg rekorda?

— Da, i ja lično sumnjam da ću ikada više voziti brže od 130 kilometara na sat.

— Imali ste najbrži finiš?

— Znači da sam bio fizički i psihički najspremniji.

Tako govori novi idol Austrije Franc Klamer, delija od 182 santimetara visine i 80 kilograma težine. Ima 22 godine (rođen 15. 12. 1953) i bavi se zemljoradnjom (iako je završio Višu školu) na farmi svoga oca u Mosvaldu, zajedno sa braćom. Iako je slavan smučar, ostao je skroman i obavlja sve poljoprivredne poslove kao i drugi članovi porodice. Nije retko da, po povratku sa skijanja, sedne za traktor i ode na njivu. Voli muziku i čitanje, a posebna »slabost« mu je motocikl za moto-kros.

Ovde smo saznali, od austrijskih kolega, da Franc Klamer uskoro namerava da otvori kafanu, neku vrstu planinarskog doma.

Inače, Klamer je naučio da vozi skije kada je imao pet godina. Najveće uspehe u dosadašnjoj karijeri (do zlatne olimpijske medalje) postigao je prošle sezone kada je pobedio u svim spustovima za Svetski kup, izuzev u Meževu (pao je jer je izgubio jednu skiju) što ga je koštalo konačnog trijumfa, pa je u ukupnom plasmanu bio treći, iza Tenija i Grosa. Ove sezone je počeo loše: u Val-d'Izeru je pao, pobedio je u Madoni di Kampiljo, u Smaldingu je bio tek četvrti (prvi Irvin), ali je zatim pobedio i u Vengenu i u Kicbilu. Trenutno je četvrti u Svetskom kupu ali nema nikakve šanse za prvo mesto, jer je preostao samo još jedan spust, 12. marta u Astenu.

Zamoljen, na kraju, da »otkrije tajnu« svog uspeha, Franc Klamer je rekao:

— Nemoguće mi je da odgovorim na to pitanje, jer jednostavno ni sam ne znam kako pobeđujem!

Eto, to je rekao Franc Klamer, od četvrtka (5. februara 1976) novi »king« Franc . . .

Rodoljub MARKOVIĆ

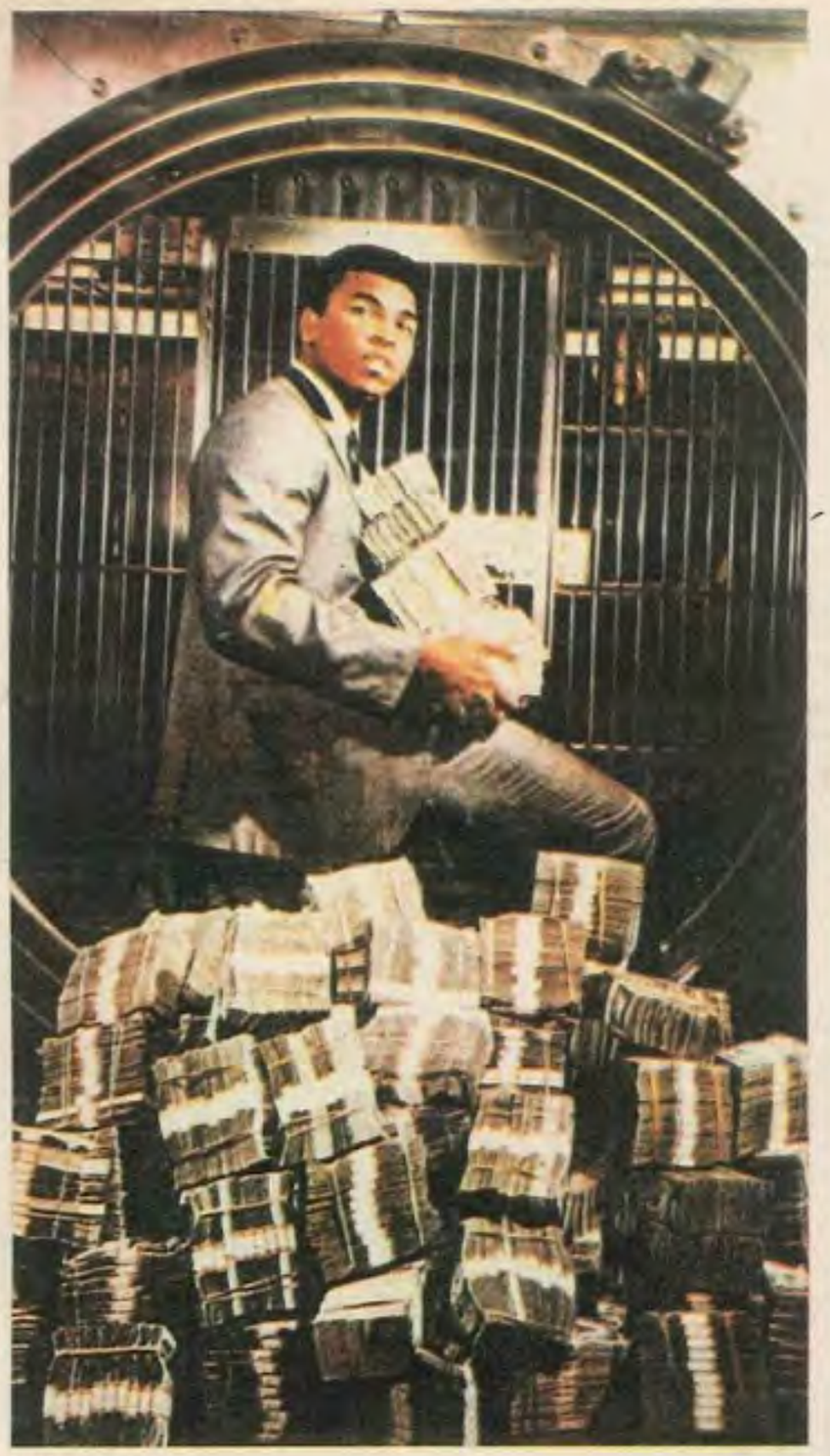

Foto-reporter je na ovaj način hteo da dočara koliku gomilu para poseduje Kasijus Klej

Muhamed Ali (Kasijus Klej) sa roditeljima i jednim rođakom

Najsrećniji sam kada uspevljujem svoju decu — kaže Klej

Teško je utvrditi da li je Muhamed Ali najbolji bokser svih vremena, ali nema sumnje da je najpopularniji i istovremeno najbogatiji

KLEJ – NOVI TARZAN

JA SAM najjači, najbrži, najpokretljiviji, najelastičniji, najracionalniji, najizdržljiviji, najveći,, najlukaviji, naj odvažniji, najpametniji, najvoljeniji, najpoznatiji, najbogatiji, ja sam najlepši bokser svih vremena — govorio je o sebi apsolutni bokserski šampion sveta Kasijus Klej alijas Muhamed Ali.

A na primedbu da takve reči može da izgovori samo veliki hvalisavac, Klej je rekao:

— Hvalisavac je onaj koji se hvali nečim što nema. Međutim, onaj koji ispunjava sve što kaže, odnosno što obeća, on ne može da bude hvalisavac, već realist. E, ja sam ovo drugo!

Mašina može da pogreši, ja — ne!

Prilikom raznih eksperimenata, kompjuteri su pokazivali da su neki nekadašnji šampioni bolji bokseri od Kasijusa Kleja. Evo šta o tome misli sadašnji bokserski as nad asovima:

— Kompjuteri su mašine, a bokseri su ljudi. Mašina može i da pogreši, a ja — ne! Tačnije, samo sam jednom pogrešio, u meču protiv Frejzera. I mislim da se to više nikad neće ponoviti.

Svaki bokser ima u svojoj prošlosti prijatne i neprijatne momente. Koji su to u životu Kleja:

— Najneprijatniji trenutak u mom životu jeste poraz protiv Frejzera, a najprijatniji kad sam ponovo postao šampion sveta.

Klej je oženjen, ima decu, roditelje, porodicu, mnogo prijatelja, poznanika... Koji mu je najprijatniji trenutak u privatnom životu:

— Ja sam u životu često bio srećan i nesrećan, međutim ja sam najsrećniji kad svoju decu držim u rukama i uspavljujem ih. To je za mene nešto najlepše.

Sportski svet još nije našao tačan odgovor na pitanje: da li je nekadašnji fudbaler Pele bio popularniji od sadašnjeg boksera Kleja? Muhamed Ali i u ovom slučaju nije u dilemi:

— Ako se vrednost sportiste meri popularnošću i novcem onda sam ja i popularniji i bogatiji od Pelea, bez obzira što je on stariji od mene. Kad ja boksujem mene sada gleda više sveta na televiziji nego nekada kad je Pele igrao fudbal.

Klej — prvi crni Tarzan

Pele je snimao film, Pele je pevao pesme, Pele je napisao knjigu o sebi, Pele je reklamirao mnoge proizvode, Pele je veliki biznismen. A Kasijus Klej?

— Sada se o meni snima film, nedavno je napisana pesma o meni »Crni supermen« s poznatim stihovima — Leti kao leptir, ujeda kao osica, uhvatite je ako možete... Taj leptir, ta osica neuhvatljiva, to sam ja. Pišem svoje memoare, bavim se biznisom, a uskoro ću otvoriti jedan od najlepših restorana koji će nositi firmu »Kod Kleja«.

Poznato je da se snima film o životu Kasijusa Kleja, ali ima jedan nov detalj o filmskoj karijeri velikog boksera:

— Novo je to da ću uskoro postati novi Tarzan. Novo je i to da će to biti prvi crni Tarzan.

Na pitanje — kad će napustiti ring, Klej je odgovorio:

— Napustiću ga za godinu dana, a možda i za deset godina. Sve zavisi od toga, kad ću osetiti da treba da ga napustim. Onog trenutka kad vidim da je neko bolji od mene, ja ću se povući, jer ne želim da poražen napustim boks.

Zna se da Muhamed Ali raspolaže velikim bogatstvom, ali se ne zna šta radi on s tim novcem:

— Tačno je da ja zaradujem dosta para, ali dosta i trošim. Svoju prošlost nisam zaboravio, pa je to razlog što dosta mog novca ide i u humane svrhe. Tako sam nedavno uplatio prilično veliku sumu za podizanje jedne bolnice u Kijebri.

Kad jednom dođe kraj aktivnom boksovanju Kasijusa Kleja, a on jednom mora doći, šta će raditi i čime će se baviti, svakako jedan od najvećih boksera svih vremena i jedan od najpopularnijih ljudi, takođe svih vremena:

— Kad se budem odvojio od bokserskih rukavica, onda ću mnogo više vremena posvećivati svojoj deci. U slobodnom vremenu, listaću mnogobrojne članke o sebi, gledaću bezbroj svojih fotografija, jer sve to ja brižljivo čuvam u svojoj arhivi. Mogu vam reći da imam mnogo prijatelja među novinarima i fotografima i oni mi sve šalju što napišu o meni ili pak što snime.

U međuvremenu, do novog meča, Klej provodi slobodno vreme u društvu svoje nove prijateljice i u razgledanju svoje doktorske diplome. Naime, nedavno je Univerzitet u Manili promovisao Kasijusa Kleja za počasnog doktora.

— Pele nema ni doktorsku diplomu — dodao je Muhamed Ali... — J. V.

Vladislav Bogićević i Ognjen Petrović:

NAŠA SUDBINA JE U RUKAMA DŽONA TOŠAKA

Reprezentativci iz Zvezde su igrali protiv Liverpula i dobro upamtili izvrsnog napadača

KADA je saznao da su »plavi« za protivnika u četvrtfinalu dobili reprezentaciju Velsa, savezni kapten Ante Mladinić nije krio svoje oduševljenje ... a kada je to oduševljenje splasnulo »naišla« je mirnija ocena:

— Vels nije lak protivnik. Oni imaju izvrsnog Džona Tošaka ... Biće vraški teško ...

Ko je taj »strašni« Džon Tošak?

O njemu su nam nešto više pričali fudbaleri Crvene zvezde i reprezentacije Ognjen Petrović i Vladislav Bogićević. Njih dvojica su — kada je Crvena zvezda igrala sa Liverpulom u Kupu šampiona — imali dve dobre prilike da se i lično uvere u kvalitete golgetera Liverpula i velške reprezentacije.

— Koliko i kako poznajete Džona Tošaka? — pitamo naše sagovornike.

PETROVIĆ: Ja ni sam ne znam koliko sam njegovih projektila ... odbranio.

BOGIĆEVIĆ: A ja sam ga čuvao. I to, kažu, sasvim dobro.

— Kakav je utisak na vas ostavio Tošak?

BOGIĆEVIĆ: Izvanredan. Tošak je visok 194 santimetra i malo je, čini mi se, odbrambenih igrača koji uspešno mogu da se nose sa njim. Golgeter Liverpula i velške reprezentacije je neustrašiv u duelima, skače visoko i lako izlazi na kraj sa svojim čuvarima. Bar u vazduhu. Ja sam ga, kažu, dobro čuvao, ali je tome dosta doprinela činjenica što je ceo tim Crvene zvezde igrao sjajno.

PETROVIĆ: Kakav je utisak ostavio na mene, pitate. Pa da vam odmah odgovorim: neponovljiv. Tošak izvanredno skače, puca iz svih pozicija i ja sam dobro upamtio mnoge njegove projektile, od kojih su mi dugo posle toga brideli dlanovi. Ali, isto tako, upamtio sam jednu njegovu izjavu, koja, čini se, najbolje karakteriše Tošaka kao fudbalera i golgetera. »Moj princip je — rekao je tada Tošak — da šutiram na gol čim mi se za to ukaže i najmanja šansa. Ako prvu šansu ne iskoristim, druga je realizovana i — lopta je u mreži! Uostalom, zbog toga sam napadač. Uostalom, zbog toga me plaćaju u Liverpulu, zbog toga me pozivaju da branim boje svog dragog Velsa!«

— Da li biste ponovo želeli da ga čuvate — pitamo Zvezdinom halfa.

BOGIĆEVIĆ: Ja nisam igrač za datka. Ne volim nikoga da čuvam. A i zašto bi trener ili selektor mene »žrtvovali«? Međutim, ovo je vanredna prilika i ako mi se poveri zadatak u reprezentaciji da čuvam Tošaka, ja ću ga i — čuvati. Čak sam spreman i da kažem: Mladiniću, dajte mi da čuvam Tošaka! Možda će ova moja izjava nekima zvučati i čudno, ali ja vam tvrdim: samo od Tošaka zavisi da li će se reprezentacija Jugoslavije plasirati u završne borbe Kupa nacija.

— Iz Engleske svake nedelje stižu vesti: Tošak postigao dva-tri gola na utakmici! Od njega strepe svi ostrvski golmani. — Plaši li vas to?

PETROVIĆ: Šta je — tu je. Nije bitno koliko će Tošak postići golova i da li će uopšte postići. Bitno je to da se »plavi« plasiraju u završne borbe Kupa nacija.

— Pa, hoće li?

BOGIĆEVIĆ: Vels je protivnik koga možemo i moramo pobediti, bez obzira što u svojim redovima ima nekoliko sjajnih fudbalera.

PETROVIĆ: Jugoslovenska reprezentacija je kvalitetnija od Velsa. I ja zato i ne sumnjam u naš uspeh. Tim pre što ćemo svi mi reprezentativci imati na umu šansu koja nam se ukazuje posle Velsa, jer smo domaćini finala Kupa nacija.

— Koje su vaše klupske i reprezentativne želje?

PETROVIĆ: Da igram za Zvezdu. Da dočekam trofeje. I sa klubom i sa — reprezentacijom. I da, konačno, steknem evropsku i svetsku slavu, koja mi i — pripada.

PETROVIĆ: Da sa Zvezdom osvojim šampionsku titulu. A sa reprezentacijom? Kako bi bilo lepo da igramo u završnim, finalnim mečevima i — da trijumfujemo, da obradujemo ljubitelje fudbala ...

Nikola SIMIĆ

OPASNOST: TOŠAK I LOPTA

Što se tiče žreba jugoslovenska reprezentacija može da bude zadovoljna. — Kaže Elsner. Protiv Velsa dok sam ja bio selektor austrijske reprezentacije igrali smo dva puta. Ali, Vels je nastupio u ta dva susreta u veoma izmenjenom sastavu, tako da mi je teško da odredim pravu vrednost reprezentacije Velsa. Kad igraju pred svojom publikom mnogo su jači, opasniji i veoma neugodan protivnik. Igraju tipični engleski fudbal, a najopasniji su kad igraju po kiši, blatu i vetru. Smatram da ih je veoma lako iznenaditi, čak i na domaćem terenu. Odbranbeni igrači vole da idu u napad, tako da, za vreme njihove nadmoćnosti, postoji velika mogućnost za korištenje kontra-napada. Pošto imaju jednog veoma visokog igrača u navali, Tošaka igraju dugačkim loptama. On izvanredno dobro skače i tako stvara šanse za pogodak.

— Koju bi taktiku preporučili Mladiniću?

— Ja mislim da bi bilo najbolje protiv Velsa igrati mirnu igru, kratkim dodavanjem, tako bi njihova taktika bila razbijena. Da bi to ostvarili naši reprezentativci bi morali da se vrlo brzo oslobađaju lopte i da igraju »prvom loptom«. Treba im razbiti igru na sredini terena, jer su tu veoma jaki. Posebno se ističe half Jorat igrač Lidca.

— Upozorite naše igrače još na neke opasnosti od Velšana?

— Preporučio bih im da u pripremama igraju — vežbaju engleskim loptama, koje su nešto manje, malo teže i nešto brže se probijaju kroz vazduh. Za austrijske reprezentativce lopta je bila pravo iznenađenje ... No, bez obzira na sve ja smatram da je naša reprezentacija bolja, jača i da će se »plavi« plasirati u sledeće kolo Kupa evropskih nacija.

U. ĐURIĆ

Vladislav Bogićević

Ognjen Petrović

Borusija iz Menhengladbaha nema zvezde poput Krojfa ili Blohina, ali to je

TIM BEZ SLABE TAČKE

KIJEVSKI Dinamo je u modi ne samo zbog toga što predstavlja »poslednji krik« evropskog fudbala već i zato što uopšte ima izuzetno veliku sportsku težinu. To je, nema sumnje, sjajna ekipa i zbog toga što je njen poslednji fudbaler po broju — 11, Oleg Blohin, u stvari, igrač broj 1 Evrope.

Kad se sve to uzme u obzir, onda je sasvim prirodno što većina solidnih poznavalaca evropskog fudbala smatra da će pobednik Kupa šampiona 1975/76. biti Dinamo iz Kijeva, iako mu je protivnik u četvrtfinalu renomirana francuska ekipa St. Etjen.

Dinamo ili Borusija

Kombinacija da je kijevski tim kandidat broj 1 za osvajanje pehara Kupa šampiona je najrealnija, ali, za svaki slučaj, ne treba izgubiti iz vida još jednu realnu kombinaciju: veoma ozbiljan konkurent Dinamu biće nemačka Borusija, inače velika evropska ekipa iz malog mesta, koja je najpre dostigla nedostižni Bajern Minhen, a zatim ga i prestigla.

Tvorac kolosalnog Menhengladbaha jeste poznati nemački fudbalski teoretičar Henes Vajsvajler koji je 1964. preuzeo mini-Borusiju. Od tog doba ovaj tim je počeo da raste, a s njim i njegov trener. Prošle godine, Menhengladbah je s Vajsvajlerom postao šampion SR Nemačke, a onda je došlo do razvoda: autor tog tima je, pod veoma povoljnim finansijskim uslovima neočekivano, sklopio dvogodišnji ugovor sa španskom ekipom Barselonom. Nemci u prvi mah nisu poverovali u tu vest, a kad su se uverili u njenu istinitost, onda su došli do zaključka — da je svaki čovek postojan do izvesne granice.

Henes Vajsvajler je neočekivano otišao, a još neočekivanije je došao Udo Latek, dotadašnji trener Bajern Minhena.

Menhengladbah je navikao na Vajsvajlera, Vajsvajler na Menhengladbah, Udo Latek na Bajern Minhen, a Bajern Minhen na Uda Lateka.

Međutim, postoje navike, ali i — odvike! Dosad se Bajern Minhen nije navikao na novog »tehnika« Ditmara Kremera, niti Barselona na Henesa Vajsvajlera, ali je zato u rekordnom roku stvorena harmonija između Borusije i Lateka. To je adut više da se veruje u uspeh novog nemačkog šampiona koji najozbiljnije, samo iz drugog plana, vizira pehar Kupa šampiona.

Svi su svuda

Snaga Menhengladbaha nije samo na klupi, kao što bi moglo da se pretpostavi, već i na igralištu. Latek je nema sumnje veliki fudbalski specijalista, što je već dokazao kad je preuzeo Bajern Minhen od Zebeca, a zatim ga doveo na sam vrh fudbalskog Olimpa. Sad se ponovo nalazi u istoj situaciji: Menhengladbah je podigao Henes Vajsvajler, a onda ga je preuzeo Udo Latek kome sada predstoji već trasirani posao . . .

Borusija je kolektiv sastavljen od 11 prvorazrednih individualaca koji su u fudbalu gotovo došli do slova »Š«. Oni imaju sve da bi osvojili sve: njihova fizička kondicija je u blizini idealne, opšta tehnika odlična, taktički su veoma jaki, a možda su najjači u brzini trčanja i igranja. Neshvatljivo je koliko mnogo mogu da trče i kakvom brzinom, a još je neshvatljivije u kakvom tempu cirkuliše lopta. Gotovo da se stiče utisak da Borusija igra sa nekoliko lopti, a sem toga da ima veći broj fudbalera od protivničkih!

U nedavnom meču protiv Juventusa, možda je najbolju karakteristiku igre Menhengladbaha dao italijanski reprezentativni golman Zof:

— Neshvatljivo je kako je moguće da se svi igrači Borusije istovremeno nalaze na

Jovan VELIČKOVIĆ

Trener Borusije Udo Latek

Po oceni fudbalskih stručnjaka Berti Fogts je prvi igrač Borusije

FRANCUSKA javnost zahvaljujući izvanredno organizovanoj mreži informacija uvek je u centru svetskih zbivanja. Naravno to se odnosi i na sport, bolje rečeno fudbal.

Sportska štampa u ovoj zemlji nikada ne oskudeva u ekskluzivitetima i uvek ima po nešto novo i zanimljivo. Bez obzira što je i ovih dana francuska fudbalska pozornica prepuna zanimljivosti, vezanih za nastavak nacionalnog prvenstva, evropskim, klupskim i nacionalnim takmičenjima, ipak jedna tema dominira:

Udruženja klubova, ne samo prve divizije, već i onih koji imaju profesionalni status a takmičiće se u drugoj ligi, upozorila su da čak i oni, do juče najmoćniji ,ako ovako potraje, moraće da »zatvore dućane«.

Drugim rečima: ključ u bravu i — reamaterizacija!

Neki su zapretili — kao Nansi i Marselj— da su spremni, ako im Fudbalski savez Francuske (FFF) ne pruži ruku solidarnosti u zajedničkoj borbi, bojkotovanje Kupa Francuske, takmičenja koje počinje u februaru.

Ulaznice skuplje, a...

Ova »bomba« izazvala je burne reakcije, tim više što je ovde fudbal prvi nacionalni sport.

Očigledno, fudbalski svet se pita da li je moguće da je materijalna situacija francuskih profesionalnih klubova tako kritična kada se na primer zna sledeće:

● Interesovanje gledalaca iz sezone u sezonu je u porastu — uprkos sve skupljim ulaznicama. Navedimo prosek gledalaca po utakmici, samo nekih klubova i videćemo da Marselj ima 20.948, Nica 14.201, Pariz SG 19.127, Lans 16.427, Mec 16.670 gledalaca.

To su više nego dobre posete, a recimo da čak Petkovićeva Troa, koja je pri dnu tabele, ima prosek od 9.717 prodatih karata po utakmici. Najslabiji prosek, pored Monaka, ima Bastija sa 5.896 posetilaca, premda zahvaljujući Džajiću i ovo je nešto bolje nego prošle godine.

Nisu zanemarujuće, već naprotiv, cifre prihoda od reklama na dresovima, kojima se većina klubova okitila a da ne govorimo o značajnoj finansijskoj pomoći iz gradskih budžeta, koja je iz godine u godinu sve veća, kao i drugih izvora prihoda.

Jasno da se onaj običan gledalac sa pravom čudi i postavlja pitanje: gde i kako se troši taj novac. Fudbalski profesionalci su dobro plaćeni, međutim, nemoguće je, da je to jedini razlog da svi, istovremeno, pritisnu alarmno dugme.

U starom nema povratka

Klubovi su kako se i očekivalo, izneli svoje razloge, koji su veoma argumentovani i jasno govore, da teškoće postoje, a one ne datiraju od juče, već se gomilaju dosta dugo. Evo najznačajnijih.

Prvo — problem ugovora između igrača i klubova. U Francuskoj postoji jedinstvena vrsta ugovora na vreme, s tim da je igrač po njegovom isteku, apsolutno slobodan, bez obaveza i bilo kakvih obeštećenja prema matičnom klubu, a ni novi klub, nema nikakvih finansijskih obaveza prema klubu iz koga igrač dolazi. Do 1967. nije bio takav slučaj. Igrač je praktično imao ugovor, ali bio je vezan do 35, a nešto kasnije do 30. godine života. Klub ga je mogao u međuvremenu da proda, s tim da je igrač imao pravo na 10 odsto od transferne sume.

Dvojica najzaslužnijih što francuski šampion Sent Etjen ne zna za finansijske teškoće i vodi stabilnu politiku kluba — predsednik Rober Roše i direktor Pjer Garoner (na crno-beloj fotografiji)

Skupi transferi doveli su francuske klubove do finansijskog kraha

JOŠ KORAK DO PROPASTI

Cezar, Žairzinjo, Jazalde, Umberto... nisu uspeli da izdignu iznad prosečnosti klubove koji su ih veoma skupo platili

To je praktično značilo da su fudbaleri, kao osnovni klupski kapital, ostajali u klubovima, odnosno, novac od njihovih transfera i prodaja, vrteo se u jednom »začaranom« krugu.

Sa novim ugovorima, situacija se iz temelja izmenila. Sada su klubovi bili ti, koji su gubili kapital i igrače, a sa tim i novac, koji je počeo da otiče unepovrat.

Naravno, nazad se ne može. Tu je sindikat profesionalaca i važeći francuski zakoni koji izričito kažu, da se niko ne može da vraća na stare pozicije i zakone, u slučaju da oni narušavaju socijalno pitanje jedinke, tj. umanjuju lični dohodak, već jednom ostvaren.

Drugi vrlo ozbiljan problem koji opterećuje klubove, su velike takse i doprinosi koje plaćaju, a penju se do 70 odsto na sve prihode.

Spas u lažnom amaterizmu

Ovim su opterećeni samo oni klubovi koji imaju profesionalni status. Pošto klubovi u drugim ligama imaju mogućnost da se opredele oni obično biraju amaterizam.

Ovom lažnom amaterizmu su pribegli mnogi, jer su automatski oslobođeni svih ili većine taksa i dažbina koje opterećuju jedno preduzeće, u ovom slučaju profesionalni klub. Svima je potpuno jasno da se i tu plaća, verovatno na crno i »ispod stola« ali to niko ne može da dokaže. Međutim, čest je slučaj da poznati stariji igrači rado završavaju svoj fudbalski vek u takvim klubovima.

Ipak, najinteresantniji je slučaj sa transferima tj. kupovinom igrača.

Na tom pitanju niko iz klubova ne insistira, premda svi znaju da je to kamen spoticanja, jer taj novac odlazi bez povratka.

Spomenućemo samo neke cifre i cene najznačajnijih kupovina u poslednje dve godine. Kada se zna da je Paulo Cezar koštao Marselj oko četiri miliona novih franaka (milijardu i šestotina miliona starih dinara), Žairzinjo 750.000 novih franaka (tristotine starih miliona), Jazalde milion novih franaka (400,000.000 starih dinara), Nica je za usluge Katalinskog i Gijua, najboljeg francuskog fudbalera, platila preko 2,000.000 novih franaka (800.000.000 starih dinara), Umberto, kapiten Benfike i reprezentacije Portugala, koštao je Pariz SG 1,200.000 novih franaka (480,000.000 starih dinara); Džajić 700.000 franaka (280,000.000) Bastiju i da ne nabrajamo ostale, takođe visoke sume.

Glas trezvenijih upozorava

Nisu samo veliki i bogati ulazili u takve transakcije, najčešće pa i nikada u potpunosti opravdane, već i oni manji, siromašniji istovremeno gutajući sami sebe.

Ren, Anže, Troa, Nim su na rubu bankrota i da nisu dobili pod hitno neophodne materijalne »transfuzije« od udruženja klubova i gradova — crno bi im se pisalo.

Gde je izlaz i da li ga je moguće pronaći? Sigurno da jeste, ali pre svega treba biti trezven i realno procenjivati vlastite mogućnosti. Predsednik FFF Sastr i predsednik svih klubova imali su sastanak sa ministrom za sport i izgleda da je ta razmena mišljenja bila veoma korisna. Ministar Mazo, obećao je svesrdnu pomoć od strane države i predsednici klubova su se potom sastali u mnogo boljem raspoloženju.

Ali — savetuju trezveniji — da nije naodmet da klubovi, pre nego se obrate za pomoć javnosti i državi, realnije odreduju svoje mogućnosti i ne upuštaju se u skupe transfere i finansijske vratolomije iz kojih više nisu u stanju sami da se vrate. Skupe fudbalske zvezde ne uspevaju da izdignu klub iz sportske prosečnosti i tek tada nastaju ozbiljni problemi.

Oni koji na budućnost francuskog vrhunskog fudbala gledaju s potrebnom dozom realizma, ponavljaju ovo bez prestanka, ali se klubovi i dalje ponašaju kao »pijani milioneri«.

Ivan ĆURKOVIĆ

Lobanovski i Baziljevič — apsolutna podudarnost mišljenja i pristupa fudbalu

Oleg Baziljevič i Valerij Lobanovski, treneri kijevskog Dinama i prvi stručnjaci nacionalne ekipe SSSR

REZULTATI STVARAJU POVERENJE

Zaslužni treneri SSSR, stariji treneri kijevskog Dinama i državne reprezentacije Oleg Baziljevič i Valerij Lobanovski dali su intervju sovjetskom listu »Nedelja«, uz napomenu, da se ne navodi ko je odgovorio na koje pitanje. »Odgovor svakog od nas je odgovor obojice« — rekli su oni.

Termin »totalni fudbal« u Dinamu i u SSSR-u nikom se ne dopada!

ITALAČKI referendum je odredio da vas dvojica, kao treneri super šampiona Evrope kijevskog Dinama budete proglašeni za najbolje trenere godine, koje tradicionalno proglašava list »Nedelja« . . .

— To je vrlo prijatna novost! Očigledno, za sve je potrebno vreme. Pa, i čitaocima »Nedelje«, među kojima verovatno ima velik broj ljubitelja fudbala, kao i nekim predstavnicima sportske javnosti trebalo je pune dve godine da uđu u suštinu našeg stvaralačkog prijateljstva i da nas postave na taj pijedestal.

— Kada ste došli na ideju da radite kao trenerski tandem?

— Još u vreme dok smo predvodili različite klubove — donjecki Šajtjor i dnjepropetrovski Dnjepar. Krajem 1973. jednom od nas su ponudili da vodimo kijevski Dinamo, a ovaj je odmah izrazio želju da sve obaveze, koje se tiču rukovođenja klubom, podeli sa drugim.

— Na čemu se zasniva vaše trenersko prijateljstvo?

— Na uzajamnom poštovanju, na uvažavanju onih principa, kojih se pridržava svaki od nas. Dakle, na shvatanju da postoje mogućnosti dopunjavanja u toku zajedničkog rada.

— Znači li to da kod vas ide sve glatko, da nemate različita mišljenja?

— Da nije različitih mišljenja mi bismo radili u različitim timovima. Ako se dogodi da svaki od nas donese jednu istu odluku, onda nas to navodi na oprez: nije li ta odluka suviše laka i prosta? I mi tada počinjemo istraživati. Štaviše, razlike u mišljenjima osmišljavaju zajednički rad. Mi smo jedinstveni upravo tada, kada različito mislimo, kada se prepiremo i kada diskutujemo.

Sve same zvezde

— Priča se da je na jednom od prvih treninga u kijevskom Dinamu Lobanovski izjavio: »Ovde nemam na koga da se izderem: kuda god pogledam, sve su same zvezde! Verovatno da obilje fudbalskih vrednosti u jednoj ekipi stvara i poteškoće?

— Naprotiv, što je više vrsnih fudbalera to oni znatno brže pronalaze zajednički jezik, pa je samim tim i trenerima prijatnije i lakše da rade. To je stara istina. Kada smo mi došli u Dinamo tim je bio kompletiran od vrlo afirmisanih fudbalera, a u toku našeg dvogodišnjeg zajedničkog rada njihov ugled je svakako još više porastao . . .

— Pa ipak, u početku vašeg rada, kada ste primenili novu metodiku, nisu svi fudbaleri bili oduševljeni?

— Tako je i trebalo da bude! Mi nismo ni očekivali nešto drugo. Ekipi je predložen principijelno nov program, koji fudbaleri nisu mogli odmah prihvatiti »na ura!«. Uostalom, zašto bi nam igrači i verovali? Vera je trebalo da dođe zajedno sa rezultatima.

— Poznato je da u vašem timu nikog posebno ne ističete, da igrače ocenjujete istim ocenama, tvrdeći tom prilikom: To je ocena našeg ukupnog rada s njima«. Ipak, »Zlatna lopta« je pripala Blohinu . . .

— »Zlatnu loptu« ne dodeljujemo mi. Zato se samo možemo pridružiti onima, koji čestitaju Olegu. Individualne nagrade ponekad otežavaju situaciju u timu. Međutim, u ovom slučaju smo mirni. Blohin je, kada je čuo tu po njega radosnu vest, uzviknuo: »Hvala timu!«. On je iz sportske porodice i do koštane srži je sovjetski sportista, to jest, sportista — kolektivist. Sigurni smo da nikakva priznanja od njega neće stvoriti individualca.

Mislimo kao Holanđani

— Posle Svetskog šampionata 1974. pojam »totalni fudbal« se najčešće upotrebljava na stranicama sportske štampe. Pa čak i ono što pruža kijevski Dinamo često nazivaju »totalnim fudbalom«.

— A mi mislimo da taj termin »totalni« treba svakako izbaciti iz sovjetskog sportskog leksikona! To, uostalom, i nije naša reč . . . Na telo našeg sporta nije potrebno odenuti lažnu srmu. U svakom slučaju, termin »totalni« se nikome u našem timu ne dopada. Mi smo za kolektivni savremeni fudbal.

Uzgred rečeno, Baziljevič je po povratku sa poslednjeg Svetskog šampionata u jednom od svojih članaka pisao: »Naši timovi takođe već više godina istražuju nove, usavršenije forme fudbalske igre. Ne bih hteo da budem neskroman ali hoću da kažem da se i u našem timu vrše određeni eksperimenti. Mi nismo ranije izbliza gledali Holanđane i nismo imali mogućnosti da utvrdimo da u principu mislimo, tako da kažem — isto! Međutim, ja to ne smatram našom zaslugom, jer su takva htenja samog fudbala, koji permanentno iziskuje dublji prilaz, modernizaciju i poziv. Razume se, mi moramo još dosta učiniti da bi dostigli one najbolje međunarodne obrasce, ali želimo da se u svakom slučaju učvrstimo na progresivnim zaključcima. Svetski šampionat nam je pomogao da odbacimo sve ono nepotrebno«.

Zabrana čitanja novina

— Na jednoj konferenciji za štampu izjavili ste da ne savetujete svojim igračima da čitaju u štampi, ono što je o njima napisano! Je li to istina?

— Dobro pitanje, o kome bismo želeli da diskutujemo! Mi, naime, dobro znamo da fudbaleri profesionalnih timova trebaju ne samo profesionalno postavljeno trenerstvo, već i profesionalnu analizu njihovih nastupa na stranicama listova i časopisa, ali neargumentovani hvalospevi, kao i neargumentovano kuđenje poteza ovog ili onog sportiste ili tima u celini, nezasluženo vređaju fudbalere i dezorijentišu mlade igrače. Mi svakako ne želimo reći da su svi izveštaji i analize površne, neozbiljne i neprofesionalne. Igračima je, na primer, veoma teško da u obilju izveštaja sa sportskih terena, pronađu i takve u kojima bi čitaocima bili interpretirani razlozi neuspeha i iz kojih bi mogli da otkriju izvore grešaka. Eto zbog čega mi našim igračima ne savetuje-

Pod rukovodstvom Bazilijeviča i Lobanovskog kijevski Dinamo je napredovao izvanredno brzo i prošle godine osvojio Super-kup Evrope

mo da čitaju izveštaje sa odigranih utakmica. Inače, u našem timu specijalno se odabiraju oni »razumni« materijali, koji se zatim, u spokojnoj situaciji, čitaju. Čitamo izveštaje stručnjaka i onih novinara čije ocene po našem mišljenju imaju profesionalni interes, nezavisno od toga slažemo li se s njim ili ne. Neke reportaže koristimo i u vreme priprema za utakmice: čitamo igračima »negativne« ocene njihove igre i predlažemo im da na delu pokažu da oni nisu onakvi kakvim su ih prikazali. Mislimo da, ako već fudbalere tako strogo kritikuju zbog neuspeha i grešaka, treba i izbor novinara koji pišu o sportu da budu stroži! Neka i oni odgovaraju za svoje greške, kao treneri i sportisti!

Odnosi sa štampom

— Šta mislite o profesiji trenera?

— Da je ona povezana sa određenim »proizvodnim« tajnama. A te tajne su i najinteresantnije u životu fudbalskog tima i zaslužuju da se o njima podrobnije govori. Međutim, te »tajne« su za sada još u laboratorijskom procesu i ne zna se šta će na kraju ispasti. A kada se nešto i dobije, o tome već ionako svi znaju. Eto u čemu je složenost trenerske profesije, ako se razmatraju odnosi sa štampom.

— Šta nam možete reći o programu priprema za novu sezonu?

— Taj program se razlikuje od prethodnog. Imamo sasvim nov program. Recimo, bilo je tradicionalno da prva etapa priprema teče u ravničarskim uslovima. Kijevski Dinamo se ovog puta priprema u brdovitim uslovima.

— Poznato je da svoj rad izgrađujete na naučnim osnovama i saradnji sa naučnicima, na primer, s docentom kijevskog Instituta za sport, kandidatom nauka Anatolijem Zelencovom. Znači li to da je naučni prilaz poslu potisnuo ono što se zove trenerska intuicija i oštroumnost?

— Da, mi se oslanjamo na nauku. Čak pokušavamo da u našem klubu osnujemo laboratoriju, koja će se baviti savremenim formama testiranja — citohemijskom analizom... Međutim, treneri i pored toga moraju donositi operativne odluke. Dakle, kako se tu može bez intuicije, oštroumnosti i iskustva. Te elemente nauka ne može i neće nikada potisnuti.

— A može li nauka, po vašem mišljenju, modelirati igru?

— Za sada, mi činimo prve korake u tom pravcu, pokušavamo da modeliramo pojedine momente igre. Pretpostavljamo da će ubuduće svaka nova igra biti i savršeno novi model. Svaki protivnik će prethodno biti detaljno proučen.

— Navijačima u protekloj sezoni nije bilo ni na kraj pameti da će kijevski Dinamo pobediti takve veličine evropskog fudbala, kao što su Ajndhoven i Bajern, a da će na svom terenu izgubiti od Pahtakora?

— Stvar je u tome što se jedna ekipa, čak i najjača, ne može u toku jedne sezone dugotrajnije nalaziti u visokoj formi. To protivreči teoriji savremenih treninga. Mi se uvek rukovodimo programom priprema, koji predviđa dovođenje igrača u visok funkcionalni nivo u određenim rokovima i za određene mečeve.

— Vi, ako se ne varam, ne držite ekipu pod strogim režimom. Čuo sam da je uoči jedne utakmice u protekloj seconi Troškin lovio ribu do ponoći?

— Sasvim moguće, ako je Troškin ribario tri-četiri dana pre odigravanja utakmice. To nije narušavalo pravila unutrašnjeg reda tog fudbalera, jer je on imao mogućnosti da se odmori. A sasvim je druga stvar ako bi to uticalo na program pripreme.

Igrači su naši istomišljenici

— Vas svakako interesuje budućnost igrača vašeg tima?

— Svakako! Veoma bi želeli da vreme našeg stvaralačkog drugovanja sa današnjim pulenima ne propadne uzalud. Fudbal se razvija, njemu su neophodni kvalifikovani stručnjaci. Želeli bismo da su talentovani fudbaleri, sa kojima radimo, naši istomišljenici, da daju dostojan doprinos razvoju sovjetskog fudbala. I veoma nam je prijatno što mnogi u Dinamu izražavaju živo, stvaralačko interesovanje prema svemu onom čime se mi sada bavimo.

— Očekujete li teškoće u svom radu u novj sezoni?

— Prirodno je da ih očekujemo. Sezona će biti kudikamo složenija od prethodne, tim pre što pred nama stoje veliki zadaci. Mi ćemo učiniti sve, a uvereni smo da će i fudbaleri uložiti maksimum napora da zajednički dostojno reprezentujemo sovjetski fudbal na međunarodnoj areni...

Razgovor vodio:
D. ARKAĐEV

MATEMATIKA LAKO LAKO

KAKO SE RADE ZADACI IZ MATEMATIKE — naučite sami lako i brzo iz knjige: »URAĐENI ZADACI IZ MATEMATIKE«. Preporučujemo vam 4 knjige koje sadrže kompletnu izradu svih tipova zadataka iz matematike za sve razrede gimnazije, tehničkih i ostalih srednjih škola kao i uvod u višu matematiku. Naručite dopisnicom ili pismom. Poslaćemo odmah. Platite kada primite. Cena svake knjige 80 dinara. Sve 4 knjige komplet svega 250 dinara. UDRUŽITE SE SA KOLEGAMA jer ako zajedno naručite 8 ili više knjiga platićete samo 40 dinara po knjizi.
Adresa: MATEMATIKA — 71001 SARAJEVO — D. Mandžina 16.

Košarkaš Crvene zvezde Dragan Jovašević, student Fakulteta političkih nauka, tek ove sezone pokazuje koliko on vredi

Budući diplomata pod koševima

DRAGAN Jovašević, košarkaš Crvene zvezde, student treće godine Fakulteta političkih nauka (odsek diplomatija) je mladić gotovo spartanske volje i upornosti. Nije teško to dokazati. Jer, ono što je on preživeo za ove četiri godine sedeći na klupi za rezervne igrače košarkaša Crvene zvezde, malo ko bi izdržao. Tu torturu »večite rezerve«. A, eto, on je sve to doživeo (i preživeo) i »dočekao svojih pet minuta«. Ove sezone pokazao je vrednosti odličnog košarkaša, nametnuo se i postao jedna od glavnih poluga tima.

A nije bilo nimalo lako dočekati taj trenutak. Smirenošću i strpljivošću diplomate, manirom svog budućeg životnog poziva, Dragan je preturio sve olujne noći i dane koji su potresali, od njegovog dolaska u Zvezdu 1972. godine »crveno beli« brod koji je često menjao svog kapitena (Đorđević, Nikolić, Đurić, ponovo Đorđević). Ovaj poslednji mu je pružio i prvu pravu šansu da se afirmiše i obezbedi mesto standardnog prvotimca.

Interesantno je da ga je Đorđević i doveo u Zvezdu pre četiri godine siguran da će od njega napraviti odličnog krilnog napadača. Ali — kakvog li peha za junaka naše priče — Đorđević je ubrzo prepustio mesto vođe tima drugome.

Profesor Aca Nikolić koji ga je nasledio već na jednom od prvih treninga saopštio mu je: Dragane imaš dosta pozitivnih osobina, od tebe bi moglo da bude nešto, ali moraš popraviti dribling, tehniku dodavanja lopte i igru u odbrani. Tek onda kada to ispraviš ozbiljnije ću računati na tebe.

To je rekao iskusni stručnjak i od tih svojih reči nije ni za dlaku odstupio. Samo povremeno Jovašević je ulazio u igru, tek toliko »da pipne loptu« dok neko od iskusnijih drugova (Sarjanović, Kapičić) ne predahne.

No ipak, nije gubio veru u sebe i svoje mogućnosti. Bio je svestan toga da je profesor Nikolić bio u pravu, a on je znao zašto: nije prošao kroz juniorsku školu košarke dok je bio u čačanskom Borcu, stoga nije imao onu plastičnost pokreta koja se stiče samo u tom dobu razvoja i zbog toga morao je da ispašta.

Ali minulo je jedno leto. Nikolić je otišao, Nemanja Đurić, Nikolićev asistent, preuzeo je tim i — priča se ponovila. Doduše, ne baš u celosti. Jedno vreme Đurić ga je forsirao, ali nije uspeo da se ustali u standardnoj postavi. Povratak Bratislava Bate Đorđevića iz korena je preobrazio njegov status. Ušao je zapaženim igrama u prvu petorku »crveno-belih« i, uz Simonovića i Živkovića, postao jedan od glavnih oslonaca tima. Iz nedelje u nedelju igra sigurnije, zrelije, racionalnije.

— Nije bio lak i kratak put do prve petorke — kažemo Jovaševiću.

— Šta će te, tako je to sa mladim igračima u velikom klubu. Ne mogu da dobijem odmah šansu. Mnogi se razočaraju, traže drugu sredinu. Ja sam oduvek bio svestan toga da se ništa ne postiže preko noći i da treba biti strpljiv.

— Trener Đorđević vas je vaskrsnuo?

— Da i veoma sam mu zahvalan zbog toga. Bata ceni moje kvalitete, poznaje moj način igre i dozvoljava mi da igram onako kako mi najviše odgovara, ali ukazuje mi i na mane.

— Koje su to po njegovom i vašem mišljenju?

— Iste one što mi ih je svojevremeno spomenuo profesor Nikolić, samo sada se ispoljavaju u daleko manjem stepenu. Dosta sam napredovao: popravio sam skok šut, efikasniji sam i igram čvršće u odbrani.

— Zvezdina igra prilično oscilira ove sezone?

— To je i razumljivo sa ovim timom. Iskusniji igrači (Slavnić, Kapičić, Vučinić, Sarjanović) napustili su nas u najnezgodnije vreme, u toku pripremnog perioda smo se preforsirali, odigrali smo oko 30 utakmica, i kriza je bila neminovna. Sada je potrebno vreme da se stabilizujemo. Trener Đorđević preduzima sve što je u njegovoj moći i siguran sam da će uspeti.

— Imate puno poverenje u njega?

— Veoma. Bata je divan čovek, kompletna ličnost u svemu, veoma korektan prema igračima, odan svom poslu, izvrstan stručnjak. Da sam imao ranije takvog učitelja...

Za kraj ovog portreta ostavili smo »ono što se mora znati«. Dragan Jovašević je rođen u Kraljevu 1951. godine. Košarku je zavoleo uprkos tome što su svi njegovi vršnjaci, drugovi iz detinjstva bili ludo zaljubljeni u fudbal. Kako mu je otac službenik SUP-a, često je menjao mesto boravka pa je tek u petnaestoj godini u Borcu iz Čačka od svog prvog učitelja Aleksandra Stefanovića naučio košarkašku azbuku. Ubrzo potom preselio se u Beograd, zaigrao za seniorski tim Voždovca, a onda prešao u Crvenu zvezdu. Ostalo je manje-više poznato.

Kosta RAJEVIĆ

NAJ... Š...

Marjan Beneš sa trenerom reprezentacije Brunom Hrastinskim

Marijan Beneš između pada i povratka

PORAZI SU VEĆA ŠKOLA

Siguran sam da ću ponovo imati uspeha jer sam sada jači i mudriji — kaže »pesnik u rukavicama«

PESMA Marijana Beneša »Balada o šampionu«, koju donosimo u prilogu (Beneš je napisao i muziku za nju, pa će se ona, u aranžmanu Kornelija Kovača, uskoro pojaviti i na pločama) govori o usponu i stradanju bokserskog šampiona i nije teško zaključiti da je Beneš njome izrazio neka svoja osećanja i iskustva. On je, međutim, kategoričan u odricanju da je »Balada . . .« autobriografska najviše zbog toga što je ubeđen da na ringu još nije rekao sve što može i što veruje da će imati još dosta uspeha, kao što ih je imao ranije . . .

Pad

Od svetskog prvenstva u Havani 1974, kao što je poznato, Marijan Beneš nije imao značajnijih uspeha na ringu. Naprotiv, serijom poraza u važnim mečevima izgubio je epitet neprikosnovenog šampiona, a način na koji je doživeo neke od tih neuspeha jasno je ukazivao da se s njim i oko njega dešavalo mnogo šta što liči na nepopularni »slučaj šampiona«, na težak pad koji nije lako nadvladati.

— Ne volim da se ispovedam i činim to mimo običaja, ali krajnje iskreno — počeo je svoju ispovest Marijan Beneš. Znam da mnogi ljubitelji boksa smatraju da sam posle Svetskog prvenstva u Havani upadao iz greške u grešku, boksovao nepripremljen i doživeo nekoliko neprijatnih poraza. Da li sam za to sam kriv i ko je eventualno još kriv? Pa, ovako, jedina moja greška je u tome što sam bio previše hrabar i nepromišljen i što sam dopustio da me drugi vode iz nevolje u nevolju. Podlegao sam psihozi da moram b r z o da se vratim. A trebalo je baš tada da budem strpljiv. Na žalost, oni koji su mi »pritekli u pomoć« nisu umeli da mi pomognu, čak bi se moglo reći da su mi — odmagali. Među njima — bilo da je reč o ljudima iz mog kluba ili reprezentacije — nije bilo nikog ko bi me »ohladio« i razložno mi objasnio da moram da idem postupno — stepenicu po stepenicu, da nedovoljno pripremljen nemam izgleda na uspeh. Može se postaviti i pitanje da li su ti ljudi previše verovali u mene? Čini mi se, ipak, da je toga najmanje bilo . . .

Pouke

. . . No, porazi su velika škola, veća, čini mi se, i od pobeda — nastavio je Beneš. Gledano s te strane, može da bude čak i dobro što sam »uz tresak — pao« jer sam, zaustavljen tim padom, raščistio sa mnogim stvarima koje su me na neki način opterećivale dok sam bio na šampionskom tronu. Čim sam počeo da doživljavam poraze, odnos mnogih prema meni se — kao što je, na žalost, uobičajeno u takvim prilikama — bitno izmenio. Bilo je i takvih koji su se naslađivali mom padu, zatim onih kojima je posebno zadovoljstvo da ruše veličine . . . Pogotovu su me razočarali neki ljudi koji su mi pre toga bili vrlo bliski. Hteo ne hteo, čovek u takvim okolnostima shvati da mora dalje da se bori, da mora biti jači nego što je ranije bio — a to, opet, zahteva da se najpre oslobodi sopstvenih slabosti — i zapne svim snagama da se izvuče i vrati na put uspeha.

. . . Pitate — šta sam sve konkretno rasčistio sam sa sobom i o sebi, kakve sam iz svega toga pouke izvukao? Pre svega, shvatio sam da nisam »aždaja sa sedam glava« kojoj niko ništa ne može, da od dobrih ima još boljih! Shvatio sam da moram da odbacim okove moranja, da više ne smem da podlegnem traženju da postignem i više nego što mogu i u vreme kad se to ne može, postao sam svestan da sam ranjiv kao i svi drugi bokseri. Sećate se, jedno vreme se nije postavljalo pitanje da li ću savladati nekog protivnika već samo — hoću li ga nokautirati u prvoj ili drugoj rundi. Zaboravljalo se da ničiji »rezervoari« nisu neiscrpni, pa ni moji. Nadalje, nisam bio naviknut na poraze, a sada dobro znam da su pobede i porazi sastavni deo sporta i života, pa i to da se i porazi — ako je čovek svestan onog što je bilo pre njih i onog što će doći posle — mogu pretvoriti u pobede. Shvatio sam, konačno, da je boks samo sport i prestao da mislim da ću njime i preko njega — eventualnim prelaskom u profesionalce, na primer rešiti sve svoje probleme, a rešenja za njih sam potražio na drugoj, pravoj strani — na fakultetu, na primer (upisao sam studije srpskohrvatskog jezika i književnosti, što mi, čini mi se, najviše leži). Ukratko, shvatio sam mnogo toga što mi je ranije bilo nekako zamagljeno . . .

Povratak

. . . Mada sam morao da budem svestan da će i to vreme jednom doći, bilo mi je, priznajem, veoma teško kad sam gubio — iskren je Beneš. Ali i tada sam verovao, čak potpuno bio ubeđen, da je to — prolazna slabost. Znam da mnogi koji su »sa treskom pali« nisu uspeli da se ponovo dignu, ali sam ubeđene da ću se ja — dići! Siguran sam da ću ponovo imati uspeha jer sam sada jači i mudriji. Uspeo sam da se oslobodim pritiska prijatelja, trenera, javnosti . . . da moram da pobeđujem i sada boksujem normalno. A moje želje da se borim i pobeđujem nisu ništa manje nego ranije, čak su možda veće i jače. Uvršten sam među olimpijske kandidate, ali zvanično još nisam putnik za Montreal, za to tek treba da se izborim. E pa — izboriću se! Ali, to nije, kao što neki govore, moj poslednji pokušaj. Tek mi je dvadeset i peta i prerano je govoriti o mojim poslednjim pokušajima i poslednjim šansama. Sve što čini čovek čini sa željom da uspe i posle svakog neuspeha u njemu se bude nove želje za uspehom. Ceo život je, uostalom, skup pokušaja i, u krajnjoj liniji, uspeha i poraza. Nemirenje sa neuspohom je crvena nit života. Osmehnuti se na kraju mogu samo jaki. A, videćete, osmehnuće se i bokser Marijan Beneš.

Dušan ČOLOVIĆ

BALADA O ŠAMPIONU

Nekada si bio snažan i jak
Nekada si bio svjetski prvak
U težini i sjaju uspona tvoga
Ljudi gledaše idola svoga

Mnoge su se djevojke okretale za tobom
Imao si društva uvek sa sobom
Nemilice ti trošio si pare
I pomagao siromahe, iznemogle, stare . . .

Zarađivao si novac u krvi i znoju
Čitav svijet si obišao u bici i boju
Ožiljci mnogi na licu i glavi
Nijemo govore o teškoj slavi

Godine prolaze — postaješ star
Nisi kao nekad brz i hitar
Više nisi snažan — postao si trom
Al' još jednom ćeš se boriti u ringu tom

On je bio mladi, snažan i jak
A htio je postati svjetski prvak
U zadnjem meču si pognuo glavu
On ti je uzeo titulu i slavu

Više nisi ono što nekad bješe
Prijtelji te tvoji samog ostaviše
Više nemaš ništa — ni slavu, ni pare
Ostaše ti samo uspomene stare

Sad gorko se smiješ i tužno gledaš
Al' ti svoj ponos nikome ne daš
Ti si navik'o na muku i znoj
I borit ćeš se dalje kroz život svoj

Marijan Beneš

Italijanski fudbal u znaku nereda

STATIVE U OGNJU

PAKAO na italijanskim fudbalskim stadionima! Stative zapaljene — u Đenovi. Trenerska klupa gori — u Torinu. Tribine pod zavesom suzavca — u Rimu. Pu canj ljutitog navijača jedne ekipe u dva mirna navijača druge momčadi — u Kozenci. Sudiju Ćaćija iz Firence udario posred lica jedan navijač — takođe u Đenovi. I tako dalje, još mnogo dalje, jer je ovo samo nekoliko podataka od mnogih sličnih u ovogodišnjem italijanskom fudbalskom prvenstvu.

Italijanski fudbal doživljava svoje crne, paklene dane, blago rečeno. Tamo se puca na fudbalskim terenima, ali se ne puca loptom u fudbalska vrata, već se puca pištoljima u fudbalske navijače. Tamo se tuku, ali se ne tuku penali sa bele tačke, već se tuku navijači dva kluba i to rukama, nogama, noževima, lancima, hladnim i vatrenim oružjem. Izvode se udarci, ali ne oni sa fudbalskog ugla, niti se izvode slobodni udarci sa 20 ili 25 metara, već se slobodno udara fudbalski sudija ukoliko poništi gol za koji navijač smatra da ga treba priznati.

Borba prsa u prsa

U Italiji je danas opasno biti fudbaler, opasno je biti sudija, opasno je biti navijač. A nije baš lako biti ni policajac na fudbalskom stadionu jer je tamo opasno čuvati red, fudbalere, sudije i navijače. Zato danas policija na fudbalskim stadionima mora da interveniše kompletno opremljena za borbu prsa u prsa. Policajci nose šlemove, štitove, zaštitni pleksiglas za lice, a nije isključeno da ispod bluze imaju i čelične košulje. Spremni su, ukratko, kao da idu u rat.

No, ni navijači ne zaostaju mnogo za njima u pogledu opreme. Neki od njih imaju čak i — maramice preko lica! Da zaštite svoj identitet.

U nedelju, 25. januara, u Novari je izbila tuča među navijačima, pa je morala da interveniše policija. Istog dana, jedan gledalac u Perudi (već poznatoj po izgredima) pogodio je flašom viskija napadača Napolija, Julijana, pravo u stomak. Ovaj se valjao od bolova više od pet minuta.

Dve sedmice ranije, 11. januara, dogodila su se dva skandalozna slučaja Jedan na rimskom Olimpiku (Roma — Juventus 0:1), a drugi na đenovskoj Marisi (Samdorija — Inter 1:2). U Rimu je policija, kako bi smirila navijače, upotrebila suzavac, što je izazvalo nezapamćenu paniku među gledaocima (srećom bez teških posledica). U Đenovi je jedan navijač napao sudiju Ćaćija udarivši ga u lice tako da mu je ras kliman zub. Orgijanje koje je nastalo posle ovoga skandala, prouzrokovalo je štetu na stadionu od nekoliko desetina miliona. Čak su i vratnice bile u plamenu! Sampdorija je kažnjena sa tri utakmice nelgranja na svom terenu. Računica pokazuje da se celokupna šteta, zbog ovog neobuzdanog poslepodneva, procenjuje na preko 200 miliona lira — ako se uračunaju izgubljeni prihodi sa tri utakmice (oko pola milijarde starih dinara). U ovu cenu nisu uračunati ni izgubljeni bodovi, ni izgubljeni ugled. Ni Ćaćijev izgubljeni zub.

Otkud navijačima oružje

Da li su ti viđeni ili neviđeni penali i faulovi, ti dosuđeni ili nedosuđeni korneri i ofsajdi, zaista jedini razlog ovakvim neverovatnim neredima, koji su u sezoni 1975/76. češći nego u ranijim sezonama?

Kako to da navijači imaju spremne i noževe, i lance, i revolvere, ako su došli samo na fudbalsku utakmicu — pitaju se u Italiji. Otkud im spremni suzavci, petarde, bombice (a oni to bacaju na igrače, policiju, konkurentske navijače), u momentu kad nisu zadovoljni odlukom ili potezom nekog igrača? Ne znači li to da su oni ovde već

Da li nerede prave fudbalski nezadovoljnici ili se iza njih kriju oni koji kažu: »Sejemo strah jer nam prija da vidimo haos!«

došli spremni da za jedan nedosuđen ili dosuđen penal započnu sa obračunima? Zašto mesta razonode postaju prostori za obračunavanje?

Šta se krije iza ovih nereda — pitaju se Italijani, ali ne nalaze pravi odgovor, jer odgovora ima mnogo, kao što ima mnogo uzroka za ovakvu tešku situaciju.

Ekstremisti seju haos

Neki smatraju (a to su uglavnom oni naivniji) da je glavni razlog neredima što fudbal u Italiji nije više onako atraktivan kao što je nekad bio, a to je dovoljan povod, navodno, da se masa razbesni. No, drugi (manje naivni) smatraju da razloge treba tražiti u skrivenoj političkoj akciji onih koji koriste svako mesto kako bi u Italiji posejali haos. A baš je fudbalski stadion najbolji prostor za takvu akciju jer se nigde kao na stadionu ne okuplja toliko sveta odjedanput.

No, psiholozi smatraju da je, ipak, najviše onih koji žele da se ovakvim ponašanjem oslobode viška svoje mladalačke energije, pa se ponašaju sledžijski. Neki su navijači, naime, otkrili da je fudbalski stadion ono mesto gde se pojedinac može iživljavati nekažnjeno. Jer delikti mase uvek imaju umanjenu odgovornost, pa se pretežno i ne preduzimaju oštrije sankcije protiv navijačkih ispada.

I zaista, jedan od tih navijača, što seju strah po stadionima, jedan od onih što nose maramicu preko lica, kaže:

— Opasnost da nas kazne, tako reći, ne postoji. Kad bismo na ulici pravili ono što radimo ovde, sve bi nas strpali u zatvor. Sejemo strah jer nam prija da vidimo haos!

Grupa italijanskih psihologa optužila je italijansko društvo za ovako ponašanje fudbalskih navijača. Oni kažu da svako ima onakve navijače kakve je zaslužio!

Psiholozi? Zar ovde ne bi bolje odgovarali — psihijatri?

Darko ŠARENAC

EMBARGO ZA »DOPUNSKU ISHRANU«

Poznati austrijski zimski sportski centar poboljšao svoj rekord od pre 12 godina u broju zemalja-učesnica i takmičara

Rodoljub Marković, naš specijalni izveštač, javlja iz Insbruka sa XII zimskih olimpijskih igara

Gradonačelnik Saporoa predao je olimpijsku zastavu gradonačelniku Insbruka na svečanom otvaranju Dvanaestih zimskih igara

DOK OVO čitate, XII zimske olimpijske igre bliže su svom kraju nego početku. Međutim, zbog termina štampanja našeg lista, vratićemo se malo unazad, na događaje koji su pratili prve dane »bele olimpijade« u Insbruku.

Kao što je poznato, prvi cilj organizatora je postignut: na Igrama učestvuje do sada rekordan broj zemalja (37) i sportista (1.587), što je, u stvari, za jednu zemlju-učesnicu veća cifra od one iz 1964. godine, kada je takođe Insbruk postao rekorder među domaćinima zimskih olimpijskih igara — u broju zemalja i takmičara.

Dolazak lorda Kilanina, predsednika Međunarodnog olimpijskog komiteta, protekao je u znaku malog nesporazuma sa organizatorom, jer je Ircu apartman bio »neubičajeno skup« — pa je potražio »prihvatljiviji« smeštaj. No, njegovo raspoloženje nije time umanjeno. Naprotiv, bio je veoma srećan saopštavajući da je, najzad, sigurno da će letnje olimpijske igre u Montrealu početi na vreme. Tom prilikom ponovo je poručio svim učesnicima Igara da »neće tolerisati nikakve političke smicalice«, a posebno je skrenuo pažnju smučarima da se pridržavaju strogo člana 26. pravilnika MOK o amaterizmu, kako bi se izbegli incidenti slični onom od pre četiri godine iz Saporoa.

Zanimljivo je reći da se ovde prvi put — pored već uobičajene »kontrole ispravnosti polova« i »antidoping testa« — sprovodi i kontrola uzimanja takozvanih »anabolika« koji su, ovde prvi put i zvanično zabranjeni. Inicijativa za zabranu ove »dopunske ishrane« sportista potekla je od Međunarodne atletske federacije, posle poslednjeg Evropskog šampionata u Rimu.

Inače, uslovi za održavanje Igara su povoljni, uprkos činjenici da je u Insbruku, na »startu«, bilo manje snega nego tih dana u Beogradu!

Prvih dana bilo je i dosta nevolja akreditovanih izveštača oko ulaska u »olimpijsko selo«, koje je pod strogom kontrolom, a isto tako i broj ulaznica za »olimpijsku halu« je ograničen (u njoj se održavaju takmičenja »A« grupe u hokeju i umetničkom klizanju). Sistem raspodele ulaznica je neubičajen: dobija ih onaj ko prvi stigne po njih, naravno uz akreditiv, ali samo po jednu za svaku priredbu.

Trenutno jedan od najboljih alpskih smučara sveta, Šveđanin Ingemar Stenmark, rekao je na početku ovogodišnjeg takmičenja u svetskom kupu: »Prvi favorit za titulu je Italijan Gustavo Teni, sa kojim ću se boriti u slalomu i veleslalomu, dok će Austrijanac Franc Klamer i ove sezone biti bez konkurencije u spustu.

Zato je ovde kao prvorazredna senzacija odjeknula izjava mladog Šveđanina (kojeg mi u prilično meri smatramo i »Jugoslovenom« jer vozi na »elanovim« smučkama):

— Od iduće sezone počeću da vozim i spust, jer moj trener smatra da sam dovoljno tehnički, fizički i psihički spreman da se ogledam i u toj disciplini.

Stenmarkov trener Ole Rolen koji je već, kako kaže, počeo sa svojim učenikom da radi na spustu, dodaje:

— Ako se ne izmeni način bodovanja za Svetski kup, pa ostane i dalje da se računa kombinacija slaloma, veleslaloma i spusta, moj učenik će početi da vozi i ovu disciplinu i verujem da će biti isto tako dobar kao i u dosadašnjim takmičenjima u slalomu.

Sve do sada, Ingemar Stenmark — koji se proslavio kao osamnaestogodišnjak 1974 — govorio je:

— Spust je težak i opasan, to nije za mene...

Zato je vest o »promeni mišljenja« najpopularnijeg sportiste Švedske (1975. bio je prvi ispred tenisera Bjerna Borga i vozača »formule 1«, Roni Petersona) za sve bila neočekivana.

Upitan, na kraju, hoće li Stenmark već ove sezone voziti neki spust, Ole Rolen je odgovorio:

— Ne, Ingemar voli da sve što radi bude perfektno. On je već želeo da pokuša, ali je odustao — do sledeće sezone. Jer, nemojte zaboraviti, da on do sada nikada nije vozio skije brže od 60 kilometara na čas.

A danas se u spustu, to već i osrednji vozači u ovoj disciplini postižu, »uobičajeno« vozi — na pojedinim delovima staze — i preko 100 kilometara na čas.

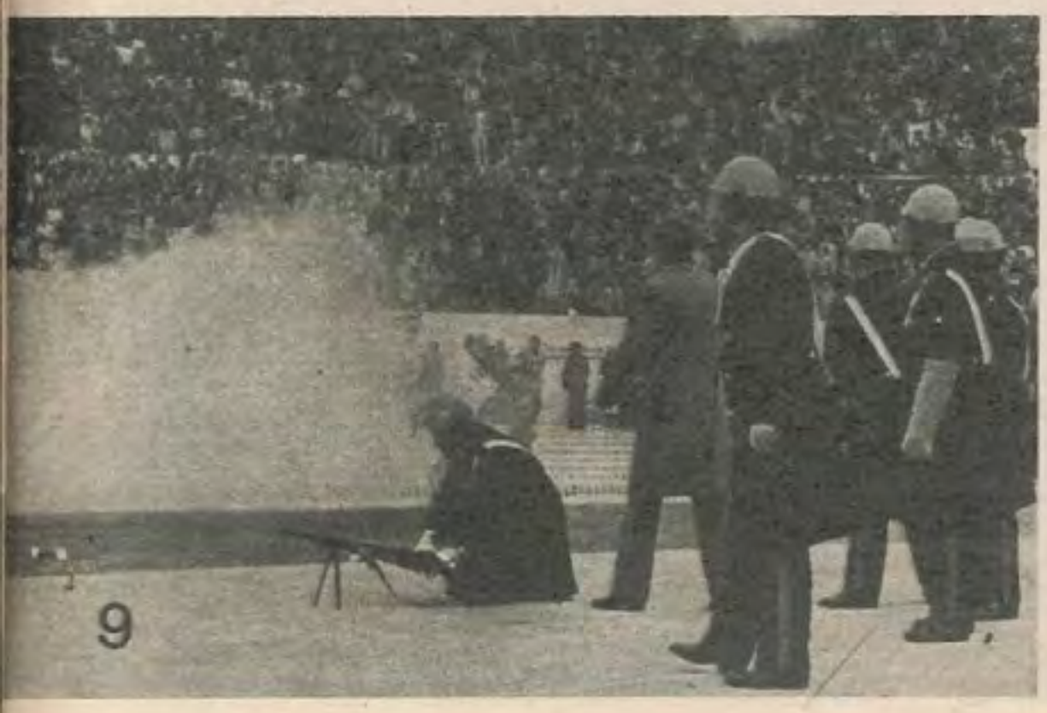

6

B

1. U Đenovi je plamteo gol (Sampdorija — Inter 0:1), a šteta se na stadionu ceni na desetine miliona lira
2. Maramicama preko lica, pre izazivanja nereda, da sakriju identitet
3. Na utakmici Milan — Juventus, na igrače su bacane petarde
4. Policija interveniše na utakmici Roma — Juventus 0:1, januara 1976.
5. Flašica iz Perude koja će, izgleda, Napoliju doneti dva boda
6. Igrači Sampdorije su intervenisali ali je navijač-napadač ipak udario sudiju
7. Igrači blokiraju agresora, a golman Sampdorije pridržava sudiju
8. Igrači Juventusa (Betega i Gori) okruženi policajcima u Rimu
9. Paradne uniforme, ali situacija — borilačka (u Milanu)
10. Ilustracija Domenika Traversa (Domenika del Korijere) koji navijača zamišlja naoružanog, maskiranog i ljutitog

9

0

SUSRETI U ŠVAJCARSKOJ

Željko Matuš, nekada državni reprezentativac i kapiten zagrebačkih »plavih«

NE POZNAJEM NIKOGA U DINAMU!

ŽELJKO Matuš je bio jedna od glavnih poluga u ekipi zagrebačkog Dinama koje je 1957/58. ovom klubu donela poslednju titulu državnog prvaka. Matuš je posle toga još sedam godina nosio dres »modrih« iz Maksimira, a afirmisao se i kao reprezentativac (podsećemo vas: bio je član državnog tima koji je na Svetskom prvenstvu u Čileu 1962. osvojio četvrto mesto, što je do sada najveći uspeh našeg fudbala!). Pored toga, on je u to vreme služio za ugled i primer svojim kolegama — da se igranje fudbala i studije mogu sasvim lepo uskladiti . . . ako se to želi. Matuš je, naime — iako je u fudbalu dostigao najviši, reprezentativni nivo — uspešno završio ni malo lake studije stomatologije.

Od 1965. Željko Matuš je u Švajcarskoj. Kad smo ga nedavno sreli u Cirihu, zanimalo nas je šta je u »zemlji banaka i satova« postigao kao fudbaler i stomatolog.

— Tri i po godine sam bio član Jang felovsa, a godinu i po FC Ciriha u kome sada igra bivši partizanovac Ilija Katić — ispričao je Matuš. Igrao sam dok sam mogao, a potom sam godinu i po dana trenirao juniore Ciriha. No, struka — posao stomatologa — za mene je uvek bila u prvom planu i veoma sam ,zadovoljan što sam i u njoj uspeo. Već godinama sam šef školske zubne poliklinike u delu Ciriha koji se zove Švamendingen . . .

Iako se afirmisao kao vrstan stomatolog (na rukovodeća radna mesta stranci u Švajcarskoj mogu da dodu samo ako su izuzetno sposobni), Matuš je ipak ostao vezan uz fudbal i sport ,i to dvostruko — kao trener i novinar.

— Na Radio-Cirihu komentarišem sportske dogadaje u Švajcarskoj, Jugoslaviji i ostalom svetu — za Jugoslovene u Švajcarskoj — obavestio nas je Matuš. Razume se, u tim komentarima fudbal zauzima posebno, najznačajnije mesto. Pored toga već četvrtu sezonu sam trener ekipe Zebaha, koja se takmiči u Drugoj amaterskoj ligi. Vidite, treneri ekipa koje se takmiče u A i B ligi Švajcarske moraju da budu profesionalci, a meni posao u pomenutoj školskoj poliklinici dozvoljava da se »najlepšoj sporednoj stvari na svetu« posvetim samo uveče, i to najviše dva puta nedeljno. Volim fudbal i zato amaterski radim kao trener.

Pre nekoliko godina Željko Matuš je u našoj fudbalskoj javnosti pominjan kao jedan od kandidata za trenera prvog tima Dinama. Upitali smo ga da li ga to mesto i sada zanima?

— Ne znam ko me je to pominjao, ali mene mesto trenera u Dinamu nikada nije interesovalo — kategoričan je Matuš. Ja sam se, rekoh već, prvenstveno posvetio svojoj struci — stomatologiji. Uostalom, ima već osam godina kako nisam gledao nijednu utakmicu Dinama. Ja, zapravo, ne poznajem nijednog sadašnjeg fudbalera »plavih«, niti ikoga u upravi kluba. No, neobično mi je drago kad pročitam da su »modri« na dobrom putu da vrate staru slavu i nekadašnje pozicije u jugoslovenskom fudbalu. To me istinski raduje.

— Zar ne održavate nikakve kontakte sa nekadašnjim saigračima u Dinamu?

— Na odmor u Jugoslaviju odlazim za vreme »mrtve fudbalske sezone« i retko koga sretnem. Međutim, sa bivšim dinamovcima koji sada žive u Švajcarskoj — Ilijašom Pašićem, Željkom Perušićem i Lavom Mantulom — vidam se često. Uz to, pratim rad svih naših trenera i fudbalera ovde . . .

— I?

— Glavna tema Jugoslovena u Cirihu su Ilija Katić i Slobodan Santrač. Katić je prošle sezone bio prvi strelac Švajcarske, Santrač drugi. . . sada je Santrač efikasniji. Katić je borbeniji i agresivniji i odlično nas reprezentuje, a Santrač je došao u sredinu koja mu ne odgovara. Ne, nije »Sani« izgubio ništa od svojih poznatih kvaliteta, već je, rekoh, dospeo u klub koji ne ume da ih iskoristi.

— Povratak?

— O njemu stalno razmišljam, ali . . . Zasad ne uspevam da u Zagrebu pronađem radno mesto sa uslovima koje ovde imam. Ali vratiću se kad-tad.

— Vaša poruka navijačima Dinama i ostalim ljubiteljima fudbala u Jugoslaviji?

— Za Dinamo je najvažnije da ponovo igra ulogu koju je nekada imao u našem fudbalu, a manje je važno da li će (mada mu to žarko želim) da bude šampion. Za naš fudbal je — posle dvanaest »gladnih godina« — veoma značajno što se reprezentacija pojavila na SP u SR Nemačkoj i solidno se plasirala, a sada treba dokazati da to nije bilo slučajno i izboriti »vizu« i za Argentinu 1978. Naši reprezentativci to mogu da postignu, a verujem i da hoće. Prilika za dalju afirmaciju je i tekuće takmičenje u

Dušan ČOLOVIĆ

Članovi planinarsko-smučarskog društva Javorak iz Nikšića nisu samo sportisti već i spasioci

OPASNE I DRAGE STAZE HUMANIH

Planinari Javorka su uvek spremni da pođu bespućima, da pomognu onima koji su u neprilici, rizikujući ponekad i sopstveno zdravlje, pa i život

JOŠ UVEK nije zaboravljeno. Pre nekoliko meseci dva slovenačka planinara pokušali su da osvoje jedan nepristupačan vrh Prokletija. Posle upornog pentranja po surovoj litici desila se tragedija. Jedan planinar survao se u provaliju, a drugi je slučajem ostao bespomoćan na jednoj steni. Pomoć su nudili stanovnici Gusinja i okolnih sela na samoj jugoslovensko-albanskoj granici. No, sve je bilo uzalud dok iz Nikšića nisu stigli članovi Javorka, ekipa gorske službe spasavanja.

Uz dosta rizika, uspešno je okončana akcija koju je vodio iskusni alpinista i planinar Stevo Vujičić, zajedno sa već uigranim saradnicima. Preživeli planinar dospeo je na sigurno tlo, a telo poginulog izvučeno je iz provalije. Tih dana hrabri alpinisti iz Nikšića dobijali su čestitke sa svih strana, a za njih je podvig koji su izveli bio nešto normalno, svakodnevno.

Pre 25 godina

Javorak postoji već 25 godina, a danas okuplja oko 400 članova u planinarskoj, smučarskoj, alpinističkoj, speleološkoj sekciji i gorskoj službi spasavanja. Godine savesnog i poštenog rada učinile su svoje. Od anonimnog društva koje je živelo u senci drugih, mnogo spektakularnijih sportova, stvoren je kolektiv koji služi za primer ne samo Nikšiću i ne samo sportu.

Dugogodišnji predsednik, sekretar i jedan od osnivača Javorka Miloš Bojanović, danas član Izvršnog odbora društva, često kaže:

— Naš je sport bez publike i nekog privlačnog spektakla, ali i pored toga mi smo se dokazali stekli poverenje i simpatije mladih, kojih je sve više u klubu. Naše prostorije ukrašene su brojnim priznanjima i diplomama, a najradosniji smo kada nam stižu pisma zahvalnosti onih kojima smo pomogli u nevolji.

A Javorak i njegove uzorne članove mnogi spominju. Koliko su samo puta u snegom zavejani Šavnik i okolna sela stigli spasioci iz Nikšića da vode u bolnicu neku porodilju, iznemoglog starca, bolesno dete. Preko zavejanog Krnova, kroz smetove i ćudljive planine, uvek u službi humanosti, na plemenitom zadatku pružanja pomoći meštanima tih bespuća Crne Gore. Na tim riskantnim zadacima i život članova takvih ekspedicija često je stavljan na kocku, a u nikšićkom društvu i dan danas sećaju se tragične smrti njihovog druga Ratka Lučića jula meseca 1967. godine.

Drugarstvo ispred zvanja

Članovi Javorka su ljudi raznih profesija. Vozač, radnik, lekar, profesor, službenik i svi drugi misle isto i žele isto kada su vezani međusobno konopcem, kada vise među stenama. Ali, oni su zajedno i u svojim društvenim prostorijama gotovo svako veče, kada prepričavaju doživljaje sa Dolomita, Mon Blana ili, do 1. avgusta 1965. poslednjeg neosvojenog kanjona u Evropi, Nevidio na Durmitoru. Planiraju tada i nove podvige, ali su isto tako spremni da u svako doba dana i noći pokupe opremu i krenu u razne pravce. Bilo na planine ili na reke, jezera, more kada treba spasavati ljude i imovinu.

A kada zatreba da se nabavi bolja i savremenija oprema pohitaju svi zajednički i na komercijalne poslove kao što je bio slučaj na gradilištu hidroelektrane Mratinje i slične.

— Mi, naravno, ne naplaćujemo naše usluge kada nas zovu u pomoć. Tada nam je najveća nagrada — uspeh u akciji. Mi se iskreno radujemo svakoj uspešnoj akciji, svakom sačuvanom životu, naši ljudi su eto ti koji spasavaju druge. Ima li šta lepše od toga? Nikšićani su svesni naših podviga, hrabrosti i zato imamo svoje mesto u društvu, u gradu. Imamo i zvanična priznanja, ali nama su mnogo važnija priznanja naših sugrađana, običnih ljudi, koji su shvatili svu odgovornost i uzvišenost opasnog »sporta« kojim se mi bavimo — kaže Miloš Bojanović.

Vernost za primer

Ko jednom oseti neodoljivu čar rizičnih ekspedicija, prekrasnih pejsaža snežnih planina i zelenih livada, ko je jednom spasavao ljude i gledao opasnosti u oči, taj više ne napušta ovo društvo smelih. Po malo, to su zanesenjaci rizičnih »ekskurzija«, ljudi čeličnih nerava, neograničene upornosti, odlični poznavaoci alpinizma, speleologije, smučanja, prve pomoći i čega sve još. Oni svoje slobodno, a često i drugo vreme, kada je nekome pomoć neodložna, posvećuju aktivnostima u klubu, osećaju ga kao svoje, žive sa njim i za njega. Takav je način rada i života našeg sagovornika Miloša Bojanovića, ali sada može biti srećan jer su i mladi, koji su ga podržali u radu i preuzeli vođenje kluba, nastavili zajedno sa njim — istim putem.

I sada dok, poštovani čitaoče, prelistavate ovaj broj TEMPA, možete sa sigurnošću pretpostaviti da su članovi Javorka negde na snegom pokrivenim planinama.

Ili su na obuci, ili pomažu onima kojima bi bez njihove pomoći život bio u opasnosti.

Dušan DAVIDOVIĆ

za buduće asove

DRAGI MLADI ČITAOCI, ove dve stranice TEMPO poklanja Vama. Na ovom mestu savetovaćemo Vas kako da se bavite sportom, kako da trenirate, učićemo Vas pravilima igara, poznati sportisti će Vam ispričati kako su počeli, sportska enciklopedija će Vam otkrivati tajne iz istorije sportova.... Pišite nam šta bi Vas interesovalo da nađete na ovim stranicama i mi ćemo Vam to, ukoliko možemo, ispuniti.

Nagradno takmičenje za najmlađe

Kako ja vidim sport

MIRJANA NINKOVIĆ (13 g.) Brestovac

MILORAD ĆUPURDIJA (14 god.) D. Miholjac

DRAŽEN VOJNOVIĆ (11 god.) Bački Gračac

KAKO SAM POČEO

MILIVOJ OMAŠIĆ, košarkaš Lokomotive

Dva početka, ljubav, rad...

Biti dobar sportist i učenik, jednovremeno — nije nimalo lako! Od svojih »malih nogu« zavoleo sam igru među koševima, poželeo sam čak — da postanem poznat i cenjen košarkaš! U mojem rodnom Sinju, međutim, fudbal je bio mnogo omiljeniji među omladinom, ali — nisam odustajao od svoje »zamisli«... Naravno, nije mi bilo teško da gumenu loptu, ne pravu košarkašku — veću i težu, ubacujem povazdan, da na zidovima »kačim« koševe — od svega i svačega. Nikad ih, međutim, nisam podešavao prema svojoj visini, nastojao sam, naprotiv — da budu iste visine kao oni na »normalnom« igralištu. Nisam bio ni usamljen poklonik košarke među svojim vršnjacima, pa sam, bez mnogo teškoća, uspeo da »skrpim« ekipu koja je mogla uspešno da se nosi sa tadašnjim »rivalima«...

Međutim, tek tada su nastale one »prave muke« — studentske i košarkaške. Želeo sam da podjednako napredujem na oba »fronta«, trenirao sam učio — ne štedeći snagu. Dospeo sam i do reprezentacije — kao jedan od standardnih prvotimaca KK Lokomotiva, i smatram da sam se dobro zalagao i u dresu najdražih boja. I, sve bi, smatram, bilo u najboljem redu, da, jednog dana, nisam osetio — zamor. Lekari su konstatovali »izvesno oboljenje pluća« i savetovali mi da pauziram. Poslušao sam ih, naravno, ali se nikad nisam mirio s tim — da košarku zauvek napustim! Čim sam dobio dozvolu — počeo sam vredno da treniram, i — opet sam postigao željeni cilj: postao sam prvotimac!

Hoću da kažem: voljom i radom, ljubavlju prema sportu — sve može da se postigne, i nadoknadi. . Moja pauza bila je poduža, gotovo dve godine, ali sam, ipak, uspeo.

Milivoj OMAŠIĆ

Enciklopedija

AGATA ŽIC — MARIĆ

Agata Žic — Marić rođena je u Rijeci Crnojevića 10. februara 1905. godine. Gimnastikom je počela da se bavi kao učenica na Cetinju. Kroz tečajeve i rad u Prednjačkom zboru osposobila se za samostalan rad na fizičkom vaspitanju. Završila je Učiteljsku školu i prešla u Beograd 1927. godine.

U beogradskom društvu Matica vodila je kategoriju članova I sastavljala kompozicije i usavršavala se u struci. Završila je saveznu prednjačku školu u Ljubljani, smučarski tečaj i šestonedeljni kurs u školi Čehoslovačke obec sokolske u Pragu.

Do JJ svetskog rata bila je načelnica Društva Beograd — Matica, pripremala je i vodila omladinke na sletovima u Beogradu, Pragu i Sofiji. Radila je i na kompozicijama za masovne nastupe za svesokolski slet u Pragu (1938) i srednjoškolski slet u Beogradu (1939).

Posle Oslobođenja nastavila je rad sa omladinkama na pruzi Šamac — Sarajevo, za slet u Pragu (1948) i vežbu za omladinke na JJ gimnaestradi u Zagrebu (1957).

Komponovala je više sastava za Dan mladosti na proslavama u Beogradu. Radila je u NOO Beograd i u više organizacija za fizičku kulturu. Bavila se i obradom narodnog melosa pa je bila koreograf u više ansambala (»Oro«, »Ivo Lola Ribar«...).

Rukovodila je većim brojem stručnih seminara u oblasti fizičke kulture i obrade narodnih melosa.

Za dugogodišnji plodan rad do bila je više priznanja i nagrada.

Nikola Janković

FK »Budućnost«, Titograd

I LIGA

Željezn. — Bosna	109:119	(44:51)
C. zvezda — BEKO	85:68	(43:38)
Zadar — Partizan	88:82	(51:42)
Rabotnički — Jugopl.	85:91	(35:44)
Radn. FOB — Metalac	90:78	(41:39)
Borac — Lokomotiva	106:96	(62:51)
Industrm. — Olimp.	89:83	(43:28)

TABELA

Partizan	18	15	3	1709:1590	30
Jugoplast.	18	14	4	1679:1517	28
Bosna	18	12	6	1745:1603	24
BEKO	18	10	8	1658:1674	20
Radn. FOB	18	10	8	1530:1586	20
Metalac	18	9	9	1498:1515	18
Lokomot.	18	8	10	1683:1600	16
C. zvezda	18	8	10	1566:1654	16
Olimpija	18	7	11	1681:1668	14
Zadar	18	7	11	1527:1568	14
Rabotn.	18	7	11	1568:1639	14
Željezn.	18	7	11	1559:1675	14
Borac	18	6	12	1578:1649	12
Industr.	18	6	12	1448:1585	12

(muškarci)

C. zvezda — Jedinstvo (SP)	3:0
Mladost — Spartak	3:0
Ribnica — VGSK	2:3
Banat — Vardar	1:3
Vojvodina — Rijeka	3:2
Bosna — Karlovac	3:2

TABELA

Crvena zvezda	5	5	0	15:2	10
Partizan	5	5	0	15:5	10
Mladost	6	5	1	17:8	10
Vardar	6	5	1	17:9	10
Bosna	6	4	2	13:11	8
Spartak	6	3	3	12:11	6
VGSK	5	3	2	11:12	6
Rijeka	5	2	3	11:11	4
Jedinstvo (B)	5	2	3	8:10	4
Vojvodina	5	2	3	9:11	4
Ribnica	6	2	4	11:14	2
Jedinstvo (Sp)	6	1	5	6:15	2
GIK Banat	6	0	6	5:18	0
Karlovac	6	0	6	3:16	0

SLEDEĆE KOLO (14. i 15. „FEBRUARA): Vardar — Crvena zvezda, Karlovac — Banat, VGSK — Bosna, Partizan — Ribnica, Spartak — Jedinstvo (B), Rijeka — Mladost, Jedinstvo (SP) — Vojvodina.

(žene)

C. zvezda — Mladost (V)	3:0
Mladost (Z) — Rijeka	1:3
Partizan — OMT	2:3
Radnički — Gradačac	3:1
Vukovar — Breza	2:3

TABELA

Crvena zvezda	6	6	0	18:2	12
Rijeka	7	6	1	18:5	12
Radnički	6	5	1	15:5	10
Partizan	6	3	3	13:11	6
Breza	6	3	3	10:12	6
IMT	6	3	3	9:18	6
Mladost (Z)	6	2	4	11:12	4
Gradačac	6	2	4	9:12	4
Mladost (V)	7	1	6	4:19	2
Vukovar	6	0	6	3:18	0

SLEDEĆE KOLO (14. i 15. FEBRUARA): Gradačac — Mladost (Z), Breza — Radnički, IMT — Vukovar, Crvena zvezda — Partizan, Rijeka — Mladost (V) odigrana ranije.

Beneš je izgubio od spremnijeg od sebe Bugarina Jankova

PORAZ — I NIŠTA VIŠE

Jednom porazu ne treba davati značaj koji on nema

MARIJAN Beneš nije uspeo da se revanšira Plamenu Jankovu. Bugarin je Beneša pre osam meseci pobedio i na Evropskom šampionatu. Najnoviji poraz Beneša izazvao je komentare od kojih većina patetično, na osnovu ovog poraza, zaključuje: nikad više, itd.

Ako ijedan poraz Beneša — inače bivšeg šampiona Jugoslavije, Balkana i Evrope — zahteva mirnu analizu i trezvenu, a ne patetičnu i nestrpljivu, ocenu, onda je to ovaj poslednji protiv Jankova.

Prvo što treba imati u vidu jeste da je Plamen Jankov izvanredan bokser, u nekim elementima daleko ispred našeg Beneša, pre svega u domenu taktike. To je nedvosmisleno pokazao u nedelju na beogradskom ringu i, dakle, poraz protiv takvog boksera ne može predstavljati slom.

Naprotiv, Beneš je u tom meču pokazao da može da odboksuje 9 minuta i pod jakim plotunom udaraca, pa i onda kada se i sam uverio da zaista ne može dobiti taj meč. To za Beneša nije malo i beznačajno otkriće. Njegova nesreća je i bila u tome što je on dugo bio — kako se obično kaže u žargonu: »neuredan bokser« — on je osvojio velike trofeje, nokautirao mnoge velike rivale, a da za sve to vreme nije u stvari znao kakav je to ambis — nokaut.

Sada, posle i ovog iskustva, to dobro zna i više — nadamo se — neće ponoviti takve greške. Neće kretati u napad otkriven, širokim krošeima, koji kreću iz daljine (spuštenom rukom, a ne rukom iz garda). Sada je, valjda, shvatio da to ne sme da čini, naročito protiv boksera čije je glavno oružje direkt. Jankov mu je demonstrirao i »otkrio« greške i da se desilo, a moglo se desiti, da je Beneš pobedio, ostao bi i dalje u zabludi.

Dakle, posle samo dva izvanredna meča pre finala Beogradskog pobednika, Beneš je naleteo na suviše jakog protivnika. Jankov je imao i sve ostale prednosti u ovom meču, pa i onu »da nema šta da izgubi«. Beneš je pod velikim pritiskom — kako želi povratak vidi se iz rubrike koju objavljujemo na stranici 19, a koja je predata na štampanje pet dana pre ovog meča — a nije bez značaja, iako bi Beneš to porekao, što je boksovao i protiv boksera, koji ga je ne tako davno, već nokautirao.

Recimo na kraju da je Benešov poraz uveliko i poraz trenera koji su oko njega — od kluba do reprezentacije. Ne može se zamisliti jedan šampion sa tako malo poznavanja onog što se zove taktika. Ili su u ovom meču Beneša osvetničke želje povukle jače od razuma.

Uz to, Beneš se prerano a posle duge pauze, sreo sa tako sjajnim bokserom kakav je Jankov. Dakle, pouke treba izvući — najviše se uči u porazima, naročito u boksu — a ne zapomagati nad sudbinom jednog šampiona. Sudbina svakog sportiste je i da gubi i Beneš nije uspeo da izbegne ono što je normalno u sportu.

Beneš je možda i imao spremne pesnice za Jankova, ali on nije bio psihički spreman, u nedelju logika nije mogla da nadvlada zalet. Beneš je izgubio jureći napred, umesto da sačeka. Što je u nedelju bio potpuno nespreman u tom domenu sigurno je više propust stručnjaka oko njega, nego njega samoga.

Svakako je ovo poraz koji i budi nade, bez obzira na to što je bolan, kao i svi porazi. Jednostavno, pobedio je bokser koji je tog dana bio taktički spremniji.

Momenti sa meča Beneš — Jankov u periodu dok je Beneš bio ravnopravan protivnik
Snimci: V. JADREŠIN

PUN POGODAK
PUN POGODAK

tempo za prognozere

Priprema: D. ČOLOVIĆ

DA SE LAKŠE ODLUČITE...

Vaši savetnici za naredno, 7. kolo Sportske prognoze — Ivan Golac, fudbaler Partizana, i Mustafa Hukić, fudbaler tuzlanske Slobode — smatraju da je Bolonja izraziti favorit u susretu sa Veronom, Juventus u meču sa Komom, Roma u okršaju sa Ćezenom, kao i Fođa protiv Đenove i Palermo protiv Modene. Po njima, neizvesni su jedino ishodi susreta Askoli — Kaljari, Napoli — Fiorentina, Perudа — Torino, Sampdorija — Milan, Katancaro — Atlanta i Breše — Peskara.

9	Brescia – Pescara	10

	TAKMIČAR 1 — TAKMIČAR 2	REZ.	TIP
1	Ascoli – Cagliari	:	2
2	Bologna – H. Verona	:	1
3	Inter – Lazio	:	0
4	Juventus – Como	:	1
5	Napoli – Fiorentina	1	2
6	Perugia – Torino	:	2
7	Roma – Cesena	:	1
8	Sampdoria – Milan	1	0
9	Foggia – Genoa	:	1
10	Palermo – Modena	:	1
11	Novara – Taranto	:	0
12	Catanzaro – Atalanta	0	2

Ovaj listić je besplatan

IVANU GOLCU, fudbaleru Partizana, sreća nikako nije naklonjena kada je u pitanju Sportska prognoza. Iako često popunjava tikete — još se nije našao među dobitnicima. Ponekad, kaže, čak i supruga ima više pogodaka od njega. Ali, Golca to ne destimuliše. On veruje da će mu se fortuna kad-tad nasmešiti. Možda baš ovog puta... kada prognozira za — druge.

MUSTAFA HUKIĆ, kapiten Slobode iz Tuzle, retko igra Sportsku prognozu. Kada je u pitanju pogađanje ishoda utakmica, on smatra da su ljubitelji fudbala u prednosti pred aktivnim fudbalerima jer »stvarima prilaze sa distance koja im daje veću mogućnost da budu objektivniji, a time i — uspešniji«. No, pošto su na tiketu 7. kola SP parovi italijanske Prve i Druge lige, i ova Hukićeva prognoza je, čini se, dosta objektivna i realna.

9	Brescia – Pescara	10

	TAKMIČAR 1 — TAKMIČAR 2	REZ.	TIP
1	Ascoli – Cagliari	10	2
2	Bologna – H. Verona	:	1
3	Inter – Lazio	1	0
4	Juventus – Como	:	1
5	Napoli – Fiorentina	1	0
6	Perugia – Torino	0	2
7	Roma – Cesena	:	1
8	Sampdoria – Milan	1	0
9	Foggia – Genoa	:	1
10	Palermo – Modena	:	1
11	Novara – Taranto	:	1
12	Catanzaro – Atalanta	1	0

Ovaj listić je besplatan

7. KOLO SP SA 12 PAROVA (15. II 1976.)

	TAKMIČAR 1 — TAKMIČAR 2	REZ.	TIP
1	Ascoli – Cagliari	10	2
2	Bologna – H. Verona	:	1
3	Inter – Lazio	:	0
4	Juventus – Como	:	1
5	Napoli – Fiorentina	:	1
6	Perugia – Torino	0	2
7	Roma – Cesena	1	2
8	Sampdoria – Milan	1	2
9	Foggia – Genoa	:	0
10	Palermo – Modena	:	0
11	Novara – Taranto	:	1
12	Catanzaro – Atalanta	:	0

0 0 0 0 0 0 0 0	2 0 2 0 2 0 2 0	2 0 2 0 2 1 2 1	0 1 0 1 0 1 1 1	0 0 0 2 2 1 1 0	1 0 0 0 0 1 1 2	0 2 0 2 0 2 0 2
1 1 1 1 1 1 1 1	1 1 1 1 1 1 1 1	1 1 1 1 1 1 1 1	1 1 1 1 1 1 1 1	1 1 1 1 1 1 1 1	1 1 1 1 1 1 1 1	1 1 1 1 1 1 1 1
0 0 1 1 1 1 0 0	0 0 0 0 1 1 1 1	0 0 1 1 0 0 0 0	0 0 0 0 1 1 0 0	1 0 1 1 0 0 1 0	0 0 1 0 0 0 1 0	0 0 0 0 0 0 0 0
1 1 1 1 1 1 1 1	1 1 1 1 1 1 1 1	1 1 1 1 1 1 1 1	1 1 1 1 1 1 1 1	1 1 1 1 1 1 1 1	1 1 1 1 1 1 1 1	1 1 1 1 1 1 1 1
1 1 1 1 1 1 1 1	0 2 0 2 0 2 0 2	0 2 0 2 0 2 0 2	0 0 0 0 0 0 0 0	0 0 0 0 0 0 0 0	2 2 2 2 2 2 2 2	0 0 0 0 2 2 2 2
0 2 0 2 0 2 0 2	0 0 0 0 0 0 0 0	0 0 0 0 1 0 1 0	1 2 1 2 1 2 1 2	0 2 2 1 1 0 0 0	1 1 1 1 1 0 0 2	0 0 2 2 0 0 2 2
2 0 2 0 2 0 1 1	1 1 0 0 0 0 0 0	1 1 1 1 0 0 0 0	2 0 2 0 2 0 2 1	0 1 1 0 1 2 2 0	0 1 0 0 0 1 0 2	2 0 0 2 0 2 2 0
0 0 0 0 0 0 0 0	0 0 0 0 0 0 0 0	0 0 0 0 0 0 0 0	0 0 0 0 0 0 0 0	0 0 0 0 0 0 0 0	0 0 0 0 0 0 0 0	0 0 0 0 0 0 0 0
1 1 0 0 1 1 0 0	0 0 1 1 0 0 1 1	1 1 0 0 0 0 1 1	0 0 1 1 0 0 0 0	1 1 0 0 0 1 0 0	0 0 0 1 0 0 0 0	0 0 0 0 0 0 0 0
1 1 1 1 1 1 1 1	1 1 1 1 1 1 1 1	1 1 1 1 1 1 1 1	1 1 1 1 1 1 1 1	1 1 1 1 1 1 1 1	1 1 1 1 1 1 1 1	1 1 1 1 1 1 1 1
1 1 1 1 0 0 1 1	1 1 1 1 1 1 0 0	0 0 0 0 1 1 0 0	1 1 0 0 0 0 0 0	1 0 0 0 0 0 0 0	0 0 0 0 1 0 0 0	0 0 0 0 0 0 0 0

UMESTO 864 DINARA — 112 DINARA

3 SUSRETA SA 3 I 4 SA 2 ZNAKA (56 kombinacija)

- **Autor DRAGOSLAV ĐOKIĆ tvrdi: sistem garantuje nagradu u svim slučajevima kada kod dvoznaka i troznaka dođu bar 3 »nule« i najviše 3 »jedinice«.**
- **Sistem garantuje svih dvanaest pogodaka u pet slučajeva: kada dođu 6 »jedinica«, 5 »nula« i 1 »dvojka«, zatim 4, 8, 0; 4, 7, 1; 4, 5, 3 i 4, 4, 4.**
- **Četiri do šest drugih nagrada mogu se dobiti u četiri slučaja (5, 6, 1; 4, 8, 0; 4, 6, 2 i 4, 4, 4), zatim 2 — 4 druge nagrade u četiri slučaja (7, 4, 1; 6, 6, 0; 6, 4, 2 i 5, 5, 2) i 1 — 3 druge nagrade u četiri slučaja (7, 5, 0; 5, 7, 0; 5, 4, 3 i 4, 5, 3).**

7. KOLO SP SA 9 PAROVA (15. II 1976.)

	TAKMIČAR 1 — TAKMIČAR 2	REZ.	TIP
1	Ascoli – Cagliari	10	2
2	Bologna – H. Verona	:	1
3	Inter – Lazio	:	0
4	Juventus – Como	:	1
5	Napoli – Fiorentina	:	1
6	Perugia – Torino	0	2
7	Roma – Cesena	1	2
8	Sampdoria – Milan	1	2
9	Brescia – Pescara	:	0

0	2	1 0	1 2	1 0
1	1	1	1	1
1 0	1 0	1 0	1 0	1 0
1	1	1	1	1
1	1	1	1	1
2	0	0	2	2
1 0 2	1 0 2	1 0 2	1 0 2	1 2
1 0 2	1 0 2	2	0	0
1 0	1 0	1 0	1 0	1 0
36 kombinacija	36 kombinacija	24 kombinacije	24 kombinacije	16 kombinacija

1 2	1 0	1 0
1	1	1
1 0	1 0	1 0
1	1	1
1 2	1	1
0	2	0
1 2	1 0 2	1 0 2
1 0	0	1 0
16 kombinacija	24 kombinacije	16 kombinacija

DVOSTRUKO JEVTINIJE

4 SUSRETA SA 3 I 2 SA 2 ZNAKA (152 kombinacije)

- **Sistem garantuje pun pogodak ako kod troznaka i dvoznaka pod 6 (Perudа — Torino) dođu bar 1 »nula« i 1 »dvojka«.**
- **Ovako skraćen, sistem košta 304 dinara, a pun staje 548 dinara.**
- **Da vas podsetimo: u oba sistema »fikseve« možete me-njati po svom nahođenju, i »sve« dvoznake i troznake, ali morate paziti da eventualne izmene tačno uradite i unesete na prava mesta.**

PUN POGODAK

PUN POGODAK

tempo za prognozere

Priprema: D. ČOLOVIĆ

DA SE LAKŠE ODLUČITE...

Vaši savetnici za naredno, 7. kolo Sportske prognoze — Ivan Golac, fudbaler Partizana, i Mustafa Hukić, fudbaler tuzlanske Slobode — smatraju da je Bolonja izraziti favorit u susretu sa Veronom, Juventus u meču sa Komom, Roma u okršaju sa Čezenom, kao i Fođa protiv Đenove i Palermo protiv Modene. Po njima, neizvesni su jedino ishodi susreta Askoli — Kaljari, Napoli — Fiorentina, Perudа — Torino, Sampdorija — Milan, Katancaro — Atlanta i Breša — Peskara.

9 Brescia – Pescara 10

	TAKMIČAR 1	TAKMIČAR 2	REZ.	TIP
1	Ascoli	Cagliari	:	2
2	Bologna	H. Verona	:	1
3	Inter	Lazio	:	0
4	Juventus	Como	:	1
5	Napoli	Fiorentina	1	2
6	Perugia	Torino	:	2
7	Roma	Cesena	:	1
8	Sampdoria	Milan	1	0
9	Foggia	Genoa	:	1
10	Palermo	Modena	:	1
11	Novara	Taranto	:	0
12	Catanzaro	Atalanta	0	2

Ovaj listić je besplatan

IVANU GOLCU, fudbaleru Partizana, sreća nikako nije naklonjena kada je u pitanju Sportska prognoza. Iako često popunjava tikete — još se nije našao među dobitnicima. Ponekad, kaže, čak i supruga ima više pogodaka od njega. Ali, Golca to ne destimuliše. On veruje da će mu se fortuna kad-tad nasmešiti. Možda baš ovog puta ... kada prognozira za — druge.

MUSTAFA HUKIĆ, kapiten Slobode iz Tuzle, retko igra Sportsku prognozu. Kada je u pitanju pogađanje ishoda utakmica, on smatra da su ljubitelji fudbala u prednosti pred aktivnim fudbalerima jer »stvarima prilaze sa distance koja im daje veću mogućnost da budu objektivniji, a time i — uspešniji«. No, pošto su na tiketu 7. kola SP parovi italijanske Prve i Druge lige, i ova Hukićeva prognoza je, čini se, dosta objektivna i realna.

9 Brescia – Pescara 10

	TAKMIČAR 1	TAKMIČAR 2	REZ.	TIP
1	Ascoli	Cagliari	1 0 2	
2	Bologna	H. Verona	:	1
3	Inter	Lazio	1	0
4	Juventus	Como	:	1
5	Napoli	Fiorentina	1	0
6	Perugia	Torino	0	2
7	Roma	Cesena	:	1
8	Sampdoria	Milan	1	0
9	Foggia	Genoa	:	1
10	Palermo	Modena	:	1
11	Novara	Taranto	:	1
12	Catanzaro	Atalanta	1	0

Ovaj listić je besplatan

7. KOLO SP SA 12 PAROVA (15. II 1976.)

	TAKMIČAR 1	TAKMIČAR 2	REZ.	TIP
1	Ascoli	Cagliari	1 0 2	
2	Bologna	H. Verona	:	1
3	Inter	Lazio	:	1 0
4	Juventus	Como	:	1
5	Napoli	Fiorentina	:	1
6	Perugia	Torino	:	0 2
7	Roma	Cesena	1	0 2
8	Sampdoria	Milan	1	0 2
9	Foggia	Genoa	:	0
10	Palermo	Modena	:	1 0
11	Novara	Taranto	:	1
12	Catanzaro	Atalanta	:	1 0

0 0 0 0 0 0 0 0	2 0 2 0 2 0 2 0	2 0 2 0 2 1 2 1	0 1 0 1 0 1 1 1	0 0 0 2 2 1 1 0	1 0 0 0 0 1 1 2	0 2 0 2 0 2 0 2
1 1 1 1 1 1 1 1	1 1 1 1 1 1 1 1	1 1 1 1 1 1 1 1	1 1 1 1 1 1 1 1	1 1 1 1 1 1 1 1	1 1 1 1 1 1 1 1	1 1 1 1 1 1 1 1
0 0 1 1 1 1 0 0	0 0 0 0 1 1 1 1	0 0 1 1 0 0 0 0	0 0 0 0 1 1 0 0	1 0 1 1 0 0 1 0	0 0 1 0 0 0 1 0	0 0 0 0 0 0 0 0
1 1 1 1 1 1 1 1	1 1 1 1 1 1 1 1	1 1 1 1 1 1 1 1	1 1 1 1 1 1 1 1	1 1 1 1 1 1 1 1	1 1 1 1 1 1 1 1	1 1 1 1 1 1 1 1
1 1 1 1 1 1 1 1	1 1 1 1 1 1 1 1	1 1 1 1 1 1 1 1	1 1 1 1 1 1 1 1	1 1 1 1 1 1 1 1	1 1 1 1 1 1 1 1	1 1 1 1 1 1 1 1
0 0 0 0 0 0 0 0	0 2 0 2 0 2 0 2	0 2 0 2 0 2 0 2	0 0 0 0 0 0 0 0	0 0 0 0 0 0 0 0	2 2 2 2 2 2 2 2	0 0 0 0 2 2 2 2
0 2 0 2 0 2 0 2	0 0 0 0 0 0 0 0	0 0 0 0 1 0 1 0	1 2 1 2 1 2 1 2	0 2 2 1 1 0 0 0	1 1 1 1 1 0 2	0 0 2 2 0 0 2 2
2 0 2 0 2 0 1 1	1 1 0 0 0 0 0 0	1 1 1 1 0 0 0 0	2 0 2 0 2 0 2 1	0 1 1 0 1 2 2 0	0 1 0 0 0 1 0 2	2 0 0 2 0 2 2 0
0 0 0 0 0 0 0 0	0 0 0 0 0 0 0 0	0 0 0 0 0 0 0 0	0 0 0 0 0 0 0 0	0 0 0 0 0 0 0 0	0 0 0 0 0 0 0 0	0 0 0 0 0 0 0 0
1 1 0 0 1 1 0 0	0 0 1 1 0 0 1 1	1 1 0 0 0 0 1 1	0 0 1 1 0 0 0 0	1 1 0 0 0 1 0 0	0 0 0 1 0 0 0 0	0 0 0 0 0 0 0 0
1 1 1 1 1 1 1 1	1 1 1 1 1 1 1 1	1 1 1 1 1 1 1 1	1 1 1 1 1 1 1 1	1 1 1 1 1 1 1 1	1 1 1 1 1 1 1 1	1 1 1 1 1 1 1 1
1 1 1 1 0 0 1 1	1 1 1 1 1 1 0 0	0 0 0 0 1 1 0 0	1 1 0 0 0 0 0 0	1 0 0 0 0 0 0 0	0 0 0 0 1 0 0 0	0 0 0 0 0 0 0 0

UMESTO 864 DINARA — 112 DINARA

3 SUSRETA SA 3 I 4 SA 2 ZNAKA (56 kombinacija)

- **Autor DRAGOSLAV ĐOKIĆ tvrdi: sistem garantuje nagradu u svim slučajevima kada kod dvoznaka i troznaka dođu bar 3 »nule« i najviše 3 »jedinice«.**
- **Sistem garantuje svih dvanaest pogodaka u pet slučajeva: kada dođu 6 »jedinica«, 5 »nula« i 1 »dvojka«, zatim 4, 8, 0; 4, 7, 1; 4, 5, 3 i 4, 4, 4.**
- **Četiri do šest drugih nagrada mogu se dobiti u četiri slučaja (5, 6, 1; 4, 8, 0; 4, 6, 2 i 4, 4, 4), zatim 2 — 4 druge nagrade u četiri slučaja (7, 4, 1; 6, 6, 0; 6, 4, 2 i 5, 5, 2) i 1 — 3 druge nagrade u četiri slučaja (7, 5, 0; 5, 7, 0; 5, 4, 3 i 4, 5, 3).**

7. KOLO SP SA 9 PAROVA (15. II 1976.)

	TAKMIČAR 1	TAKMIČAR 2	REZ.	TIP
1	Ascoli	Cagliari	1 0 2	
2	Bologna	H. Verona	:	1
3	Inter	Lazio	:	1 0
4	Juventus	Como	:	1
5	Napoli	Fiorentina	:	1
6	Perugia	Torino	:	0 2
7	Roma	Cesena	1	0 2
8	Sampdoria	Milan	1	0 2
9	Brescia	Pescara	:	1 0

0 1 0	2 1 0	1 0 1 0	1 2 1 0	1 2 1 0	1 0 1 0
1 1 1	1 1 1	1 1 1	1 1 1	1 1 1	1 1 1
1 0 1 0	1 0 1 0	1 0 1 0	1 0 1 0	1 0 1 0	1 0 1 0
1 1 1	1 1 1	1 1 1	1 1 1	1 1 1	1 1 1
1 1 1	1 1 1	1 1 1	1 1 1	1 1 1	1 1 1
1 2 0	1 0 2	0 2 0	2 0 2	2 0 2	0 2 0
1 0 2 1 0 2	1 0 2 1 0 2	1 0 2 1 0 2	1 0 2 1 0 2	1 0 2 1 0 2	1 0 2 1 0 2
1 0 1 0	1 0 1 0	1 0 1 0	1 0 1 0	1 0 1 0	1 0 1 0
36 kombinacija	36 kombinacija	24 kombinacije	24 kombinacije	16 kombinacija	16 kombinacija

DVOSTRUKO JEVTINIJE

4 SUSRETA SA 3 I 2 SA 2 ZNAKA (152 kombinacije)

- **Sistem garantuje pun pogodak ako kod troznaka i dvoznaka pod 6 (Perudа — Torino) dođu bar 1 »nula« i 1 »dvojka«.**
- **Ovako skraćen, sistem košta 304 dinara, a pun staje 548 dinara.**
- **Da vas podsetimo: u oba sistema »fikseve« možete menjati po svom nahođenju, i »seriš. dvoznake i troznake, ali morate paziti da eventualne izmene tačno uradite i unesete na prava mesta.**

BULEVAR SPORTA

Uređuje
Toša Marković

REKLI SU...

Svetomir Belić

U 1976. DVE TITULE

SVETOMIR BELIĆ, koji je nedavno u »televizijskom dvoboju« sa Živoradom Jelesijevićem osvojio još jednu šampionsku titulu, kaže:

— Ne, to neće biti moja poslednja titula u ovoj godini. Uz ovu »zakasnelu«, od prošle godine, osvojiću još jednu. Ali, ni na njoj neću da se zaustavim, jer želim svima da dokažem da za sve vreme dok budem u ringu od mene boljeg neće biti! Novi šampion biće promovisan samo kada ja odem, zauvek se povučem...

Dragan Kapičić:

PRERANO OTPISAN

DRAGAN KAPIČIĆ, proslavljeni košarkaš Crvene zvezde i državnog tima:

— U svojoj dugogodišnjoj karijeri imao sam bezbroj lepih i nezaboravnih trenutaka ali i dosta tužnih. Jedan od najtužnijih je da sam otpisan iz državnog tima. A to mi utoliko teže pada što sam mišljenja, i ne samo ja, da mi je još uvek mesto u »plavom taboru« da sam prerano otpisan. Samo šta to vredi

TAKTIKA UBIJA LEPOTU

JOZO MATOŠIĆ, koji je za 19 godina bavljenja fudbalom u dresu »majstora s mora« nastupio u preko 400 utakmica i 25 puta branio boje našeg nacionalnog tima, o razlici između fudbala iz njegovog doba i ovog današnjeg:

— U moje vreme fudbal je bio mnogo lepši, atraktivniji i privlačniji za gledaoce, jer se igralo daleko slobodnije ,ofanzivnije, na nadigravanju protivnika, da se postigne što više golova, što je najvažnije — bez taktiziranja. Današnji fudbal je, međutim, pun šablona i nekakvih taktika koje često ne dozvoljavaju pojedincima da se iskažu, da dokažu sve svoje kvalitete i sposobnosti, ide se prevashodno samo na rezultat, igra na snagu... A takav način igre ubija, uništava sve ono što je lepo u fudbalu, pa se zato ne treba ni čuditi što su nam stadioni sve prazniji...

STRUČNOST

UDRUŽENJE rukometnih trenera Beograda nedavno je uputilo svim redakcijama opširnu informaciju pod nazivom »Stručna analiza priprema i učestvovanja ženske rukometne reprezentacije na VI svetskom prvenstvu u Sovjetskom Savezu«.

Između obilja primedbi na račun selektora i trenera ženskog nacionalnog tima najmanje smo pronašli »stručnih« grešaka Bogdana Margana i Vinka Kandlje.

»Crno-bela« ajkula — Dražen Dalipagić
Karikatura: M. POPOVIĆ

ČUJE SE, PRIČA SE

KK PARTIZAN, koji je ove sezone na najboljem putu da prvi put u svojoj istoriji osvoji titulu nacionalnog prvaka, od iduće sezone biće znatno jači, jer se na čelo njegovog stručnog štaba kroz tri meseca ponovo vraća proslavljeni Ranko Žeravica.

FUDBALERI novosadske Vojvodine za dvanaest meseci prošle godine odigrali su ukupno 121 prvenstvenu, kup i prijateljsku utakmicu! To praktično znači da je Vojvodina svaki treći dan igrala po jednu utakmicu! Inače, pojedinačni rekorderi su bek Jurčić sa 83 nastupa, Pavković — 81.

U OVOGODIŠNJEM prvenstvu ne blistaju samo seniori KK Partizana nego i juniori, koji su takođe na najboljem putu da se okite titulom prvaka (Beogradske zone). Dokaz: sve dosadašnje utakmice juniori Partizana su dobili, i to najčešće sa »stotkama«. Radnički FOB je pobeđen sa 105:51, valjevski Metalac 124:75, OKK Beko 115:85 i 105:85, Crvena zvezda 100:88, BASK — 107:70, Mladost (Zemun) 119:73 i 113:65, Loznica 115:58...

Ređaju »stotke«

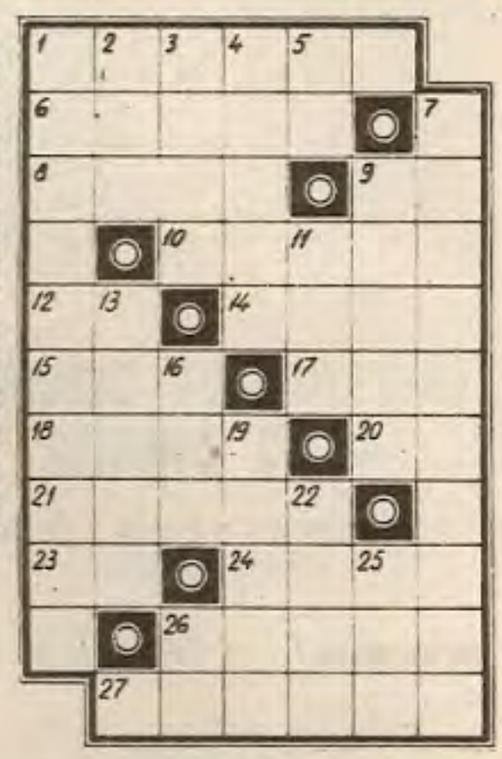
Ako važi ona narodna: »Po jutru se dan poznaje« beogradski »crno-beli« ne bi trebalo uopšte da brinu za svoje košarkaško sutra.

U GRO BLANO

IVAN BULJAN, najuspešniji jugoslovenski fudbaler minule godine: »Najjači adut ove današnje generacije Hajduka je — drugarstvo. Kad istrčimo na teren za sve nas postoji samo jedna parola: svi za jednog — jedan za sve. Drugi naš adut što smo već nekoliko sezona bez premca u Jugoslaviji je neosporni kvalitet, što najbolje kazuje primer da su svi naši prvotimci reprezentativci, bivši, sadašnji ili sutrašnji. I treći — trener Tomislav Ivić!«

UKRŠTENE REČI br. 70

VODORAVNO: 1. Naša poznata košarkašica, Jadranka, 6. Rimski kućni bogovi, 8. Strano žensko ime (N.I.), 9. Upišite: PL, 10. Fudbaler Olimpije (takođe: varnica), 12. Uzvik pri skoku, 14. Grad u Rumuniji, 15. Golman talijanske reprezentacije, 17. Grčko slovo, 18. Ime Zatopeka, 20. Dva slova, 21. Bivši fudbaler Partizana, Marko, 22. Upišite: or, 24. Talijanska glumica, Alida, 26. Bivši fudbaler Partizana, Branko, 27. Naš slavni teniser, Josip.

USPRAVNO: 1. Ime i prezime čuvenog australijskog tenisera, 2. Slavopojke, 3. Francuski skijaš, Žan Klod, 4. Propeler, 5. Upišite: zi, 7. Organizacija kladenja na rezultate sportskih takmičenja, 9. Mladunče svinje, 11. Naše najveće ostrvo, 13. Španski šahovski velemajstor, 16. Nadev za kolače, 19. Američki kosmonaut, 22. Provincija u Nigeriji (K..a), 25. Čvrsto stanje vode, 26. Auto-oznaka Zaječara. (»ST-IL«).

REŠENJE IZ PROŠLOG BROJA

VODORAVNO: 1. Rivera, 6. Aroma, 1, 8. Bedi, 9. SA, o, 10. Aneks, 12. Tm, 14. Anal, 15. Nos, 17. Alo, 18. Ikar, 20. Al, 21. Čuvar, u, 23. Kš, 24. Šeik, i, 26. Skola, 27. Branič.

BULEVAR SPORTA

Pripremio: K. STAMENKOVIĆ

PROTEST

Italijanskom teniseru Cugareliju u meču sa Franulovićem sve je smetalo, izgleda najviše odluke pomoćnog sudije dr inž. Milana Pešića. Ljutio se gotovo na sve njegove odluke, a onda, nezadovoljan, pozvao je svog saveznog kapitena i zatražio da se promeni — linijski sudija!

U prekidu meča bila je potrebna intervencija vrhovnog sudije Milana Todorovića koji je u ovakvoj situaciji učinio jedini mogući potez: zamenio je linijskog arbitra na zadovoljstvo gosta iz Italije Cugarelija. Vrhovni sudija to je učinio kao dobar — domaćin . . .

I IGRAČ I — SUDIJA

Profesor univerziteta dr Mirko Stojaković nije mogao da zaobiđe prvenstvo mladih stonotenisera. Došao je iz Novog Sada da obavlja dužnost sudije, a u isto vreme je i zagrevao mlade igrače.

Profesor dr Stojaković je i aktivni igrač jedne drugoligaške ekipe, ali sve velike događaje prati kao savezni sudija. Voli igru za »zelenim stolom« i veliko zadovoljstvo predstavlja mu kad je sa — stonoteniserima . . .

ZADOVOLJSTVO

Došao selektor fudbalske reprezentacije Ante Mladinić na riječki turnir, ali s prljavim automobilom. I prvi posao bio mu je da dobro ispere kola.

— Pranje kola pričinjava mi veliko zadovoljstvo, — kaže selektor Mladinić, — jer sam siguran da to niko od mene bolje ne može da uradi. Ovo je i dobra rekreacija, jer se čovek i — preznoji . . .

MORAO JE

Za vreme utakmice košarkaša Radničkog i Metalca, internacionalni sudija Prelogović primetio je da zviždaljka ne daje onaj zvuk koji je potreban. Ali, on zbog toga nije prekinuo utakmicu, neprimetno je iz džepa izvadio rezervnu pištaljku i zamenio dotrajalu.

— Žao mi je što se ova pištaljka pokvarila — pričao je u poluvremenu sudija Prelogović. — Dvadeset godina me je odlično služila, ali izgleda da sada mora da ide u — penziju.

NADE

Omladinsko prvenstvo države u stonom tenisu okupilo je oko 200 mladih igrača, a dva najbolja bili su Subotičanin Kalenić i Tot Horgoši iz Sente.

— To su naše nade — sa zadovoljstvom ističe selektor mladih Velibor Babić (desno).

KAD SE MORA

U dvorani na Banjici, gde se igrao teniski susret Jugoslavija — Italija, sunce se probilo između oblaka i smetalo igračima. Najviše Nikoli Piliću, ali se on snašao: levom rukom držao je reket, a desnom se štitio od sunca. Izgledalo je da se u tom trenutku nalazi na nekoj sunčanoj rivijeri, a ne u dvorani gde je stidljivo zimsko sunce tražilo svoje — »mesto«.

ISPITI SPREMNOSTI VODEĆIH

Piše: RAJKO MITIĆ

POČETKOM februara, prvoligaši su krenuli u završnu fazu priprema za nastup u prolećni deo državnog prvenstva. Upravo od toga časa, oni su prešli na uigravanje svojih ekipa i masa najavljenih (i već održanih) turnira širom zemlje, označavaju taj period. Izuzev Veleža, koji je već polovinom januara počeo susretima po Indoneziji, Hongkongu i Australiji, ostali timovi Prve lige učestvuju od 1. februara na turnirima u Titogradu, Rijeci, Dubrovniku i Poreču, ili u pojedinim domaćim mečevima vanturnirskog karaktera.

Za razliku od ovih, Crvena zvezda je jedini tim koji je u tom periodu odigrao tri utakmice u Engleskoj.

Juče je počeo turnir u Splitu, a u subotu i nedelju se održava turnir u Mostaru. Na prvom učestvuju pored domaćina još Partizan i reprezentacija SSSR, a na drugom, pored Veleža i ekipa SSSR, Crvena zvezda i Dinamo, čime se završava ciklus domaćih turnira. Jer, ostatak vremena do početka takmičenja za kup i prvenstvo države ,preuzima nacionalni tim za odlazak i odigravanje kontrolnih utakmica u Tunisu i Alžiru.

Postupno sticanje forme

U dosadašnjim susretima Budućnost i Dinamo su imali najviše uspeha. Budućnost je, naime, na titogradskom turniru ,održanom od 31. januara i 1. februara, a sa učesnicima kao što su bili Vojvodina, Železničar i budimpeštanski Ferencvaroš, osvojila prvo mesto. U prvom susretu su savladali tim iz Mađarske ubedljivo sa 3:0, dok su Vojvodinu u finalu pobedili sa 2:0.

Da ovi rezultati nisu slučajni, Budućnost je potvrdila i u susretu prošle subote, kada je kao reprezentacija Crne Gore nastavila s uspesima i pobedila selekciju SSSR sa 2:1.

U ove tri igre, Budućnost je prikazala, pored pristojne uigranosti, i visok stepen fizičke pripremljenosti, a to su dokazali izvanrednim kretanjem po veoma teškom, blatnjavom i kišom jako raskvašenom terenu.

Poput crnogorskog predstavnika, i Dinamo je u ovom periodu kontinuirano napredovao. Za razliku od Budućnosti, Dinamov put ka uigravanju išao je preko igara sa slabijim protivnicima na početku, da bi puniju formu postupno sticao pred susrete sa jačima.

Ovakav raspored doneo je Dinamu pun uspeh. Na Riječkom turniru, Zagrepčani su prvog dana savladali banjalučkog Borca (a Partizan domaću Rijeku).

Trener Dinama Mirko Bazić — u Mostaru nova provera spremnosti

Drago Vabec je izvanrednom igrom i tri gola na utakmici protiv Partizana najavio visoku formu

Dinamo je u nedelju, u finalu, visoko porazio Partizana. Pobedom od 4:1, on je ubedljivo pokazao da je sasvim precizno isplanirao program priprema, koji vodi pravovremenom tempiranju pune i svestrane pripremljenosti ekipe.

Tri vrste priprema

Pred nama su dva nova turnira. Ne potcenjujući sve prethodne, ipak, sa sigurnošću se može reći, da su turniri u Splitu i Mostaru daleko jači i značajniji. Ovi turniri imaju dužu tradiciju, nastupaju najjači jugoslovenski klubovi i renomirana reprezentacija Sovjetskog Saveza.

Turniri su tako tempirani, da će Dinamo, Partizan, Hajduk, Crvena zvezda i Velež, posle njih imati vremena da do početka prvenstva isprave slabosti koje su ostale u ovom periodu priprema.

U ovom trenutku imamo tri vrste da tako kažemo, tri grupe timova nosilaca sličnih stilova priprema. U jednoj su Dinamo, Partizan i Hajduk, u drugoj Velež, u trećoj Crvena zvezda. Prva tri tima su obavila kompletne pripreme u zemlji i sa uigravanjem ekipe na domaćem tlu.

Velež, kao predstavnik druge grupe, sa veoma kratkim bazičnim pripremama, odmah se otisnuo u svet i odigrao veliki broj utakmica.

I Crvena zvezda vreme priprema je sprovela na specifičan način. Ona je, naime, odletela u Englesku na tri teška susreta, iako je bila svesna svoje nedovoljne opšte spremnosti.

Sve ove ekipe će u Splitu i Mostaru ući u međusobnu borbu i, kroz igre, prikazati svoje trenutne mogućnosti. U ovaj čas nam se čini da su Dinamo, Hajduk i Partizan najracionalnije iskoristili pripremni period. Čini se da sa Veležom i Crvenom zvezdom, nije takav slučaj.

Predstojeći, ili već započeti turniri u Splitu i Mostaru, potvrdiće ili negirati ovakvu ocenu. U svakom slučaju, uspeh ili neuspeh ovih ekipa, biće odraz kvaliteta proteklih priprema.

U »poteri« za najefikasnijim fudbalerima posleratnih šampionata

TOBDŽIJE BEZ TITULA

Slobodan Santrač sa 33 gola u jednoj prvenstvenoj sezoni ipak nije rekorder među golgeterima-rekorderima. Todor Veselinović 1956-57. bio je prvi strelac Prve lige ali ne i najefikasniji. Najbolji prosek među svim posleratnim tobdžijama ostvario Franjo Velfl — 1,294 gola po meču

IME Slobodana Santrača, **proslavljenog** tobdžije »plavih« s Karaburme, ostaće upisano zlatnim slovima u analima kluba čije je boje sa velikim uspehom branio čitavu jednu deceniju, ali isto takođe i u analima jugoslovenskog klupskog fudbala. Jer, ono što je Santrač ostvario za devet prvoligaških sezona smatra se izuzetnim podvigom: sa ukupno 169 prvenstvenih golova postao je apsoludtni rekorder, a sem toga on je samo u jednoj sezoni dao 33 gola — što ni pre ni posle njega niko nije uspeo da ostvari.

Međutim, i pored tih za naše fudbalske prilike zaista fantastičnih brojki, Slobodan Santrač, ipak, nije najrasniji strelac koji je lansiran u domaćim bitkama za bodove! A to dokazuje ne samo broj postignutih golova u jednoj prvenstvenoj sezoni nego pre svega ono što je mnogo važnije za svakog golgetera — prosek datih golova, po kojima bi apsolutni rekorder Santrač bio pri dnu rang-liste desetorice najefikasnijih u posleratnim nacionalnim šampionatima! Uostalom, da pogledamo.

Niko kao Velf

Ko je onda, ako to nije Slobodan Santrač — najefikasniji jugoslovenski fudbaler u bitkama za nacionalne titule?

Ako bismo upotrebili onu najjednostavniju formulu: brcj postignutih golova podeljen sa brojem odigranih utakmica, po njoj bi opet jedan »plavi 9«, samo ne s Karaburme, nego iz Maksimira — Franjo Velfl, bio najefikasniji u svim dosad odigranim nacionalnim šampionatima.

Jer, ono što je u prve dve posleratne prvenstvene sezone ostvario lukavi napadač Dinama više nijednom našem fudbaleru nije pošlo — za nogom. A statistika veli da je Velfl u sezoni 1947/48, u kojoj se njegov tim prvi put okitio šampionskom titulom, od ukupno 56 golova, koliko je postigla »plava« četa u 18 prvenstvenih megdana, sam postigao 22, što mu je donelo sve do danas nedostižan prosek u broju datih golova po utakmici — 1,294!

Naime, godinu dana ranije Franjo Velfl je dao šest golova više, ukupno 28, ali je, ipak, u proseku bio slabiji — 1,166 gol po utakmici, što je, opet, drugi golgeterski prosek svih posleratnih šampionata.

Možda će na prvi pogled ovi prcseci datih golova zbuniti brojne ljubitelja fudbala, s obzirom da se cni ne slažu sa onima koji su prezentirani u mnogim statističkim pokazateljima, u kojima je takođe Velfl na čelu rang-liste najefikasnijih prvoligaških fudbalera. Jer, ako se, na primer, zna da je Dinamo u drugoj posleratnoj prvenstvenoj sezoni, u Ligi od 10 timova, odigrao ukupno 18 utakmica, u tom slučaju prosek Velflovih golova po utakmici bi iznosio nešto manje — 1,222. To međutim nije verodostojna brojka, s obzirom da je u jednoj utakmici »plavi 9« pauzirao, i umesto 18 odigrao 17 mečeva, što je, uostalom, i uticalo da njegov konačni prosek bude ne 1,222 nego 1,294 gola po utakmici.

Isti je slučaj i sa prvenstvom 1946/47, kada je od ukupno 26 utakmica Franjo Velfl odigrao 22.

Dakle, pošto smo izračunali na veoma jednostavan način koji je od svih naših fudbalera u posleratnim šampionatima bio i zaista najefikasniji, odna da krenemo dalje, primenjujući istu formulu: koji su, posle Velfla, najefikasniji strelci posleratnih šampionata?

25 golova Bore Kostića

Drugo mesto zasad još uvek čvrsto drži Bora Kostić, takođe jedan od najpoznatijih i najslavnijih jugoslovenskih tobdžija svih vremena.

Ovaj levonogi napadač Crvene zvezde, koji je svoj prvi prvenstveni gol postigao u istom onom prvenstvu u kojoj su se beogradski »crveno-beli« okitili i prvom šampionskom titulom (1951), osam sezona kasnije proslavio se ne samo osvajanjem laskave titule prvog strelca Lige, nego je u isto vreme postao i drugi jugoslovenski fudbaler koji je u domaćim bitkama za bodove davao (u proseku) više od jednog gola po utakmici.

Od ukupno 50 golova, koliko je napadački kvintet Crvene zvezde (tada već peti put vlasnik šampionskog trofeja) postigao u pomenutoj sezoni (1958/59), sam Bora Kostić je dao tačno polovinu — 25! Ili, s obzirom da je odigrao svih 22 prvenstvena dvoboja, u proseku — 1,136 gola po utakmici.

Ali, Franjo Velfl i Bora Kostić nisu bili jedini među najrasnijim domaćim tobdžijama koji su na svakoj utakmici, naravno u proseku — rešetali protivničke mreže.

Veselinovićev rekord među rekorderima

Treći na rang-listi najefikasnijih posleratnih prvoligaških strelaca nalazi se Todor Veselinović, za kojeg bi se s pravom moglo reći da je i svojevrsni rekorder kada se govori o golgeterima našeg najelitnijeg fudbalskog razreda.

Nekadašnji nezadrživi napadač novosadske Vojvodine u šampionatu 1956/57. sa 28 golova u 26 utakmica ostvario je treći prosek svih vremena — 1,076 gola po utakmici, ali i još nešto što je do danas pošlo za nogom (ili glavom) samo jednom vodećem strelcu u nacionalnim šamponatima — Santraču. Jer, Veselinović je u šest sezona (od 1955. do 1961) četiri puta bio prvi golgeter Lige, od čega dvaput sam, a dvaput zajedno sa još trojicom fudbalera (Mujićem i Ognjanovom 1956, i Prljinčevićem 1961)!

Još samo jedan od svih dosadašnjih golgetara Prve lige može da se pohvali istim takvim bilasnom kakav su imali Velfl, Kostić i Veselinović — »partizanovac« Marko Valok, koji je u šampionatu 1950. bio najefikasniji i po broju datih golova (17) i po ostvarenom proseku (1,062).

Da se titule nisu »delile«

Tragajući za najefikasnijim strelcima svih posleratnih šamponata često smo se susretali sa po dvojicom, pa čak i sa trojicom fudbalera koji su »delili« laskavi naziv prvog golgetera, mada se mnogi od njih nikad ne bi našli na počasnom postolju da se kojim slučajem računao samo prosek datih golova. Tako, na primer, u prvenstvu 1954/55. od trojice napadača koji su posle 26 prvenstvenih kola »promovisani« u golgetere Lige: Vukas (Hajduk), Marković (BSK) i Kosta Tomašević (u to vreme branio je boje subotičkog Spartaka) — svaki

Franjo Velfl

od njih postigao je po 20 golova — titulu najefikasnijeg mogao je da ponese »bskovac« Predrag Marković, čiji je prosek bio 0,833 gola po utakmici, za razliku od Tomaševića (0,800) i Vukasa (0,769).

Godinu dana kasnije, kada su opet trojica »delili« prvo mesto: Mujić (Veležj), Veselinović (Vojvodina) i Ognjanov (Spartak), sa po 21. golom, »pobedio« je Muhamed Mujić prosekom 0,913 gola po utakmici, dok je Ognjanov drugi (0,880), a treći Veselinović (0,808).

I sezone 1960/61, kada je golgeterska titula pripala dvojici: Veselinoviću i Rrljinčeviću (Radnički, Beograd), s obzirom da su obojica postigli po 16 golova, prvi je bio Prljinčević (prosek 0,842), a Veselinović drugi (0,727).

Drugi strelac efikasniji od prvog

Isto kao Veselinović i Slobodan Santrač bi mogao da se pohvali jedinstvenim rekordom — četiiri puta je bio prvi strelac Lige. Ipak, popularni »plavi 9« s Karaburme, koji je takode dvaput bio sam na čelu liste, a dvaput prvo mesto delio sa po još jednim strelcem (Bajevićem i Lazarevićem), »jači« je od nekadašnjeg tobdžije Vojvodine, pošto bi sva četiri púta, da su u obzir uzimani proseci datih golova na utakmicama na kojima je on igrao — bio prvi!

I kad već na ovaj način »proglašavamo« najbolje strelce posleratnih prvoligaških takmičenja nije naodmet da pomenemo još jednu zanimljivu činjenicu, a koja kazuje da nisu uvek prvi golgeteri Prve lige bili oni koji su i davali najviše golova!

Konkretno, vratimo se na jedno od prvih nacionalnih šampionata u posleratnim godinama, na sezonu 1952/53, u kojoi je golgeter Lige postao napadač Crvene zvezde Todor Živanović, sa 17 golova iz 21 utakmice, mada on nije bio i najefikasniji igrač. Bolji prosek od njega ostvario je Marko Valok iz Partizana, koji je odigrao pet utakmica manje od Živanovića i postigao 15 golova. Dakle, Valokov prosek datih golova po utakmici iznosio je 0,937, a Živanovićev 0,773!

Međutim, još drastičniji je primer Bore Kostića u sezoni 1957/58, u kojoj se Veselinović proslavio sa svojih rekordnih 28 golova i sjajnim prosekom od 1,076 gola po utakmici. Tada je legendarna levica Crvene zvezde ipak bila pri boljem šutu nego zvanično prvi tobdžija Lige, s obzirom da je iz 24 utakmice i golom manje od Veselinovića (27) postigao prosek od 1,125 gola po utakmici!

Ali, isto tako kao što je Todor Veselinović 1957. Kostiću »ukrao« titulu prvog strelca šampionata, tako je, recimo, Kostić tri sezone kasnije, sa 19 golova iz 21 utakmice (prosek 0,863), »nezasluženo« preoteo titulu najefikasnijem »dinamovcu« Draženu Jerkoviću, koji je odigrao samo 16 utakmica ali postigao isti broj golova (prosek: ravno 1 gol po utakmici).

Još jedna zanimljivost vezana je za prvenstvo 1970/71, u kojem su golgetersku titulu zajednički »podelili« Pero Nadoveza iz Hajduka i Boško Janković, napadač sarajevskog Željezničara. Mada su obojica postigli po 20 golova, efikasniji je bio Nadoveza, jer je taj broj golova ostvario u svega 24 utakmice (prosek 0,833), a Janković u devet utakmica više (prosek 0,609). Od Jankovića je čak efikasniji bio i treći strelac Lige, u to vreme novopečeni tobdžija Crvene zvezde, mladi Zoran Filipović, koji je u 21 utakmici dao samo dva gola manje od Jankovića (prosek 0,782).

Santrač je izuzetak, ali...

Koliko su strelci iz one »starije garde«, u prvih deset i više posleratnih godina bili efikasniji od ovih današnjih vodećih tobdžija, najbolje ilustruje podatak da nijedan golgeter Prve lige u poslednjoj deceniji ni izdaleka nije mogao da se približi jednom Velfu, Kostiću, Valoku, Bobeku ili Veselinoviću, bez obzira što se danas u šampionatu odigra bezmalo dvaput više utakmica.

Eto, uzmimo samo primer Slobodana Santrača, koji je zaista u svojoj generaciji bio bez premca, a čiji je rekord od 33 gola u poređenju sa onih 22 gola Franje Velfla iz 1948. ili 25 golova Bore Kostića iz 1959. upravo nemerljiv, s obzirom na veoma nizak prosek — ni gol po utakmici (0,970)!

Prema tome ako bismo sastavili rang-listu deset najefikasnijih strelaca u proteklih 29 posleratnih nacionalnih šampionata ne u broju postignutih golova nego na osnovu proseka datih golova po utakmici, u tom slučaiu na njoj ne bi bilo mesta ni za jednog golgetera iz današnje generacije fudbalskih majstora, što je, možda i još jedan dokaz da se nekada u ona stara dobra vremena u našoj zemlji igrao ne samo na oko lepši i kvalitetniji fudbal nego i — efikasniji. I da sa izuzetkom jednog Santrača, više nemamo onih rasnih golgetera kao što su u svoje vreme bili Velfl, Kostić, Veselinović, Bobek, Valok, Prljinčević, Tomašević ...

Tomislav MARKOVIĆ

1. Franjo VELFL (Dinamo)	17 utakmica	22 gola	prosek: 1,294 (1948)
2. Bora KOSTIĆ (Zvezda)	22 utakmice	25 golova	prosek: 1,136 (1959)
3. Todor VESELINOVIĆ (Vojvodina)	26 utakmica	28 golova	prosek: 1,076 (1957)
4. Marko VALOK (Partizan)	16 utakmica	17 golova	prosek: 1.062 (1950)
5. Dražen JERKOVIĆ (Dinamo)	16 utakmica	16 golova	prosek: 1.000 (1960)
6. Stanoje JOCIĆ (BSK)	13 utakmica	13 golova	prosek: 1,000 (1952)
7. Slobodan SANTRAČ (Beograd)	34 utakmice	33 gola	prosek: 0,970 (1972)
8. Frane MATOŠIĆ (Hajduk)	18 utakmica	17 golova	prosek: 0,944 (1949)
9. Stjepan BOBEK (Partizan)	23 utakmice	21 gol	prosek: 0,914 (1954)
10. Zlatko DRAČIĆ (Zagreb)	26 utakmica	23 gola	prosek: 0,884 (1965)

Objašnjenje: redni broj, ime i prezime golgetera, ime kluba čiji je član bio, broj odigranih utakmica u sezoni, broj postignutih golova, prosek golova po utakmici i u zagradama godina u kojoj je bilans ostvaren.

Bora Kostić

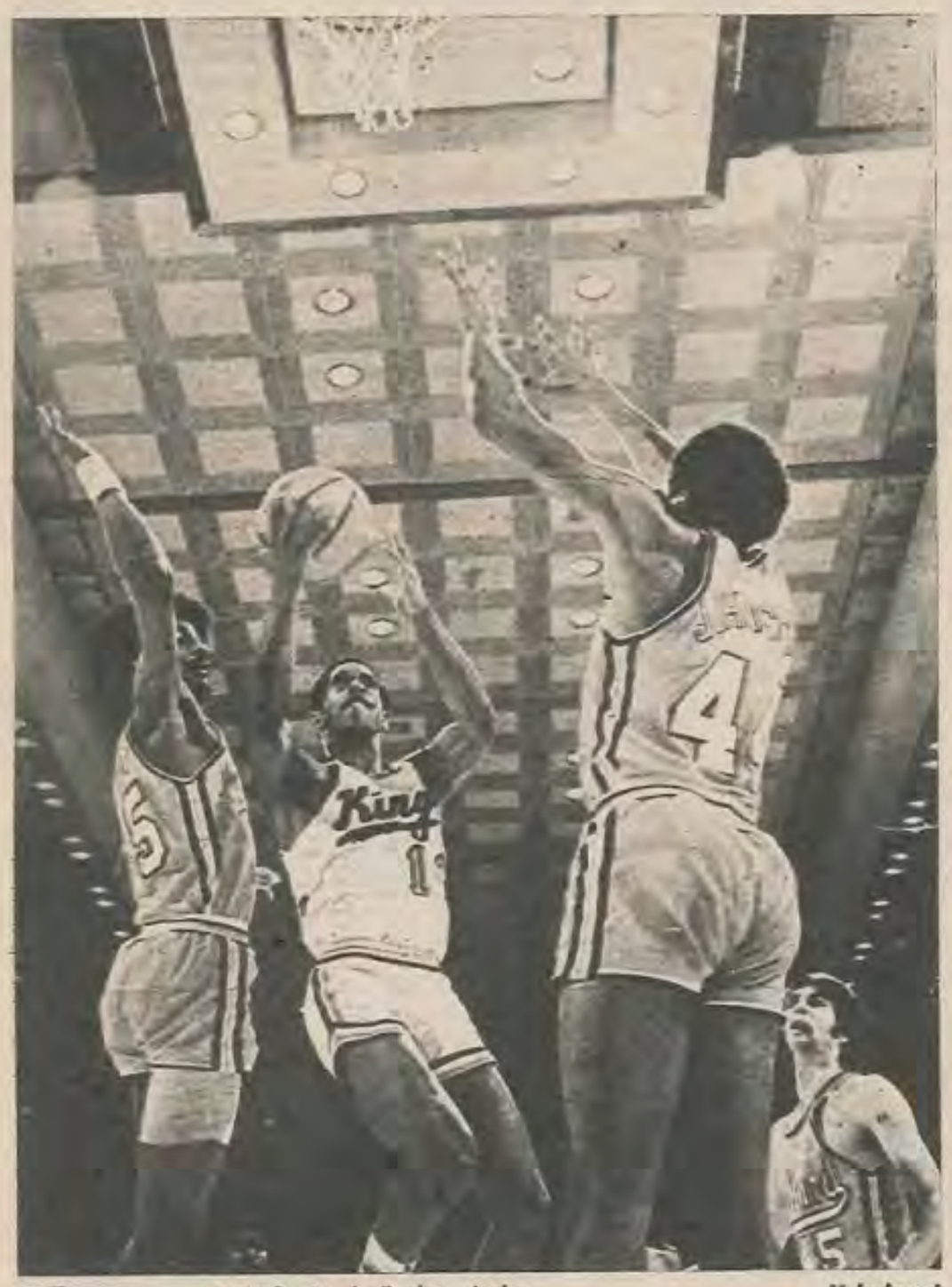

Slobodan Santrač

IGRA ZA 66 MILIONA LJUDI

Košarka, sport koji »vlada« svetom nastala je slučajno

U kolevci košarke igra se atraktivno i efikasno

DANAS je košarka jedna od najpopularnijih sportova i, po nekim procenama, oko 66 miliona ljudi na zemlji ubacuje loptu u koš. Time je košarka postala možda i najmasovnija sportska igra.

A kakav je bio put košarke do današnje popularnosti?

Prve tragove košarke nalazimo u davnoj prošlosti, čak u godinama pre naše ere! Indijanci u Meksiku i Centralnoj Americi su pre 2.000 godina upražnjavali sport zvan »tlačtli«, koji je predstavljao mešavinu današnjih igara košarke i odbojke.

Na iskopinama starih gradova u Meksiku pronađena su igrališta za »tlačtli«, a dimenzije ondašnjeg »koša« identične su dimenzijama današnjeg. Takođe, postoje pisani spomenici koji govore da je Kolombo sa jednog od svojih putovanja u ovaj deo sveta doneo gumenu loptu!?, a 1519. odigrana je utakmica u »tlačliju« između izabranika cara Montezume i španskog osvajača Hernanda Korteza.

Da ragbistima ne bude dosadno

No, zasluge za stvaranje košarke kakvu je danas poznajemo pripadaju, pre svega, dr Džejmsu Nesmitu i dr Luteru Guliku.

Oba doktora radili su u YMCA trening skulu, koja je kasnije promenila ime u Springfild koledž. Doktor Gulik je bio šef odseka za sportske aktivnosti na koledžu a dr Nesmit jedan od predavača na tom koledžu.

Dr Gulik je naredio dr Nesmitu da pronađe neku igru kojom će ragbisti i bezbol igrači sa ovog koledža održavati kondiciju u toku »mrtve« sezone.

Uzimajući pravila iz drugih, u to doba poznatih, sportova, Džejms Nesmit je napisao 13 članova pravila igre koju je nazvao »Nova sportska igra«. »Kum« košarke bio je student Frenk Mehen, koji joj je dao ime koje i danas nosi.

I, jedne decembarske noći 1891. u fiskulturnoj sali koledža sakupilo se 18 mladića kojima je Nesmit bio profesor i kojima je pripala čast da odigraju prvu košarkašku utakmicu u istoriji.

Dr Nesmit je formirao dve ekipe sa po 9 igrača i posle mnogo jurnjave i bezbroj pokušaja da se lopta za ragbi(!) ubaci u koš, student Vilijam Čejs postigao je prvi koš u istoriji udarcem sa preko polovine terena.

Igrači koji su odigrali ovu istorijsku utakmicu bili su: V. Dejvis, E. Libi, Dž. Tompson, Dž. Veler, V. Keri, E. Hildnes, L. Arčibald, D. Paton, F. Mek Donald, R. Kejhn, G. Ishikava, F. Barnes, E. Rugels, F. Mehen, V. Čejs, B. Frenč, Dž. Dej i H. Gilan.

Prvi »prvak sveta«

»Otkriće« Džemsa Nesmita se brzo pročulo po okolnim koledžima i svi su tražili pravila kako bi se upoznati sa novom igrom. Najuporniji da dobije nova pravila bio je Robert Dejm, profesor fiskulture sa koledža Nju Britn u saveznoj državi Konektikat.

R. Dejm je 1892. organizovao prvu demonstraciju košarke u svojoj školi, a već u zimu 1893/94. organizovao je i prvo prvenstvo koledža Nju Britn, što je istovremeno i prva košarkaška liga formirana u istoriji košarke.

Prvi pobednik ove lige bila je ekipa Metropoliten. U narednoj godini formirana je jedinstvena liga države Konektikat u kojoj su učestvovale ekipe Nju Britn YMCA, Meriden, Stanford i Vaterburi. U ovoj ligi trijumfovala je ekipa YMCA.

Ovaj uspeh košarkaša YMCA dao je povoda košarkašima sa univerziteta Jejl da izazovu ekipu YMCA za titulu »svetskog prvaka«, kako je u to vreme reklamiran ovaj meč. I to prvo »svetsko prvenstvo« osvojila je YMCA pobedom 10:6!

Publika se sve više interesovala za košarku i sve više mladih se opredeljivalo za ovu čudnu i dinamičnu igru. To je dalo ideju grupi poslovnih ljudi da organizuju ponovo susret za »titulu prvaka sveta« između ekipa YMCA i Nelson A. C. Bio je i nagradni fond od 100 dolara za pobednika u ovoj utakmici. Utakmica je odigrana 22. februara 1896. i YMCA je odbranila titulu »svetskog prvaka«.

»Epidemija« se širi

Kao što se vidi, i u prvim danima košarke novac je bio prisutan. Prisutnost novca u košarci ogleda se u formiranju prve profesionalne košarkaške ekipe. To je bio njujorški tim Trenton a prvi profesionalni košarkaš postao je izvesni Fred Kuper, kasnije kapiten ekipe.

O kvalitetu ovih profesionalaca najbolje govori podatak da je YMCA, između ostalog, uzela »skalp« i Trentonu.

Košarkaška »epidemija« nezadrživo se širila. Prvo je zahvatila Kanadu, što je i razumljivo kada se zna da su petorica igrača iz prve utakmice u Springfildu bili Kanađani. U Francusku košarka je došla 1893, a u Kinu i Indiju 1894. I u džungle Brazila košarka je doprla 1896. zahvaljujući misionarima.

Kako je košarka sve više napredovala to je bivala sve očitija činjenica da se prvobitna pravila dr Nesmita moraju menjati. Tako je 1894/95. linija slobodnih bacanja približena košu sa 6 na 4,5 m, a 1895. izmenjena su i pravila za vrednovanje postignutih poena. Pogodak iz igre vredeo je 2 poena za razliku od prethodnih 3, a pogodak iz slobodnih bacanja vrednovan je sa 1 za razliku od prethodnih 3 poena.

Ujedinjena pravila od 1915.

Svakako da je najznačajniji momenat za ujedinjavanje pravila igre bio 1915. kada su tri najveća Američka sportska saveza NCAA, AAU i YMCA odlučili da u svojim takmičenjima primenjuju istovetna pravila, za razliku od prethodne situacije kada je gotovo svaki koledž imao sopstvena pravila.

Razumljivo je da su SAD u tim godinama bile daleko najbolja košarkaška nacija. Jedan od razloga za ovakvo stanje je i taj što se u drugim krajevima sveta košarka teško uvlačila u sportski život pojedinih zemalja.

Demonstraciju svoje košarkaške moći Amerikanci su napravili i na Olimpijskim igrama 1904. u Sent Luisu kada se prvi put košarka pojavila na olimpijskom programu. Učestvovale su samo tri američke ekipe, a poredak je bio Bufalo, Čikago i Njujork.

Do sledećeg javljanja košarke na olimpijskom programu proteći će 32 godine.

Važan momenat za razvijanje košarke je i osnivanje Međunarodne federacije (FIBA). FIBA je osnovana u Ženevi 18. juna 1932. a zemlje-osnivači bile su Argentina, Čehoslovačka, Grčka, Italija, Litvanija, Portugalija, Rumunija i Švajcarska.

Prvi predsednik FIBA bio je Švajcarac Leon Bufard, a sedište organizacije bilo je u Rimu (do 1940), a zatim u Bernu (do 1956) i u Minhenu.

Jugoslavija među velesilama

FIBA je odigrala veoma značajnu ulogu u daljem popularisanju košarke naročito u Evropi. Kao rezultat te popularizacije organizuje se i I evropsko košarkaško prvenstvo Evrope u Ženevi 1935.

Na ovom prvenstvu učestvovalo je 10 reprezentacija a medalje su osvojili Litvanija (zlatnu), Španija (srebrnu) i Čehoslovačka (bronzanu). Do početka rata odigrana su još dva prvenstva na kojima su pobeđivali košarkaši Letonije.

U međuvremenu košarka je uvršćena u stalni program na Olimpijskim igrama 1936. u Berlinu. Prvi olimpijski pobednik bila je reprezentacija SAD koja je u finalu pobedila Kanadu sa 19:8. Kao što je poznato Amerikanci su redovno osvajali zlatnu olimpijsku medalju do Minhena 1972. kada su ih Sovjeti zaustavili u pohodu na zlato.

U prvim posleratnim godinama osniva se još jedno takmičenje. U Buenos Airesu je 1950. održano I svetsko košarkaško prvenstvo. Uz učešće 10 ekipa medalje su osvojili Argentina (zlatnu), SAD (srebrnu) i Čile (bronzanu). Do današnjih dana titule prvaka sveta osvajali su reprezentativci SAD (jednom), Brazil (dvaput), SSSR-a (dvaput) i Jugoslavije (jednom).

Na evropskim košarkaškim prvenstvima ekipa SSSR-a je imala najviše uspeha. Od 1947. do 1973. nije osvojila zlatnu medalju samo 1949. (prvak Egipat!?) i 1955. (prvak Madarska!?). Na poslednja dva prvenstva Jugoslavija je dominirala (1973. i 1975).

Završavajući ovaj prikaz razvoja košarke treba ponoviti da je košarka za relativno kratko vreme postala jedna od najmasovnijih igara koju upražnjava oko 66 miliona ljudi i da postoje 134 nacionalna saveza učlanjenih u FIBA.

Slobodan VASIĆ

OD SEŽANE

DO BITOLJA

OSVOJILI MOSTAR

Povodom Dana JNA u Mostaru je u nizu svečanosti održan i turnir u malom fudbalu pod nazivom Kup »22 decembar«. Učestvovale su ekipe mesne zajednice, Vazduhoplovne gimnazije »Tito«, selekcija Vojnovazduhoplovnog centra, zatim izabrani tim fabrike »Soko« i reprezentacija mostarskog garnizona. Posle dvodnevnog nadmetanja pobednik je postala reprezentacija garnizona u čijim redovima su nastupili Vladimir Petrović Pižon, Laslo Lerinc i Hamdo Radeljaš. Pored maestralne igre, Pižon je postao i najbolji strelac. Za najboljeg igrača turnira proglašen je Nemanja Radivojšić, član ekipe garnizona. Fudbaleri — vojnici su veoma popularni među svojim drugovima, a iznad svega su dobri drugovi i primerni vojnici. Utakmice ekipe garnizona su pravi šlageri i njih u Mostaru posmatra veliki broj gledalaca.

vojnik
Miodrag Đorđević
Mostar

Ekipa fudbalera garnizona »Mostarski bataljon«

POBEDE SE MNOŽE

Ekipa rukometnog kluba Partizan iz Sanskog Mosta osvojila je titulu jesenjeg prvaka u Krajiškoj rukometnoj ligi. U toku celog dela prvenstva Sanjani su igrali dobro i samo su izgubili utakmicu protiv »Autoservisa« iz Banjaluke. Ovaj veliki uspeh ekipa je postigla pod rukovodstvom trenera inž. Fadila Berberovića. Najbolji igrač i strelac je Seda Đumišić, a odlično su igrali Mudrinić, Šustum I cstali. Uslovi pod kojima ekipa trenira i radi su vrlo teški, jer nemaju svoje svlačionice ni dobrog igrališta, a finansijska sredstva su minimalna. Konstituisanjem Interesne zajednice za sport i fizičku kulturu pri SO Sanski Most, donekle je rešeno finansiranje kluba, pa eto ni uspeh nije izostao . . .

Rade Latinović
Veljka Miljevića 78
Sanski Most

Ekipa rukometaša Partizana sa trenerom Fadilom Berberovićem, posle uspeha kojeg do sada nije postigao sanski rukomet.

NOVI ŠAHOVSKI PRVAK

Pet godina postoji u Kaknju Šahovski klub »Stara jama«, koji je osnovan na inicijativu rudara OOUR Stara jama. Klub je, u stvari, prerastao u gradski, čak i opštinski, jer ima ogranke u Termoelektrani u Čatićima i Osnovnoj školi Bilješevo. Ima 72 člana: 25 seniora, 21 omladinca i 26 pionira, od čega su trećina rudari.

Rudnik mrkog uglja je besplatno Klubu obezbedio prostorije, dok je UPI-jev trgovački OOUR »Rudar« poklonio 25 ploča na kojima je prošle godine u Kaknju, Anatolij Karpov igrao simultanku. Sa svetskim šahovskim prvakom remizirao je i Ilija Vujica, član ovoga kluba.

Na čelu šampionskog kluba se od početka nalazi veliki šahovski entuzijasta Idriz Alajbegović, rudar iz Stare jame.

Rade Jovanović
Maršala Tita 22
Kakanj

Pioniri i omladinci — članovi ŠK »stara jama« iz Kaknja.

LJUBIMCI MALIH TERENA

Objektivnost iznad svega

Nikola Rosandić po profesiji aktivni starešina JNA, a u slobodnom vremenu fudbalski sudija. Sudijski ispit je položio 1971. a već je sada arbitar republičkog ranga. Momentalno je na »A« listi međuopštinske lige Split — Makarska i jednovremeno na »B« listi jedinstvene lige za Dalmaciju. Do sada sudio je veliki broj utakmica i to uspešno. Po godinama je jedan od najmlađih sudija u Splitu, a uz to ga smatraju i jednim od najperspektivnijih. Zbog stila suđenja, autoriteta, odlučnosti i pravičnosti drag je gost i pravi ljubimac na svim terenima. Kada sudi za njega su svi igrači isti i nje mu je sve isto na kome se igralištu nalazi. Na njega ne može da utiče publika, funkcioneri ili igrači jer on doslovice primenjuje pravila igre na ono što se događa na samom terenu.

Milan RADOSAVLJEVIĆ
Divulje

Strelac nad strelcima

Govoriti o razvoju streljačkog sporta u Doboju, a ne spomenuti Ljiljanu Meršnik — bila bi zaista velika nepravda. Jer, što je učinila ova vredna entuzijastkinja za razvoj dobojskog streljaštva zaslužuje neiz mernu pažnju i priznanje. Streljaštvom se počela da bavi pre 15 godina i za to vreme imala je mnogo uspeha na takmičenjima. Ljiljana ne samo da je najbolji strelac u dobojskom regionu u ženskoj konkurenciji, nego se svrstava među najbolje u republici.

Zlatko MIŠKOVIĆ
M. Kupresa 34
Doboj

MLADEN MAKAROV iz Zagreba pita redakciju TEMPO: Čiji je fubdalski stadion najveći u Jugoslaviji?

TEMPO:

Stadio Crvene zvezde u Beogradu je najveći u Jugoslaviji i prima pod normalnim okolnostima oko 95.000 gledalaca.

JOVICA MIHAJLOVIĆ iz Zmajeva pita trenera Partizana Tomu Kaloperovića: Može li amater da igra za profesionalni tim FK Partizan?

TEMPO:

Ne može, već mora biti vezan ugovorom, a čim je neko pod ugovorom, znači da je profesionalac.

BEHDŽET ŠALJA iz Novog Sada pita redakciju TEMPO: Molim vas da mi kažete, koliko je puta napadač Hajduka Ivica Šurjak igrao za našu fudbalsku reprezentaciju?

TEMPO:

Ivica Šurjak je 18 puta nosio dres naše fudbalske reprezentacije.

DRAGAN JOZIĆ iz Losburga, SR Nemačka, pita redakciju TEMPO: U vašem listu broj 483 objavili ste na naslovnoj strani fotografiju naših fudbalera-vojnika, među kojima je i igrač Crvene zvezde Jovan Aćimović. Molim vas da mi kažete, da li je Aćimovićeva uniforma zimska ili letnja?

TEMPO:

Fudbaler Crvene zvezde i reprezentativac Jovan Aćimović imao je na toj fotografiji zimsku svijaličarsku uniformu.

Vojnik Jadran Topić o Veležu, tekućem prvenstvu, reprezentaciji, Mostaru i o boravku u JNA

UŽELEO SAM SE FUDBALA

Jadran Topić u dresu Veleža i (na crno-beloj fotografiji) kao vojnik JNA

D 11. JULA prošle godine Jadran Topić, desno krilo Veleža zamenio je crveni dres mostarskog kluba sivomaslinastom uniformom. Prve vojničke dane proveo je u Tuzli, a zatim je nastavio da služi vojni rok u Titogradu u kasarni »Maršal Tito« gde smo i vodili ovaj razgovor sa 27-godišnjim plavokosim Mostarcem.

Poznati fudbaler je sada već »stari« vojnik i broji dane kada će se opet naći u krugu svojih najbližih u Mostaru, gradu koji toliko voli i gde ga nestrpljivo čekaju supruga, četvorogodišnja kćerka kao i verni navijači Veleža, koji su naučili da dres sa brojem sedam bude na njegovim leđima. Samo, do kraja prvenstva koje je u toku Topić neće moći da pomogne drugovima koji su u obavezi da se bore za plasman koji treba da obezbedi pravo učešća u nekom međunarodnom takmičenju.

Kup UEFA cilj!

— Još ne mogu da prežalim što smo naivno ispali iz prošlogodišnjeg takmičenja za Kup Uefa kada nas je eliminisao holandski klub Tvente. Zato verujem da će se moji drugovi u nastavku prvenstva boriti da se plasiraju bar među one ekipe koje stiču pravo da se takmiče u tom takmičenju. Već u jesenjem delu prvenstva Velež je sakupio priličan broj bodova, a ako se zna da smo po tradiciji još bolji u proleće onda nema straha. Biće dosta radosti pod Bijelim brijegom — priča Topić kao da je juče otišao iz Mostara. No, kaže da je u stalnom kontaktu sa kolegama i prijateljima, a intenzivno prati sva fudbalska zbivanja preko sredstava informisanja. Isto tako redovno posećuje prvoligaške utakmice u Titogradu. Zato je i zanimljivo mišljenje Topića o novom prvoligašu iz Titograda kao i jesenjem prvaku, ekipi Partizana.

— Titograđani, uz neke korekcije, mogu sastaviti solidan prvoligaški tim koji se može održati u društvu najboljih. Samo zameram igračima Budućnosti na nedovoljnoj borbenosti i oštrini u igri koja im nedostaje... Što se tiče Partizana i prvog mesta ove ekipe, mislim da je zasluženo prvi. Jesenas sam na televiziji i na utakmici u Titogradu stekao utisak o snazi Partizana, ali i o nedostacima. Čini mi se da Beograđani nemaju dovoljan broj kvalitetnih rezervi i da će to biti glavni hendikep ekipe jer u 17 utakmica mora se zbog kartona, povreda i nepredviđenih situacija menjati tim. To znači da Hajduka vidim kao glavnog konkurenta ekipi Partizana, pod uslovom da Splićani izdrže trku na tri fronta, što je vrlo naporno. Po mom mišljenju, Zvezda i Dinamo »vrebaju« iz prikrajka s tim što mi izgleda Dinamo jači nego ikada unazad nekoliko godina. Naravno sve su ovo utisci iz daljine, ali ne verujem da sam se u osnovnim procenama prevario — priča Topić očigledno željan razgovora na ovu temu, iako i među vojnicima u kasarni često govori baš o fudbalu. U slobodnim časovima seti se tako putovanja po mnogim zemljama, susreta, postignutih golova, aplauza i zvižduka sa fudbalskih stadiona.

Šansa reprezentacije

Iako je Topić »stari« vojnik neizbežno je pitanje kako se navikao na život u JNA. Odgovor je bio spreman:

— Još od 1967. godine počeo sam da živim život sportskog nomada, a to znači da sam se navikao na česta odsustvovanja od kuće, tako da mi sadašnje »odsustvo« ne pada teško. Čak sam i brže nego drugi vojnici navikao na sve ono što starešine traže od nas na disciplinu, vojničku obuku. Verujem da su moje starešine Milutin Petrović i Milomir Sučević zadovoljni mojim ponašanjem i izvršavanjem zadataka, a ja se trudim da u svakom trenutku budem prvi vojnik. Na fudbal, osim preko štampe i razgovora, puno ne mislim. Odigram po neku utakmicu ovde u kasarni sa drugovima i to mali fudbal na betonu. Rano je još za treninge, a pravo da kažem nakon toliko godina igranja bio sam se i zasitio lopte. Promena zanimanja i boravak u Armiji dobro su došli da na neki način bar neko vreme zaboravim da sam profesionalni fudbaler. Ali, na moju profesiju podsećali su me brojni poznanici, ai klub koji mi je za Dan Armije poslao čestitku.

Možda nigde tako spontano ne vlada interesovanje za predstojeće obaveze jugoslovenske reprezentacije kao u kasarnama JNA, među vojnicima. Kada se povede razgovor o susretu sa Velšanima onda svi čekaju prognozu Topića, a on veruje u potpun uspeh naše izabrane jedanaestorice, čak daje velike izglede našim fudbalerima i u finalnim borbama.

Posle armije Velež, a onda...

U prolećnom delu takmičenja Mostarci će biti lišeni pomoći svog odličnog fudbalera, ali već za naredni šampionat trener Rebac moći će da računa na Topića. Kao što je poznato pred odlazak na odsluženje vojnog roka Topić je imao visoku cenu na fudbalskoj berzi u Evropi, ali sada mora početi ispočetka. Zato je sigurno da će celi naredni šampionat odigrati za Velež, a onda u julu 1977, kada mu i ističe ugovor, planira odlazak u inostranstvo. No, to ipak, nije sigurno, jer kako Topić kaže »Mostarac ne može bez svog grada«, pa popularni fudbaler računa da će ukoliko nađe »zajednički jezik« sa matičnim klubom završiti karijeru u Veležu, gde je i postigao najvrednije rezultate u svojoj karijeri.

Uz svoje najbliže, društvo i prijatelje, tu pored Neretve Topić je postao vrstan i poznat fudbaler. Bez obzira na mogućnost veće zarade u inostranstvu, Topić bi voleo da uz obostranu saglasnost ostane u Veležu dok god bude mogao da igra u najboljoj jedanaestorici.

Dušan DAVIDOVIĆ

MARJANOVIĆI

Koliko je kao fudbaler zaradio pre rata najpopularniji beogradski igrač Moša Marjanović

NA NJIMA je ostala dilema koja nikada neće dobiti pouzdan odgovor. Još dok su bili u punoj snazi postavljalo se pitanje ko je od braće Marjanović bolji fudbaler: stariji Nikola — Grba (rođen oktobra 1905) ili mlađi Blagoje — Moša (rođen septembra 1907)? Na tu dilemu među starim ljubiteljima fudbala i danas se katkad povede reč i, kao i nekada, pitanje dovodi do podeljenosti mišljenja, ali ne i do pouzdanog odgovora.

Neiskazani dar

Nikola je počeo nešto ranije u malom klubu Napretku, na poljani, a Moša u trećem timu podmlatka Jugoslavije. Kada je Moša ušao u Olimpiju, nikola je 1923. prešao u prvi tim Jugoslavije. Onda je Nikola 1924. došao u BSK, a za njim 1925., evo i Moše.

Sve što su postigli, dali su u BSK-u.

Razlika je samo što je Nikola tegobio s bolešću i povredama, a Moša se uzdizao meteorski. Igrali su skoro redovno jedan uz drugog — Nikola centar ili polutka, a Moša polutka ili krilo. To je ljubiteljima sporta davalo mogućnosti da ih porede, ali dok su Moši bile naklonjene sve zvezde ovog sveta, Nikolu kao da su proganjala sva zla. Najviše ga je pogodio težak prelom noge u sudaru sa poznatim bekom Jedinstva Brljićem, od čega se takoreći nikada više nije oporavio. Vrhunac je dostigao tridesetih godina kada se ustalio u prvom timu, ali i tad povremeno je bio odsutan.

Zato postoji uopšteno mišljenje da se Nikola nije iskazao, da njegov veliki dar nije došao do punog izražaja, da je ostao u senci brata Moše mada mu je u najmanju ruku bio dorastao.

Moša među zvezdama

Moša je ostvario sve što je mogao postići jedan fudbaler: godinama je bio standardni prvotimac, BSK je s njim četiri puta bio prvak Jugoslavije, sa 95 datih golova kroz prvenstvena takmičenja on je najbolji golgeter predratnih prvenstava; od 1926. do 1938, dakle dvanaest godina, za reprezentaciju Jugoslavije odigrao je 57 utakmica i sa 36 golova bio najbolji golgeter i rekorder po broju nastupa za reprezentaciju; 1928. učestvovao je na Olimpijskim igrama u Amsterdamu, a 1930. na prvom svetskom prvenstvu u Montevideu; četrdeset i tri puta igrao za reprezentaciju Beograda; pred njim su pokleknuli najveći golmani sveta Zamora i Planička; oko njega su se otimali veliki klubovi Francuske, Austrije, Čehoslovačke, Švajcarske itd.

Koliko su bile njegove realizatorske sposobnosti govori podvig 14. aprila 1935. u Zagrebu, kada je reprezentacija Beograda pobedila Zagreb sa 6:0

Nikola Marjanović

—koliko je puta preko mikrofona objavljeno jedino ime Moše Marjanovića kao strelca.

Jednom zajedno

Nikola je za reprezentaciju igrao samo jednom, i to 45. minuta drugog poluvremena. U Beogradu su se 30. aprila 1933. prvi put sastale reprezentacije Jugoslavije i Španije. Prvo polu vreme završilo se 1:0 za Španiju autogolom Arsenijevića (39. m). Nezadovoljan igrom Valjarevića, savezni kapiten Simonović u drugom poluvremenu na mestu desne polutke uveo je Nikolu Marjanovića. Jugosloveni su izjednačili na 1:1 u 60. m golom koji je postignut iz kombinacije braće Marjanovića, o čemu je na ovim stranama već bilo reči. Tako su Marjanovići jednu zajedničku igru za reprezentaciju krunisali golom, koji je bio njihovo delo.

Od tolikih golova, koje je Moša postigao tokom karijere, koji je po sopstvenoj oceni bio najlepši?

Po njegovom, a i po mišljenju mnogih, jedini gol protiv Poljske postignut u Beogradu 3. aprila 1938, kada je Marjanović poslednji put obukao dres reprezentacije. Prethodno, 10. oktobra 1937. u Varšavi, u kvalifikacijama za svetsko prvenstvo, Poljaci su visoko porazili Jugoslaviju sa 4:0. Sad je u revanšu trebalo sebe prevazići. Savezni kapiten Kika Popović je Mošu ubacio u tim tako reći u poslednjem času, onako sa tribine.

Bili smo nadmoćni, napadali, šutirali, ali gola nije bilo.

U 67. m. s jedno dvadeset i pet metara dosuđen je slobodan udarac. Poljaci su postavili »živi zid«. Moša je šutirao oštro, lopta je preletela »živi zid« i ušla u sam levi gornji ugao.

Ako nismo pobedili, bar smo videli poslednji gol za reprezentaciju i, ujedno, najlepši gol Moše Marjanovića.

Koliko je zaradio

Neće se preterati ako se takvo pitanje postavi u vremenu kada se skoro sve meri novcem, u sportu naročito.

Blagoje Moša Marjanović

O primanjima Moše Marjanovića možda se istina nikada ne bi ni saznala da nije došlo do njegovog naglog prelaska u tim Jugoslavije.

Oktobra 1939, u jednom beogradskom listu on je izneo svoje pobude:

»Što se tiče moje prijave za Jugoslaviju, ona je došla zbog toga što se ja i danas osećam sposobnim da igram i da doprinosim fudbalu... Nisam ja napustio BSK, nego je uprava BSK-a napustila mene, tako reći, izbacila me. Kada više nisam bio tretiran ni kao rezervni igrač, bilo je jasno da me oni ne žele...«

S tugom se sećao da mu je nekada potpredsednik BSK-a (u to vreme predsednik) govorio:

»Ti si mnogo zadužio ovaj klub. Ti si BSK! Kada se budeš davio u životu, ja ću te nositi na svojim leđima, i ja ću se daviti, a ti se spasavaj...«

Sad ,isti čovek naređuje da mu se ukine plata.

Indiskrecijom jednog zagrebačkog novinara, objavljeno je kao podatak koji je nedavno dao Svetozar Kika Popović, da je u vreme od 1927. do 1937. (dakle, za deset godina) Moša od BSK-a dobio milion dinara, i to:

mesečno plata	3.000
plaćen dug za kuću	300.000
prihod od korisnice	120.000

Na to je pod pseudonimom »Marko« u listu »Vreme« neko odgovorio stihovima:

Milion je Moša odn'o —
nesumnjivo, cifra sjajna;
al' kol'ko je Moša don'o —
to je, kažu, »klupska tajna!«

Na sve ovo Marjanović je reagovao podacima da je za deset godina »od BSK-a primio sumu koja ne iznosi osminu od jednog miliona«. Bio je sasvim korektan:

»Istina je da sam po 3.000 primao samo šest meseci, a zatim se plata smanjila na 2.000, 1.500 i, najzad, po sistemu premija, što je značilo da sam nagrađivan samo u slučajevima pobeda, po 400 dinara od utakmice, što bi iznosilo 1.600, ali se obično uvek dešavalo da je poneka utakmica i izgubljena, kada je i primanje prodalo...«

Što se tiče onih 300.000 za otplatu duga za kuću, Marjanović je tvrdio da to nije tačno i da će zbog toga- Kiki Popoviću pružiti priliku da to dokaže na sudu.

Nije hteo u inostranstvo

Po svemu što je izneo, Mošina primanja bila su daleko manja, pa je zbog toga usput dodao i pomalo gorku istinu:

»Treba da dodamo da su u vreme kada sam BSK-u bio najpotrebniji, što je značilo da sam bio u najboljoj formi, dolazile ponude iz inostranstva, koje su materijalno bile desetostruko bolje nego što sam imao u BSK-u, ali ja sam ostao veran klubu i nikakva materijalna obećanja nisu me povukla...«

Tačno je da Marjanović nije imao ni kuću ,ni automobil, ni izuzetno luksuzan stan. Voleo je da se malo bolje obuče, i to je bilo skoro sve.

Svetozar Kika Popović na malo osoran način demantovao je izjavu, koja mu se pripisivala:

»Nisam davao nikakve izjave, a najmanje mi je padao na pamet gospodin Blagoje Marjanović!«

U BSK-u su smatrali da su se prireñivanjem »korisnice« odužili svome zasluženom članu, a ovaj je posle kratkog boravka u Jugoslaviji prešao u Čukarički ,gde je uz igru prvi put zagrizao koru trenerskog opornog hleba, koji će jesti do kraja rada, do teške bolesti koja ga je napala februara 1962. i kojoj još uvek traži leka.

Za Marjanovića su naročito bili zainteresovani Francuzi, jer se u toj zemlji već afirmisalo nekoliko naših igrača, (Bek, Stefanović, Sekulić, Bećić Petković, Mija Marković i dr.). Ponuda je bilo i iz još nekih zemalja. S obzirom na to da nisu postojali nikakvi propisi koji su to ograničavali, Moša je mogao krenuti u svet.

On to nije učinio i, po svemu, kajao se kad je sve već bilo dockan.

Za Francuze će ipak zaigrati, ali u zarobljeništvu, u Logoru III-B u Firstenbergu jugoistočno od Berlina, gde je čamio četiri godine.

No, i tu je igrao kratko, jer su francuski zarobljenici svaki gol pozdravljali aplauzom i poklicima »De-go!«, »De-go!«, pa su Nemci ubrzo shvatili da su to bile političke manifestacije i da se time klicalo vođi francuskog pokreta otpora, zbog čega su Francuzima (čiji je tim pojačao i Moša) zabranili da igraju fudbal.

Pod starost egzistenciia je ipak obezbeđena 1962, dodeljivanjem izuzetne penzije »za velike zasluge u sportu«, što je bilo i zakasnelo društveno priznanje i još jedna potvrda nepisanog pravila »da se u sportu ne živi od slave« i one narodne mudrosti »da starost ne pita gde je bila mladost«.

A on je punim srcem tu mladost posvetio fudbalu, koji mu u životu, ipak, nije uzvratio istom ljubavlju.

Nikola — Grba Marjanović je bio bolje sreće, jer je uz fudbal izučio zanat, na vreme obezbedio sopstvenu koru hleba i danas kao penzioner mirnije uz porodicu i bolesnog brata provodi dane.

Radivoje MARKOVIĆ

Košarka, sport koji »vlada« svetom nastala je slučajno

IGRA ZA 66 MILIONA LJUDI

Dve košarkaške nacije sa svetskog vrha — na velikoj fotografiji je momenat sa utakmice Partizan — Jugoplastika (u napadu je Dalipagić, u crno-beloj majici), a na manjim fotografijama su momenti sa utakmica američkog prvenstva

Posle prve polovine XII zimskih olimpijskih igara

„PLAVI" PREKO OČEKIVANJA

Bogdan Norčič, najuspešniji je naš skakač, ali tek 38 (slika gore). Levo: Ajdin Pašović — 41. u spustu

Šta reći o našim takmičarima posle prve polovine XII zimskih olimpijskih igara?

Prvo: dobro je što su došli, jer Olimpijske igre su odavno prevazišle domen »običnog« sportskog takmičenja. Gledano kroz tu prizmu, danas je zaista važno učestvovati na njima.

Drugo: iako zapostavljen, jugoslovenski zimski sport nije na nivou zemalja koje se ovde uče, kao Andora, Argentina, Iran ili Grčka i Turska, na primer. Mi već imamo i tradiciju, interesovanje, uslove za razvoj i napredak, pa se boravak naših takmičara na XII igrama može nazvati i usavršavanjem i sticanjem novih, dragocenih iskustava i saznanja.

Treće: ukupni utisak o našima je, za sada, preko očekivanja (!). Mnogi su, posle određivanja 28 sportista, nazvali našu ekipu »kubertenovskom«, ali pokazalo se da ona to nije. Andrej Kozelj je imao sasvim solidno vreme u spustu, a Ajdin Pašović je uspeo već samim tim što je uopšte savladao — sa svojih 19 godina — jednu ovako tešku stazu. Pored toga, ne treba zaboraviti da su iza naše dvojice reprezentativaca ostali svi takmičari Rumunije, Bugarske, Grčke i Turske. Dakle, najbolji smo od svih balkanskih zemalja.

Rezultatima (ne plasmanom) Jelenca i Kordežove moramo biti isto tako zadovoljni jer su u okvirima granica olimpijskih kriterijuma. Milena Kordež je, u konkurenciji zaista bez »početnika«, ostavila iza sebe jednu Amerikanku i sve tri domaće takmičarke.

Ipak, najveći je uspeh hokejaša, koji su već pobedama nad Švajcarskom i Rumunijom (tradicionalni rivali) praktično obezbedili prvo mesto u »B« grupi, što je uspeh ravan onom od pre 12 godina u Grenoblu.

Jedino su, po našoj oceni, postigli rezultate ispod granica naših nadanja skakači, ali oni u nedelju imaju šansu na »popravnom ispitu«, na većoj skakaonici koja im, bez sumnje, više odgovora od one u Šefeldu.

Sve u svemu, onim što su do sada pokazali i onim što verujemo da će ostvariti do kraja, naši smučari i hokejaši potpuno su opravdali svoj dolazak na XII zimske olimpijske igre.

Robert Džonson, trener američkih hokejaša o »plavima«, sa kojima će se ponovo sastati kroz mesec dana, u okviru Svetskog prvenstva

„IMATE DOBAR TIM"

Neposredno po završetku utakmice SAD — Jugoslavija (8:4), Robert Džonson, trener američkog tima, četrdeset četvorogodišnjak, stručnjak za hokej na ledu i bezbol (!) na univerzitetu u Viskonsinu, koji je vodio američki nacionalni tim i na svetskim prvenstvima 1973. i 1974. godine — održao je konferenciju za štampu. Okružen desetinom mikrofona američke radio i tv mreže, atletski građeni ridokosi trener je rekao o utakmici:

— Bio je to težak meč, jer su moji momci umorni, pošto smo došli u Insbruk posle samo šest meseci zajedničkog treninga ali za koji period smo odigrali ukupno 50 utakmica!

— Kakve su perspektive vašeg tima?

— On je vrlo mlad (prosek starosti ispod 22 godine), ali mislim da smo napravili dobar izbor. Odmah da vam kažem: mi spremamo te momke za Svetsko prvenstvo 1977. godine. A oni, to ste i sami videli, znaju da igraju, ali im je potrebno samo malo više sigurnosti, uigranosti i međunarodnog iskustva.

— Razlika između američkog i evropskog hokeja?

— Mislim da se danas igra bolji hokej u Evropi nego na američkom kontinentu.

Posle još čitavog niza čisto stručnih pitanja koja su mu uputile američke kolege, najzad smo uspeli da »uhvatimo« pogled Roberta Džonsona:

— Šta mislite o igri Jugoslovena?

— Igrate »evropski« hokej i imate vrlo dobar tim.

— Ko vam se, od Jugoslovena, najviše svideo?

— Svi su jednako dobri, od golmana (Albrehta) do »poslednjeg čoveka«!

Za nas je ovaj intervju američkog trenera posebno interesantan, jer ćemo se sa Amerikancima ponovo sastati na Svetskom prvenstvu »B« grupe u Švajcarskoj kroz nešto više od mesec dana. Možda je to i prilika za revanš?

Momenat sa utakmice SAD — Jugoslavija (8:4), u kojoj su naši hokejaši i pored poraza ostavili povoljan utisak.

Milutin Šoškić

Miloš Čajić

Pitali smo poznate igrače i stručnjake

ŠTA VAS NERVIRA ŠTA VAS ODUŠEVLJAVA

IZ FUDBALSKOG gledališta i novinarskih loža ne mogu se zapaziti svi događaji na terenu, a pogotovo zbivanja u svlačionicama. Ne znaju »sve« čak ni oni koji tokom utakmice sede pored aut-linije, iako pripadaju stručnom i tehničkom rukovodstvu jedne od ekipa koje se takmiče. Sami akteri susreta, prvi trener, lekar i fizioterapeut su, svakako, u žiži svih događaja — milih i nemilih, njima je gotovo uvek sve dostupno. Oni mogu i da vide i da čuju šta ko kome dobacuje, ko je pohvaljen ko pokuđen, šta je ko učinio loše ili dobro, zašto je neko nervozan, ljut, nezadovoljan . . .

U one koji takođe mogu mnogo da zapaze — na borilištu, u hodnicima svlačionica pre i posle utakmice, spadaju i sudije, delegati, kontrolori. Međutim, od njih se, sasvim prirodno, kriju »stvari« koje »ne treba« da izađu na videlo, jer fudbalski zakoni predviđaju sankcije — i za ono što se, neprijatno i nedopustivo, dogodi i posle utakmice i van terena.

Bez namere da ma kog provociramo, omalovažimo ili podstaknemo na »razračunavanje«, razgovarali smo s ljudima na bilo koji način »vezanim« za fudbal. Zapravo, tražili smo od njih odgovor na samo jedno pitanje:

— Šta ih na terenu i van njega najviše nervira, a šta oduševljava?

Evo njihovih odgovora:

MILOŠ ČAJIĆ, internacionalni sudija: — Dugo sam igrao fudbal, pa sam otud možda osetljiviji na nedozvoljene gestove igrača i funkcionera, možda ih »po sluhu« više zapažam od svojih kolega — delilaca fudbalske pravde. Naravno, trudim se »da ne vidim« baš sve, tolerancije mora da bude u igri punoj dinamike kao što je fudbalska. U protivnom, gledali bismo vrlo malo »pravog« fudbala, a mnogo više — izvođenja kazni. Da tako ne bude, mislim da se trude svi arbitri, što opet ne znači da mnogo šta »gledaju kroz prste«, da ne umeju da ocene bitno od sporednog. To važi i za mene. Može i faul da bude nenameran, a da li ću ga do

Milan Arandelović

Miodrag Kustudić

suditi — zavisi od mnogih drugih okolnosti. Posebno ce nim muški (ne grub) fudbal, i čini mi se da vrlo brzo »uhvatim« one »prljave« igrače. S druge strane, mnogo teškoća pričinjavaju mi fudbaleri koji stalno padaju na zemlju, dižu ruke uvis, traže moju intervenciju. Ti koji stalno pokušavaju »da odglume faul« — posebno me nerviraju. Pošto-poto hoće da me ubede u ono što nije istina, i u tim »slučajevima« spreman sam — i da ih kaznim! Oduševljavaju me oni momci koji, i kada pogreše, priđu suparničkom igraču podignu ga sa zemlje, potapšu . . Ili, kad priđu sudiji i mirno, dostojanstveno objasne svoj prekršaj.

MIODRAG KUSTUDIĆ, centarfor NK Rijeka: — Dok sam igrao u timu Vojvodine, najviše sam bio ljut na saigrače koji me »nisu razumeli«, ili su se »pravili ludim« kada sam parao grlo tražeći da mi dobace loptu. Jesam bio željan golova, ali — zar golovi ne donose pobedu celoj ekipi? Ni u jednom našem klubu golovi se ne nagrađuju posebno — već opšti uspeh, pa otud nisam mogao da shvatim takav njihov »bojkot«. U timu Rijeke već nije tako: Oduševljava me prijatna atmosfera na terenu i u gledalištu — kad se sve završi bez incidenata. A posebno sam radostan, i oran za igru, kad je stadion krcat gledaocima, kad sve oko mene vri kao u košnici. Naravno, i kad pogodim suparničku mrežu.

ĐORĐE KAČUNKOVIĆ, trener niškog Radničkog: — Kao igrač, bio sam posebno nervozan kada bih primetio da se neko od mojih kolega — saigrača izvlači, da »beži« od lopte, ne ulazi u duele. Bio sam u stanju da se s njim i fizički obračunam! Iznad svega cenio sam zalaganje, borbenost — do poslednjeg sekunda utakmice . . . I sada, kao trener, uvažavam u prvom redu one momke koji su srčani, hrabri, koji na terenu »ne glume mučenike« — već sve podnose hrabro. Nikako mi »ne leže« prvotimci koji gestovima »upozoravaju« da ih neko tuče, gura, ometa »da dobro igraju«. Bez obzira na ishod utakmice zbog takvih »mekušaca« odem ljut u svlačionicu! Zatim, nerviraju me i sudije koje ne žele da me saslušaju — iako im pridem sasvim dobronamerno: da im nešto objasnim, a ne da im prigovorim. Prezadovoljan sam kad ceo tim igra »kao jedan«, kad se svi igrači kreću, demarkiraju — idu u napad i odbranu. Radujem se tome, pa makar i izgubili utakmicu . . .

STEVAN KARANFILOVIĆ, generalni sekretar FK Vardar i delegat prvoligaških prvenstvenih susreta: — Sve što se zbiva u fudbalu i oko njega je — vrlo složeno. Bio sam, dugo, fudbaler, trener, selektor — u svim kategorijama, mnogo sam što video, naučio, zapazio . . . Mnogo puta bio sam nervozan, ljut, gotovo razjaren, ali sam ipak uspevao da se savladam. Kasnije bih to brzo »preboleo«, i — nikom ništa . . . Polazeći valjda od sebe, nerviraju me oni — fudbaleri, sudije, delegati, kontrolori, lekari, fizioterapeuti — koji u jednom trenutku hoće sve da kažu i koji misle da su uvek u pravu! Takvi njihovi »stavovi« često dovode do ozbiljnih međuljudskih i međuklupskih razmirica, bez obzira što kasnije popuste, »reteriraju«. Takvi, neobuzdani akteri i funkcioneri, istina, ne predstavljaju čitav klub ili forum, međutim — posledice ostaju. Takvo spuštanje »ispod dostojanstva« postalo mi je već odvratno! Oduševljavaju me gledaoci — navijači koji posle poraza priđu svojim ljubimcima i uljudno ih teše. U tome vidim neku humanu »crtu«, sviđa mi se takvo, zajedničko podnošenje tuge . . .

FRANJO VLADIĆ, igrač Veleža i reprezentativac: — Retko kad zapažam greške drugova iz svojeg tima, pa i ako pogreše — to ne uzimam za zlo. Čak se potrudim da im pomognem u obavljanju njihovih zadataka na terenu, ne zapostavljajući pri tom svoju ulogu. Međutim, kada ja pogrešim — onda dugo ne mogu da se smirim. Recimo, »prošeta« mi »čista« lopta preko noge isključivo mojom nepažnjom... dođe mi da se ubijem! Potrčim tada za njom i jurim »do besvesti«. Krivo mi je što sam upropastio tuđi trud! Ako zaređam sa kiksevima, »uvrtim u glavu« da mi je dan baksuzan, iznerviram se preko mere i sve ode do đavola! Srećan sam i zadovoljan kada izvedem neki dobar potez, nešto nesvakidašnje — atraktivno i korisno. Ne samo zbog aplauza iz gledališta, već »zbog samog sebe«.

MILUTIN ŠOŠKIĆ, trener OFK Beograd: — Razni ljudi — razne ćudi, a u fudbalu — svega i svačega! Ima puno razloga da čovek bude nervozan na terenu, u svlačionici, na klupi za rukovodstvo, i — da se uzdržava. U protivnom, bilo bi »trista čuda«! Mene posebno nerviraju nerad i nedisciplina. U svlačionici, u hodnicima, kupatilu, fudbaleri, neretko, polemišu o igri — što nije loše, ali mogu da budu i neprincipijelni, nekolegijalni. Zna se da jedan ili dvojica nisu isključivi »tvorci« pobede ili poraza, a opet — pokušavaju da »licitiraju« ovog ili onog . . . Nije to njihova dužnost ni pravo, bez obzira što to ne čine uvek maliciozno. Mislim, to njihovo »prepucavanje« je loša navika, stvara nelagodnu atmosferu u ekipi! U stvari, volim kad se zna — šta ko treba da radi, koja su njegova prava i obaveze. I, da se to striktno poštuje! Radujem se svakom polasku na stadion, trening, utakmicu. Oduševljava me pobeda nad »favoritom«, a zaista sam presrećan — kad neko od mojih »mališana«, novajlija u prvom timu, zaigra — onako kako smo se dogovorili . . .

MOMČILO VUKOTIĆ, igrač Partizana i reprezentativac: — Nemoguće je biti fudbalski profesionalac koji — nikad ne prasne! Umem da se naljutim i na svoje najbliže saradnike, ali se ipak brzo smirim i kajem. Nije mi pravo što sam to učinio. Koliko puta utrčim »u prazno« i ne dobijem loptu. Čini mi se, u tom trenutku, da sam baš ja bio u najpovoljnijoj situaciji, me-

đutim... No, zbog toga se takođe brzo »ohladim«. Ljutnja me mnogo duže »drži« kada me neko od suparnika stalno »kljuca« po nogama i dobacuje pogrdne reči. Nastoji da me po svaku cenu isprovocira, da me izvede iz takta. Nisam od onih koji padaju na zemlju bez razloga, ali, kada u direktnom duelu malo oštrije »učestvujem« — onaj koji me permanentno sapliće i tuče — glasno zakuka i počne da se previja »od bolova«. Sudije ponekad »nasednu« na takva simuliranja, ali ima slučajeva kada uspem da ih »ubedim« da sam nevin! Tada sam zaista revoltiran, mogu da se zavadim — i sa onim koji »odglumi« faul i sa arbitrom!

MENSUR NALIĆ, desno krilo Slobode: — Dok smo mladi, zdravi i dobri fudbaleri — sve je lepo, svi nas tapšu po ramenima. U redu, takvi su ljudi. Međutim, čim zađemo u godine, kao da se sve »okrene«. Malo nas ko »zarezuje« — i na terenu i van njega, navijači nas ne bodre kao nekad, čak negoduju — i ako solidno igramo i zalažemo se. To mi, eto, teško pada. Ne zbog toga što sam ja pri kraju sportske karijere, već što je takav odnos postao — pojava. Pomislim: a šta bi, recimo, bilo — kad bih morao »da padnem« samo na one koji cene igrača dok je snažan i mlad!? Mislim da je i jedan as vanserijski — Dragan Džajić, neslavno ispraćen u inostranstvo. Bar od strane njegovih obožavalaca. To je velika nepravda, pravo pravcato razočaranje... Srećan sam kad unapred znam da za, inače značajnu pobedu, ništa nećemo dobiti, a ipak odlično zaigramo i — pobedimo. Tada mi je lako na srcu, svi smo veseli, zadovoljni, opušteni...

VUKAŠIN VIŠNJEVAC, trener FK Sarajevo: — Nepojmljivo mi je da neko može da deli klubove na — bogate i siromašne. I da po tome određuje i njihove kvalitete... Zašto bismo, mi, siromašniji, bili na tabeli — ispod onih »bogatih«? Kao da se u novcu sve sastoji! Takvo »tumačenje« mi je nekako nesportsko, nehumano, zajedljivo. No, više me nervira kad manje renomirani tim pobedi »moćnijeg«, a to se ipak često događa, pa se posle toga serviraju priče o dogovaranju, lažiranju, prodaji bodova. Srećan sam kada se svi fudbaleri vrate neozleđeni u svlačionice, kada su mirni, staloženi — bez obzira na ishod meča.

JOVAN AĆIMOVIĆ, igrač Crvene zvezde i reprezentacije: — Treba mnogo voleti fudbal i ceniti ga kao profesiju, da bi se olako prelazilo preko problema i nesuglasica koji u njemu iskrsavaju gotovo svakodnevno. Ne bih mogao da preciziram šta me najviše nervira a šta oduševljava, međutim... Strašno se ljutim na one koji se na terenu kukavički ponašaju! Hoće da udare, i to vrlo jako i opasno, a kad ih samo »pipnete« — zapomažu i trče kod sudije! Ne cenim takve »glumce« pa makar bili najveći asovi, odvratni su mi — i kao ljudi... Oduševljavam se svakom pobedom mojeg kluba i reprezentacije, pogotovo kada su one odlučujuće za plasman. Takođe sam mnogo srećan i raspoložen kad neki »početnik« zaigra kako valja, kada se »uklopi«. Znam šta to znači — za njega i naš tim. Radostan sam i kada sudije dobro vode utakmicu, kada su autoritativni, nepristrasni.

ZLATKO KRANJČAR, centarfor Dinama: — Osećam veliki dug prema klubu i gledaocima i stalno me prati velika odgovornost... Naljutim se i kada me udare bez lopte, uštinu, opsuju — bez potrebe i razloga. Oduševljen sam i ponosan kada mi trener oda priznanje za dobru igru i zalaganje — makar »na uvo«, ne javno. I kada moje, takođe mlade kolege, ispune zadatke na terenu. To znači da smo uspešno radivali!

DR BRANKO NEŠOVIĆ, lekar reprezentacije: — Toliko puta klupski lekari naglase da treba nositi štitnike za potkolenice i druge zaštitne rekvizite, a neki fudbaleri — opet »po starom«. Smrkne mi se kad namerno spuste čarape, igraju »golih nogu«. Ili, kada pri bezazlenoj povredi tvrde da su mnogo povređeni i traže da napuste igru, itd. S druge strane, zadovoljan sam i oduševljen kada zaista teže povređeni igrač zahteva da nastavi utakmicu. Dovoljna je ta njegova želja da podnese bol i pomogne drugovima...

MILAN ARANĐELOVIĆ, fizioterapeut OFK-a i reprezentacije: — Kad utakmica prođe bez mojih intervencija — smatram da sam »najviše radio«, iako nijednom nisam potrčao... A kad nekog zadesi velika nesreća — prelom noge ili ruke, teža povreda prepona, meniskusa — kao da sam i ja povređen! Saosećam sa igračima, patim. A kad nekog svojim zalaganjem, po uputstvu lekara, vratim na teren, kada ga osposobim za igru, mojoj sreći zaista nema kraja! Posebno me oduševljava što taj moj napor fudbaleri cene, što me uvažavaju, što vežbaju onako kako se dogovorimo...

Ljubomir RISTIĆ

JESTE li čuli za selo Kovačevac u blizini Mladenovca? Ako niste, o tom selu će vam najbolje pričati savezni kapiten, trener i selektor, um, duša i srce rvačke reprezentacije Ljubomir Ivanović. Ispričaće vam o tome zato jer se u selu Kovačevcu kuju rvači već od momenta kad dete nauči da hoda. Cela ekipa Mladenovca, na primer, sastavljena je od rvača koji su potekli iz Kovačevca i naučili baš tamo da se rvu.

— Da rvanje nisu izmislili već ranije stari Grci, izmislili bi ga u Kovačevcu — kazaće vam Ljubomir Ivanović, poznatiji po nadimku Gedža, u oduševljenju kad govori o ovim dečacima što u školi, na časovima fizičkog vaspitanja, umesto košarke, rukometa, gimnastike ili malog fudbala, uče — rvanje. I ne samo da to uče u školi, uče oni u svakom dvorištu, na svakom proplanku.

I Ljubomir Ivanović je rođen u tom Kovačevcu.

Ljubomir Ivanović je danas vođa svih naših najboljih rvača, naše reprezentativne ekipe, te najtrofejnije jugoslovenske momčadi, koja nam je samo za poslednje dve decenije (1955—1975) donela šezdesetak medalja sa evropskih, olimpijskih i svetskih prvenstava — od kojih je četvrtina od zlata. Eto, to je bilans naših najboljih rvača (ujedno i Gedžin bilans) otkad je on stao ovim momcima na čelo. Pre toga, i on je bio aktivni rvač, jedan od najboljih u zemlji (25 puta u reprezentaciji), a možda bi bio i među najboljim u Evropi, da je u ono vreme naša ekipa češće učestvovala na međunarodnim turnirima. No, ipak, on nosi i jednu titulu svetskog šampiona — u džudo-do (vrsta džudoa), jer je godine 1953, u danskom gradu Odenze, gde se našao prilično slučajno, pobedio sve one koje su mu odredili za partnere.

SVI SPOSOBNI ZA PODVIG

Ali to je prošlost, sadašnjost je interesantnija. Kakvi su nam ovi današnji rvači? Kakva je to generacija?

— Fantastična! Pogledajte. Ivan Frkić (22), iz somborske Elektrovojvodine, najznažniji rvač na svetu. Dobar tehničar, psihički stabilan, borac koji zna kad se kreće, a kad se čeka. Da je malo uporniji na treninzima, ne bi mu bilo ravnog na svetu... Momir Petković (22), iz subotičkog Spartaka, eksplozivan, snažan, uporan, vredan. Voli rvanje, obožava ga, kad bih od njega tražio da ceo dan provede na strunjači, ne bi se predomišljao... Vojislav Tabački (25), iz zrenjaninskog Proletera, izrazito brz i spretan, dobar tehničar, razuman taktičar, ume da oseti trenutak kad protivnika treba baciti. Eh, kad bi još češće ulazio u borbu!.. Divni su to momci.

— Znači li to da im se olimpijske medalje već smeše?

— Da! — spremno odgovara njihov trener. Svaki od njih trojice može osvojiti po neku medalju. Ne može da se desi da nijedan ne osvoji baš nijednu. Oni neće izneveriti, ako ni zbog čega drugog ono zbog tradicije. Rvači imaju jednu specifičnu krvnu grupu, na ovu generaciju ne sme da padne prokletstvo! — kaže Ivanović šeretski se smeškajući, ali iza tog Ivanovićevog smeška, krije se jedno čvrsto olimpijsko obećanje.

Frgić, Petković, Tabački! Stavlja li se tačka iza njihovih imena? A Damjanović? Pa Nišavić? Koletić? A... Nenadić?

— Damjanović (30) je još uvek sportista od koga se mogu očekivati prijatna iznenađenja. Iskusan, snažan, dobar taktičar, on gleda u montrealskim igrama šansu da obesi oko vrata jedinu medalju koje nema u njegovoj bogatoj vitrini pobeda, a to je olimpijska. Za Sretena je ponekad dovoljno da nešto želi tako žarko... Za Darka Nišavića (23), iz zrenjaninskog Proletera, može se reći da je vredan, da je uporan, da napreduje u tehnici, ali da još uvek ne znamo gde mu je domet... Slavko Koletić (24) iz petrinjskog Gavrilovića, vicešampion je sveta. Uporan, brz, žilav i elastičan. Voli rvanje kao igru, što je prednost kad se počinje blistava karijera, ali može biti mana ako se tako shvati i u današnjoj fazi... I najzad, Milan Nenadić (33), iz petrinjskog Gavrilovića, borac, čovek koji nam je doneo toliko međunarodnih medalja (čak osam) i pobeda, rvač koji je u stanju da zablista, čak i onda kad niko od njega to više ne očekuje.

OD MESARA DO PRAVNIKA

Kakva su njihova zanimanja u privatnom životu?

— Frgić je precizni mehaničar, ali je u ovom

Darko Nišavić

Milan Nenadić

trenutku zaposlen kao trener pionira, gde takođe radi precizno. Petković je završio trgovačku školu, magacioner je u preduzeću »Kožara«, gde mu spremno izađu u susret kad treba da ide na trening. Tabački je apsolvent više prednjačke škole, a trenutno je Proleterov pomoćni trener. Nišavić je student prava, Koletić je mesar u »Gavriloviću«, mesar je bio i Nenadić dok nije postao kontrolor, a uz to sad vanredno (i vredno) studira višu trenersku školu u Zagrebu... Kao što se vidi, stabilni ljudi!

Šta te momke čeka od danas pa do olimpijskih borbi?

— Čeka ih bezbroj prepona dok ne ispune norme. Na domaćim strunjačama moraće da se dokazuju u ligaškim i pojedinačnim takmičenjima. Na međunarodnim strunjačama očekuju ih raznovrstan program. Evo martovskog plana: u Bugarskoj u Gornjoj Orahovici (6. i 7. III) sastaće se 150 takmičara iz 16 zemalja. U Rigi (18. i 21. III) boriće se čak 200 rvača desetak nacionalnosti. U Mađarskoj, u Miškolcu (28. do 30. marta) održaće se masovna rvačka manifestacija. A onda, u aprilu (18. do 25)., u Lenjingradu, na redu je evropski šampionat.

ZAŠTO JE VUKOV PUŠIO

Ko koga više sluša u ovom skladnom rvačkom ambijentu: rvači svoga trenera ili trener svo-

Rvanje je naš sport s najviše trofeja — kako se reprezentacija priprema za olimpijske igre

GENERACIJA POSEBNE KRVNE GRUPE

Trener reprezentacije Ljubomir Ivanović i njegovi izabranici — primer dobrog drugarstva

je momke — pitamo Ivanovića, a on odgovara da on živi njihovim životom, a oni žive njegovim. On se ne odvaja od njihovih problema, a oni ne od njegovih.

— Živimo kao velika složna porodica, u kojoj se, između ostalog, zna i to da se ne sme pušiti, da se ne sme piti alkohol, da se ne može nositi duga kosa, da se mora leći na vreme...

Sećamo se, Ivanoviću, da je Vukov ipak pušio, da je Bakšaj (Ladislav), ipak, pio crno vino. Zar ne?

— Bakšaj je zaista posle ručka umeo da popije čašu crnog vina, ali on je čovek vinogradarskog kraja pa je navikao na taj običaj posle ručka. Vukov je pušio (ali umereno) sa mojim pristankom, jer sam se uverio da bi se apstinencija od pušenja mogla psihološki loše odraziti...

Ljubomir Ivanović sa dve svoje doge izuzetne lepote i rasta

Kad smo već pomenuli psihološke aspekte, da upitamo da li ova trofejna reprezentacija ima svoga psihologa?

— Nemamo, na žalost, ni psihologa ni lekara! Inače, pobornik sam timskog rada, ujedno i uveren sam da bi rvačka ekipa mogla mnogo više da pruži kad bi njom rukovodio tim stručnjaka. No, nadajmo se da će i to u skoroj budućnosti biti ostvareno.

A budućnost rvačkog sporta? Na čemu ona počiva?

— Optimisti smo kad mislimo na naše »sutra«. Naš se Savez, kao prvo, aktivno uključio u mnoge postojeće narodne rvačke igre, kao što je »pe'ivanstvo«, kao što je takozvani »kaiš« ili »koštac« ili »mišica«. Štaviše, uspeo je da sve te narodne igre prilagodi grčko-rimskom stilu. Sem toga, osnovane su mnoge pionirske rvačke škole ne samo pri klubovima, već i pri osnovnim školama. U Zagrebu imamo petnaestak pionirskih škola! U Srbiji imamo seoske olimpijske rvačke igre, u Vojvodini olimpijske školske igre. Imamo čvrste rvačke aktive po selima. Sela Ribari i Maove, kraj Šapca, najbolji su rezervoar za »šabačko« rvanje.

GEDŽINIH 140 KILOGRAMA

Pokušali smo na kraju da razgovor navedemo malo i na lične vode. Ljubomir Ivanović ima 50 godina, visok je 183 santimetra, a težak — 140 (stotinu i četrdeset) kilograma.

Šta će vam, Gedžo, tih pedeset kilograma više. To je težina jednog celog rvača. Rvači su vam kao manekeni, vitki, snažni, brzi, dinamični. A vi?

— U životu sam dovoljno dugo prisilno gladovao da bih se sad dobrovoljno podvrgao gladovanju. Ne očekujte takva čuda od mene... Želim još da kažem da će naša tri momka Frgić, Petković, Tabački, na Olimpijskim igrama, u Moskvi, 1980. godine, dostići svoj zenit... A ja valjda od 140 kg i ne mogu dalje.

Darko ŠARENAC

»Autsajder« na pobedničkom postolju

Pobednik na »maloj«, sedamdeset metarskoj skakaonici u Sefeldu je Hans Georg Ašenbah — neočekivano. Naime, pre početka ove sezone ovaj dvadeset četvorogodišnji student fizičke kulture i lajtnant u narodnoj armiji DR Nemačke, bio je povređen i zakasnio je sa pripremama. Zbog toga je slabo (za njegove mogućnosti) skakao na turneji »četiri skakaonice«. Međutim, dvostruki (zvanični) svetski prvak iznenadio je sve — zlatnom medaljom:

— I sam sam bio iznenađen kada sam saznao da sam pobedio — kaže Ašenbah. Doduše, imao sam vrlo dobre rezultate na treningu i očekivao sam jednu od medalja ali ne — zlatnu. Što se velike skakaonice tiče (15. februara), mislim da će Austrijanci do nedelje popraviti formu, Štajner će sigurno biti među favoritima, a i Poljak Stanislav Bobak. Naravno, i mi smo spremni za novi trijumf . . .

Ako se za svetskog prvaka već može reći da je iznenadio pobedom, šta tek da se kaže o trijumfu Rozi Mitermajer u spustu? Dvadeset petogodišnja reprezentativka SR Nemačke, srednja od tri sestre izvanredne skijašice (Hajdi, najstarija, više se ne takmiči, a Evi »tek dolazi«, kao najmlađa), je najbolja smučarka svoje zemlje posle II svetskog rata, ali u njenoj bogatoj zbirci trofeja nema nijednog u spustu sa velikih takmičenja. Pa ipak, osvojila je zlatnu medalju.

— Znala sam, pre starta, vreme vodeće Brigite Toknig, ali to me nije dekoncentrisalo. Zaboravila sam, takođe, i na činjenicu da sam prošle godine pala na ovoj istoj stazi u takmičenju za Svetski kup. Osećala sam se dobro i ,eto, jednom i ja da budem prva . . .

A onda ,iznenađenja za sve nas:

— Zlatnoj medalji na Olimpijskim igrama se radujem, znam da ona ujedno znači i titulu svetskog prvaka za ovu godinu, ali — za mene je važnije da pobedim u Svetskom kupu!

Da podsetimo, posle nešto više od polovine takmičenja u ovogodišnjem Svetskom kupu, Rozi Mitermajer sigurno vodi sa 50 bodova ispred Liz Mari Morero iz Švajcarske.

Prvi među profesionalcima

Francusko smučanje nema u Insbruku u svojim redovima takve šampione kakvi su nekada bili Žan Klod Kili (nosilac »triple krune« iz Grenobla) ili Žan Noel Ožer. Štaviše, na početku »olimpijske sezone« ostali su i bez najboljeg predstavnika nove generacije Mišela Dižona koji je poginuo 6. decembra 1975. na pisti u Teneu. Ali među profesionalcima Francuz Anri Divijar sigurno vodi u takmičenju za Svetsko prvenstvo. Ovaj specijalista za veleslalom i slalom pobedio je u svim ovogodišnjim do sada održanim trkama za profesionalno prvenstvo sveta, izuzev u jednoj, u kojoj ga je nadmašio Amerikanac Bob Kokren, takođe bivša istaknuta figura amaterskog smučanja.

Nagrada za prvo mesto među profesionalcima je različita ali i vrlo visoka. Za dosadašnjih pet pobeda i jedno drugo mesto Anri Divijar dobio je ravno 16.700 dolara (oko 30 miliona starih dinara) i ubedljivo vodi sa 107 bodova ispred američkog »Japanca« Hanka Kašive. Treći je Austrijanac Blajnar, četvrti Kokren, peti Švajcarac Odermat itd.

Kao amater, Divijar je bio dva puta drugi u Svetskom kupu iza Gustava Tenija — 1971. i 1972. godine. U svakom slučaju, on bi ovde, u Insbruku, mnogo značio za Francuze, bez obzira što je »veteran« po kriterijumima za alpsko smučanje — ima punih 27 godina.

Snimci: R. KNEŽEVIĆ

Krah »kanadskih kamikaza«

Pravi dar-mar u spustu napravili su, na početku ove sezone, petorica Kanađana. Prvo Ken Rid a potom i Dejvid Irvin osvajali su prva mesta u Valdzeru i Smaldingu. Ali, ovde u Insbruku, oni su neočekivano ostali bez ijedne medalje. Ken Rid je bio peti, Dejvid Irvin osmi, Džim Hanter deseti, a Dejv Marej čak 18. u generalnom plasmanu.

Dakle, pravi debaki »kanadskih kamikaza«, kako su ove smele mladiće nazvali evropski stručnjaci. Ipak, o njima treba reći neku reč više, jer su svojevrstan fenomen.

Naime, kanadski trener Skot Henderson okupio je, prošlog proleća, na visovima Vitler Mauntina, nedaleko od Vankuvera, petoricu odvažnih mladića. Bili su to: Ken Rid (20 godina), student iz Kalgarija, Dejvid Irvin (21) student iz Ontarija, Džim Hanter (zbog velike kose i brade nazvan »Džim iz džungle«), star 22 godine, zemljoradnik iz Saskačevena, Dejv Marej (22), instruktor skijanja trećeg ranga iz Kvebeka i Stiv Podborski (18), student iz Ontarija. Tokom leta, učenici Skota Hendersona boravili su na snežnim terenima u Andima, u Čileu i Argentini, da bi, početkom sezone, došli u Evropu i izazvali pravu senzaciju onim što su naučili za nepunih deset meseci.

Ipak, u Insbruku su ostali bez medalja, ali i više rešeni da iduće sezone budu još bolji. U tome će im pomoći i njihov fizioterapeut, šarmantna Džejn Helder iz Vankuvera, u koju su svi, pomalo, zaljubljeni . . .

